

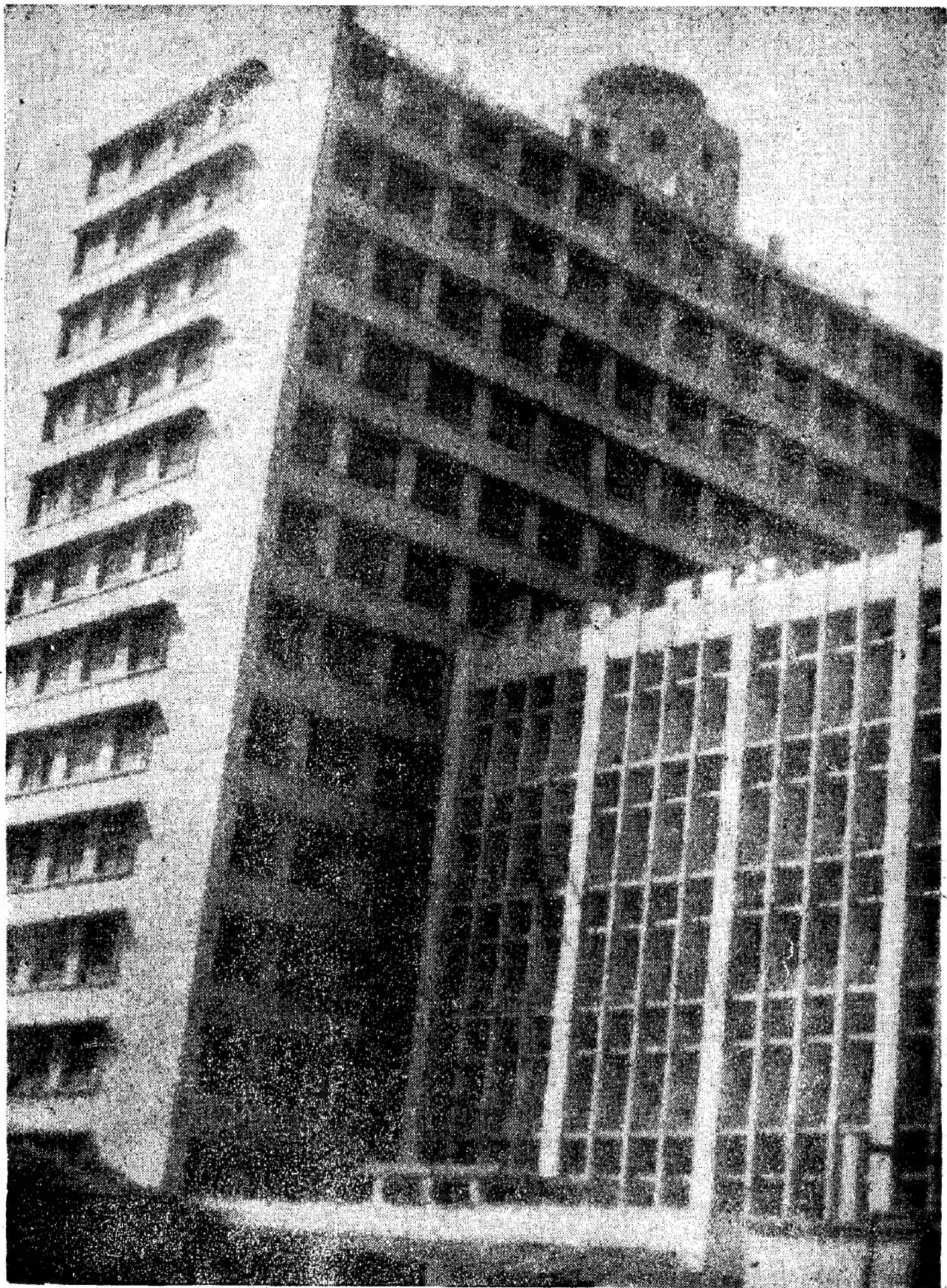
ఆంధ్రపత్రిక

ఆంధ్రపత్రిక

4 అణ
13-7-15

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

హస్పిమబెంగాల్ సెక్రటేరియట్ భవనం (ఆసియాలోకల్లా పెద్దది)

ఫోటో : ఎస్. వి. రమణ—విశాఖపట్నం.

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిచిత్రం 4 అ.

ఆంధ్రపత్రిక

స చిత్ర వార పత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

చంపుటము 48
పంపిక 48
13.7-55

మన్మథ ఆషాఢ బహుళ అష్టమి బుధవారం

“ఆంధ్రపత్రిక” వ్యవస్థాపక

కె. నాగేశ్వరరావు

ముఖద్వారం: ఏకైక ప్రాజెక్టు
వారి "కన్యాదానం"లో జానీ.

విషయానుకూలము

ప్రకటన	వారము
చాట్టంజీనీ సెమిలీ	35
కలనకలం	45
చుర్రుకథలు: సంగీత శిక్షణ	45
సినీమా	50
విజ్ఞానవిభాగము	55

రూపొత్తు	3
వరుడు	3
ఉదయకరణాలు	18
తెలిపి చేత రక్త	22

చరిత్రాంశం	21
కాలరాశి	25
కథాగోయి శుభానిధి	26

అతని ప్రకాశవంతమైన తెల్ల
చక్కలు ఆఫీసులో తీందరికి
ఆశ్చర్యము కలిపినవి

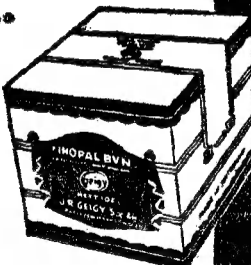

అసీమర్ అందరి
రొక్కరికీ వా
యజమానిని ఎల్లప్పుడూ మిక్కిలి తెల్లగాయించేది.
అతని వహారాల్లో గురిత తాము తాళికి ఎంత అర్హు
మైతే తప్ప అతని రొక్కరికీ తెల్లగా తమని
ఎందుకు లేదా అని ఆశ్చర్యపడి ఒక రోజున అతనిని
అడిగింది.

ఆశ్చర్యకరమైన తెల్లదనమిచ్చు టీనోపార్ వాతవి
వ్వారా తన బట్టలను ప్రకాశవంతమైన తెల్లదనము
పొందినట్లు చూడజూచు తెలిపెను.

మొందుగా నవ్వుతో ఉలికి పడింది
దిన తెల్ల బట్టలు (మూల రేక
ఆర్థు పిచ్చు) వచ్చువంక
గాని మరిచి ఇతర తెలుపు
చేయు వదర్శములవంకగాని
పొందని ప్రకాశవంతమైన
తెల్లదనము ఈ టీనోపార్
వల్ల పొందును. టీనోపార్
వాణిజ్య వంతు. మాత్రపు
టీనోపార్ పెద్ద బాట్లకు బట్టలను
తెలుపు చేయును.

టినోపార్

బట్టలను అన్నిటికంటే మిక్కిలి తెల్లగా
చేయును

అమూలమేరుడ్ తెమికర్స్ అండ్ డైస్ట్రెప్స్
కం లి. పి. వి. 965 బొంబాయి

ఝాన్సీ లక్ష్మి

గుడిమెళ్ల బాలా త్రిపురసుందరి

“పాతరలందుంచబడిన విఘ్నేశ్వరు
కోసమో యెలుకలు కుద్దలించె
ఒక కన్ను గుడ్డిదయ్యెను గాక మెండబో
సిన ధాన్యలక్ష్మి ముక్కున విదిర్చె

గందియు జనుమును గాయ లెండిన లోని
గింజలు గలగల గిలకరించె
బచ్చి పసుపు దుంప బాలెంతరాలునాఁ
బసిమితో నందమ్ము బాదరించె

మంటమంచున కిలమీఁద మెట్టపంట
పసిమి కొడుగక తప్పక వచ్చె గాని
గండు పెండలు పట్టె పగ్గాలు గలవె
మహిత హేమంత మెల్ల గ్రీష్మముగఁజేయ—”

[—కవినప్రమాత్ విశ్వనాథ నత్యనారాయణగారు వ్రాసిన
“ఝాన్సీలక్ష్మి” నుండి.]

పాత్రలు

ఝాన్సీలక్ష్మి—మాతృ భూమి
నొక దేవాలయముగా చేసిన మహా
రాజ్ఞి.

వెదకన్నయ్య—కృషీవలుడు.

మల్లి—అతని భార్య.

చంప—అతని కూతురు.

మోతీరాం—అతని అల్లుడు,

బాటసారి—

(దృశ్యము—గ్వాలియర్ కోట కావల
కొన్నచేను.

సమయము — 1858 వ సంవత్సరమున
డిసెంబరు నెలలో ఒకనాటి సాయంకాలము.

నూర్పు డిప్ట్రీ ఎక్కాడు. ఆకాశ
మంతయు విశీత రక్తరంగులలో
మునిగి వింత కాంతు లిస్తుంది. నీరంధ
కుంచుకు పోతున్న కొలది మెల్లిమెల్లిగా
హిమాంకు చింబము పైకి లేస్తోంది.

ప్రాగ్జితమ ఒక మట్టిచెట్టు. శంతనే షీతి
జాన్ని కలుసుకొనుటకు పోవు కాలిదారి.
ప్రతీ చినిబొన్న చేను. బొన్న చేనునకావల
సన్న ప్రాచీన నేవళము యొక్క శిథిలం
అగునీస్తుంది.

మల్లి వయస్సు వీబది యేండ్లు. నెలక
పూర్వక తొడిగింది. నోటిదురుసుగలనునది.
దారి ప్రక్క కూర్చుంటుంది. ఆమె పార్శ్వ
మున చితుకులలో నిండిన తల్లివడి ఉంటుంది.
కన్నయ్య వయస్సు అరువది యేండ్లు. ముడు
తలు బడిన నొసలు. మృదుభాషి. మల్లి
ప్రక్క చిలికిలబడి కూర్చుని ఉంటాడు.
వాడి కార్ల దగ్గర పార, తొట్టిక, కొడవలి
పడి ఉంటాయి.)

కన్నయ్య: ఇంకా ఫీరంగులు మోగు
నున్నాయి.

మల్లి: (వెటకారంగా) జగత్తు మిథ్య అని
కామ్యులువారు చెప్పలే?

కన్నయ్య: బాగానే ఉంది మెట్టకే
చాంతిం. చెవులున్న వాళ్ళకల్లా అక్కడ
యద్దం సాగుతున్నట్లు తెలుస్తుంది.

మల్లి: (ఆశ్చర్యంతో) బోను. సాగుతుంది.
సాగుదు మరి? కలకాలం సాగుతుంది. మొగ
నాళ్ళలోని కళ్ళకోరుతనం సమసిపోయే
వరకూ యుద్ధాలు సాగుతాయి.

కన్నయ్య: (విహదంతో) ఇదంతా వితి
తంగా ఉంది.

మల్లి: ఏమిటి?

కన్నయ్య: దినాంత రమణీయ సాంధ్య
రాగము ఒప్పుల కుప్పుగా చిప్పిలుతోంది.
నీడాభిముఖులైన పులుగులు తొక్క అల్లా
దస్తూ, తియ్యగా పోతున్నాయి. ప్రకృతి
అంతా కలకలలాడిపోతోంది. ఈ సమ
యంలో యద్ద కొలహాలం స్వచ్ఛమైన
తెలుటి బట్టమీద అబటి కట్టులాగ అడ
వ్యాంగా ఉంది.... మన విక్కడ కంకి నెడ
లివ లేతకాయ బొన్న చేలో పిట్టలను
వోల్తా కూర్చున్నాము. ఆ బురుజుమీద
(కోటకెసి మాపుతూ) మన అబ్బాయి ఎల్లా
ఉన్నాడో, ఏం చెప్పగలం?

మల్లి: నేను వద్దురా అంటే వినకుండా
చాళాడు... (కోపంతో) మీ మొగ్గాల్లో
దయా రణదేవతకు జాతరచేస్తూ, ఒకరి తల
ఒకరు బద్దలు కొట్టుకొంటూంటే, మా అడ
వార్ల ఖర్చుకాలి దెబ్బలు తిన్నవారికి కట్టు
కట్టడం, విలంతువులను ఓదార్చడం చెయ్య
వలసి వస్తోంది. మీరు చేసిన తప్పులకు
ప్రహ్వచేవుడు మ మృత్తి సంజాయిషీ
అడుగుతాడు.

కన్నయ్య: నువ్వు ఎప్పుడూ కట్ట
విరచినట్లు మాట్లాడతావు మల్లి! ఇప్పుడే
కాకలుతీరిన మనతోడుల్ని యద్దరంగంలో
వీరరసభూరితులను చేసే వీర మాత ఎవ
రంటావు? స్వర్గశిల్పి చెక్కిన అపురూప
భారత గౌరవప్రతిమూర్తి ఎవరంటావు?

మల్లి: పురుషుని నేపంలో తగుదునమ్మా
అని టింజురంగా అని గుడ్డాన్ని ఎక్కె కత్తి
త్రిశ్చే ఆడదాన్ని ఇంతవరకూ నేనుమాడే
లేదు.

కన్నయ్య: ఆడదైతే యేం? తెల్ల
దొంగల్ని మువ్వతీపులు పెట్టి మూడు నెలలు
పుల నీళ్లు తాగిస్తోన్నప్పుడు?

మల్లి: ఆ - బానికం లేండి. ముందుండి
తుపల్లి పండగ. ఝాన్సీరాణి ఎక్కడు, నీ

రూస్ లక్ష్మి

మధ్యపూర్వ గాల్లియరులై తడిందో గాని—

కన్నయ్య: పప్పుకామెర్ల కోగికి అక్క మంతా వచ్చగా కన్నించివట్టు యీ పతి దేవిలో—అదేం చుట్టూ కోగి—నీకు చెను తప్ప మంచి ఏమీ కన్నట్టంలేను.

మరి: ఆ బుట్టబొమ్మంటే మీరెందుకు బడిచస్తారో నాకు తెలియటంలేదు.

కన్నయ్య: నీవు ఏమి మాట్లాడుతున్నావో నీకే తెలిసిఉండదు. అయినా ప్రస్తావన అవుచేద్దాం. మాటకు మాట తెగులు, నీటికి నాచు తెగులు. అదేమిటో గాని, కొందరి నోళ్లు చెడ్డమాటలని కక్కచానికి గులగులలాడుతుంటాయి—అక్కడ ఉన్నారేం—తెల్లబొరలు ముఖ్యంగా పూర్వ కోగి—ఆ మూలాలోని ప్రతివాడివద్ద తెల్లయొక్క అక్షయమూసేరం ఉంటుందంటారు—అది వాల్లకే కోధినిస్తుంది. తియ్యగామాట్లాడటం మనకు ఉగ్రపాత్రో నేర్పినవిధ్య.

(కన్నయ్య కొడవలి పారతీసుకుని లేస్తాడు. మోతీరాం ప్రవేశం. వానిచేతిలో లాంతిరుంటుంది. కొలు ఎగరవేసుకొంటూ నడుస్తాడు. మామండమంతిబొజ్జ ఉంటుంది. అత్తగౌరవమునే వస్తువునకు ఎక్కువ వెల యిచ్చేమనిషి కాదు.)

మోతీరాం: ఇంకా ఇక్కడ ఉన్నావేం అర్థయ్యో! పద—తరగా—మండ పొయ్యి మీదికక్కోవోతే మా అందరినోట ఈమూట నున్నావే.

కన్నయ్య: (కొంచెం కోపంతో) వెళ్లేవే! మీ అల్లుడు—సాహెబురాముడికి భోజనం ఒక పిన్ను అలస్యమైతే నవనాన్నా (కుంగి నోతాయి.

మోతీ: నేనంత భోజనప్రియుణ్ణికాను మామా!

కన్నయ్య: నువ్వు వెళ్తుంటే నిజమైతే అలకుంద ముత్రుతూ ఇక్కడెందుకుంటావు? తాదినం మీసమున్ను ప్రతివాడికి ఒకటి పని—అదేమిటంటావు? దోనవాడు అదాయటంకాదు. తూవు పొదరిండ్లలో దూరడంకాదు. అదిగో—(గాల్లియరు కోట చూపిస్తూ) అక్కడికి వెళ్లి తనబొట్టు విశోధింపడానికి యమపాళాల్లాగ చెన్నన్న ఝాన్సీ లక్ష్మికి అండగానిలడం—ఈ ప్రాంతాన్ని ఝాన్సీలక్ష్మి పసిడిపెర్లను బొట్టు నిడు కొనుటకువచ్చిన విదేశీ మిత్రులందఱును మంటకలడం—

మోతీ: మామాయి! నాచేత బలవంత

† Hugh Rose, Commander-in-chief of British forces in the 1857 Revolt.

మాకు స్నానం ఎవరూ చేయించలేదు. ప్రతి కానుక బొమ్మ, పొరుగు రెండు ఉంటాయి. ఈ విషయంలో మీ పద్ధతి మీది, నా పద్ధతి నాది. ఆదర్శాలు భిన్నం. అంతే!

కన్నయ్య: ఇక్కడ గోట్ల గిల్లకొంటూ మాద్దని ఆదర్శాలపై కాస్త్రపరికోధన చేయడమే అయ్యగారికి చేతనైన పని—

మోతీ: మామా! నీవు నాకు పిల్లనిచ్చావు. కానీ నేను తెల్లవాళ్ళ ఉత్తమ పులునూ తిన్నానని నీకు తెలియదు కామోసు. వివా ఆడదాని బావుటాక్రింద నిలబడి యుద్ధం చేయడం—చా...

కన్నయ్య: చాల్లేవోయి—నీ కిరికి మాటలూ, నువ్వునూ.

మోతీ: (వెలకారంగా) ఇష్టమంటే నీవు నీ పాద, నునపం తీసుకుని వెళ్లి లక్ష్మి బాయి కోసం యుద్ధం చేయ్యి. ఝాన్సీ అంతా జోపానున పట్టింది. ఇది చాలక ఆ భద్రత—ఎందుకులే మరి. నన్ను అట్టే వాగించకు. నా నోటికి కుట్టిబద్ధం వుండదు.

కన్నయ్య: ఆ విషయాన్ని నువ్వు వేరే చెప్పక్కర్లేదు. నాకు విచారం ఎందుకు కలుతోందంటే నీ కళ్ళల్లోంచి నీవంగా తొంగిచూచే పిరికితనాన్ని ఆదర్శాలనే బుర్రాక్రింద కప్పివుచ్చడానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేస్తున్నావు.

మోతీ: మనలాడివైనా గోరొజనం ఏమీ తగ్గలేదు. చింత చచ్చివా పులువు నాన లేదు నీకు.

మరి: బాగు! బాగు! ఇక్కడమాదా యుద్ధమే? నేను మెలుమెలుదటినుంచి ఎదుగు న్నదే! మొగాళ్లు చీటికి చూటికి కయ్యగిరికి కొలుదువ్వతారు. మోతీ! నువ్వు నాగోరా! అతల్లు నెత్తికెట్టుకో. (చెయ్యిగిరిని) గిత్తు తరవళ్లు తొక్కుకున్నాయనుకొంటా. చంపవేనేకేకలు మీకు దినిపిస్తున్నాయో? (మోతీతో) రా! పోయి అమ్మాయికి సహాయపడదాం.

కన్నయ్య: పాతం! యుద్ధకోలాహలం విని ఆ పులు దెదరిపోతున్నాయేమో! ఈ కొండకోవలో గణగణధ్వనులు స్పష్టంగా వినిపించకపోయినా ఆసపద్ధి బీళ్లలో ఆ కళ్ళాలు చెత్తులు గిండురుతున్నట్లు ప్రతిధ్వని స్పృహ. ముస బుల్లి వాటిని ఇంటికి తోలు కోని రాలేదు. ఈ కోవలో బుల్లితరి అడోలా ఉంటోంది. చిత్తురు వియ్యము నొందిన ముద్దుగుమ్మమోది ఎన్నెన్ని మధుర భావనలు తోటికినలాడుతున్నాయో! ముమ్మరింతెరలదాగు నానిల్లాగ ఆ తియ్యని పులుకులలో ఎన్ని పసిడికలలు వెరిగిపోతున్నాయో!

[మృత్యురక్తా అశ్శురంగమయ - తను పోనూ జ్యోతిర్గమయ - అని నే పద్యము నుండి ధ్వని.]

కన్నయ్య: ఎవరో మహానుభావుడు వస్తున్నట్లున్నాడు ఇటువైపు.

[అందరూ మానంగా కూర్చుంటారు. మడి(పక్కనుంచి బాటసారి ప్రవేశం. అతని ముఖము తేజోవంతమైనది. నేత్రాలు జోతులవలె ధగధగా మెరిసిపోతుంటాయి.]

మరి: అయ్యో! దండమండీ. (చేతులు జోడిస్తుంది)

కన్నయ్య: నమస్కారాలండీ. (నమస్కరిస్తాడు)

బాటసారి: కృష్ణార్పణమస్తు.

మరి: తమ రెక్కడికి వెళ్తున్నారండీ?

బాటసారి: కాకితి.

కన్నయ్య: తమ రెక్కడినుండి దయ చేస్తున్నారండీ?

బాటసారి: భరతపురమునుండి.

కన్నయ్య: తమకు యుద్ధం సంకల్ప లేమైనా తెలుసునాండీ?

బాటసారి: నేను యుద్ధాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూడలేదు. కాని పిల్ల వాళ్లు చెప్పినమాట వింటే నుండే బరువెక్కిపో తోంది.

కన్నయ్య: (ఆశ్చర్యంతో) అదేమిటో నలదిస్తారు?

బాటసారి: అరసంస్కృతిని పునరుద్ధరించ కంఠము కట్టుకొన్న భావజ్యోతిని ఝాన్సీరాజునకు ఆర్పిస్తుండేమా! బలముచే విజయము సాధించలేనివాళ్లు కవటంతో జయన్ని కలవించడాకాదు. ఓడిపారివ తెల్లవాళ్లు ఝాన్సీ సైనికులవేదంలో వచ్చి లక్ష్మీదేవిని ఎమిపించి ఆమెను వట్టు కొన మాచాడు. ఝాన్సీరాణి దూదిపింఛల సైన్యం వారివందలనీ నడికి ఎగమిటింది.

కన్నయ్య: (ఉత్సాహంతో) కెభావ! ధీధీధీ!

బాటసారి: కాని. ఝాన్సీరాణికి ప్రబలమైన గాయం తగిలించింది—ప్రతీకడం కష్టమనీ అనుకొంటున్నాను. ఝాన్సీ తన రాణిని చూచి తోమ్మడు విరిచింది. భరతఖండం దూహించి చూచి గరవడింది. ప్రపంచము తన పీఠ వనితను గూర్చి విజ్ఞపిగింది—అన్ని వర్తాలకి, అన్ని వాతులకు ఝాన్సీలక్ష్మి భావజ్యోతి. ఎన్ని యుగాలకు మల్ల ఇట్టి తేజోరాసి భారతదేశంలో పుడుతుందో కదా!

అకాలసత్య, బుద్ధుని ఆవుడకు

కాఫీ-కుసుం

పి. వెంకటేశ్వర శాస్త్రి నాగపేట

పి. వెంకటేశ్వర శాస్త్రి నాగపేట

యెన్కెడెడ్ కోనసరే, పాపంకొత్తపాడు, ఎలమంచిలి

పి. వెంకటేశ్వర శాస్త్రి నాగపేట

యెన్కెడెడ్ కోనసరే, పాపంకొత్తపాడు, ఎలమంచిలి

పి. వెంకటేశ్వర శాస్త్రి నాగపేట

కన్నయ్య: (గద్దకంకంత్) అయ్యో! భరతఖండంలో మూలమూలాలా ఇక్కడ కన్నీటి పాటలు వినిపిస్తాయి. మన లక్ష్మి ఇక రాదంటారా? ఉప్పొంగిన నీరరస సాగర గర్భాన్ని పడిన ఆణిముత్యాల నేరుటకు ఆ మహాభక్తి వెల్లిండంటారా? నిజంగా ఇంక కంటి కన్నీటి చందంటారా? (బాటసారి చెయ్యి పట్టుకొని ఊపి) సరిగా చెప్పండి. బాటసారి: విచ్చగాడేనా ఆమె ఆత్మ త్యాగానికి కంటి కన్నీటి రత్నం కానుక విడక మానడం.

మల్లి: ఆమె నిజంగా చెప్పి తగిలించడం బారా?

బాటసారి: (ప్రబల గాయం తగిలించని చెప్తున్నాడు.

మల్లి: (విచారంతో) పాపం.

కన్నయ్య: (నిస్పృహతో) స్వాతంత్ర్య సాగం మంట కలిసింది.

బాటసారి: (నిశ్చయంతో) ఈతి బాసలలో ఇక భారతేశం అట్టుడికినట్లు ఉడికి పోతుంది.

మోతీరాం: (కానుక ముత్యం) తెల్ల కొరలు గ్వాలియరు పట్టుకొని ఉంటారు. గానా బజానా లలో వాళ్ళ విడిది నాట్య రంగంగా మారిపోయి ఉంటుంది. (విచారంతో) దరిద్రగొట్టు వెధవని - ఇక్కడ చరికిలపడిపోయా. ఈ సమయంలో అక్కడుంటే ఎంత చక్కగా ఉండునో కదా!

[నేపథ్యంలోంచి ధ్వని - పాపాదాలకు ప్రాణంపోసిన పరంత్వేరికి కర్పూర నీరాజనాలివ్వండి. మన గడ్డపై స్వాతంత్ర్య సిపాసను ఉద్దీపనం చేసిన కంఠమణిభకు బోహరు చేయండి.]

[అందరూ సంత్రుమంతో చూస్తూ ఉంటారు. చంప ప్రవేశిస్తుంది. చినుకు వడి పడకముందే ముముకి చెంగి గుటుక్కున మ్రొంగు చాతకమువలె చంపను చూడగానే ములి కూతురుయొక్క ఉన్నత ప్రేమపనకు ఆమెను శోధి పెట్టుట కుపక్రమిస్తుంది. కన్నయ్య ముల్లినపట్టి వెనుకకు లాగుతాడు. మల్లి నోరుముసుకొని ఉంటుంది.]

చంప: మొగలిపూబోతుల పుపువోట కంచెల ప్రక్కనుండి కొండమల్లితోపు చాటి ఆక్వాలోహియే ఆమె వచ్చింది. గుజ్జపు డెక్కల తాకిడిచే పాపాదాలు పిండియై మంటి గుసిపోయాయి - మంచు తెరలను తొలగించుకొని పసిడికాంతలను కదజిమ్మే బొగగు వన్నెలల ఉదయ భాస్కరునిలా ఆమె ముఖం ముద్దులాల్కుతోంది.

మల్లి: ఎవరే, ఆమె?

చంప: ఈ బిడును క్రొత్త పరిమళంతో గురభిశం చేస్తున్న మన తిట్టి. ఆమె చేరు విడిచివారున్నారా?

మల్లి: ఆమె ఎక్కడి వచ్చిందంటావు? చంప: తోటకి ప్రదక్షణంచేసి ఇటీవచ్చింది. (ఉద్రేకంతో) ఎల్లా మెరిసి పోతోందనున్నావు? ఆ తరుకు చూడడానికి చెయ్యి కళ్ళు చాలవు. ఆమె పాదాలకి మొక్కిలే జన్మతరిసుంది.

మోతీరాం: నీ గొడవ బాగానే ఉంది. ఈయనెవరో వచ్చి (బాటసారిని చూపించి) ఝాన్సీలక్ష్మి మట్టిలో కరిసిపోయిందంటే, ఆమె ఇలా వచ్చిందంటావేమిటి?

చంప: (నిట్టూరుస్తూ) నా కళ్ళను నేనే నమ్మలేనా?

బాటసారి: ఔను తల్లీ! ఆ యువకుడు చెప్తున్నది తథ్యమే.

మోతీరాం: విన్నావా? ఇక నడు. గొడవ తొలకరా. ఇంక పోవో?

చంప: (ఏడుపుముఖం పెట్టి) అల్లాగడ మాయి నే నేనే చెబింది? ఆ దివ్యప్రభను కర్పూరా చూశాను. ముమ్మూర్లులా ఝాన్సీ లక్ష్మయే. నేనేమి చెప్పను? నేత్రాలకు అమృతవర్షి ఆమె. ఆమె పాదాలకు మొక్కి ఆమె ఆశీర్వాదనం పొందనిదే ఏమైనాసరే ఇక్కడనుంచి కదలను.

మల్లి: మంకు పట్టు అడవాళ్ళకు తగదమ్యా! మోతీమాట నువ్వు వివలనీ ఉంటుంది.

కన్నయ్య: దాన్ని మీరేమీ అనకండి.

చంప: (మోతీతో) కానీ పటిలో ఆమెను మీరే చూస్తారు. చూడనూ చూస్తారు, పాదాలమీద మోకరిల్లనూ మోకరిల్లుతారు.

మోతీ: ఇంక కళ్ళేయి నీ పురాణం. ఆడ దానికి దోసిలాగే ఘటంకాడిది. మీ అమ్మ మీరుంటే భక్తికొద్దీ నేను యుద్ధానికి పోలేను. అక్కడ మీ అన్న నెత్తురే పిచ్చు వలసినస్తుండేమానని భయపడ్డా.

మల్లి: (కోపంతో) ఓహో! నాయందుండే భక్తిచేత యుద్ధానికి పోలేదంటావా? శేషుగా వుంది. నాయందు గౌరవం లేకపోలే ఝాన్సీ వాళ్ళందరినీ సాట్ల బెట్టుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నావన్నమాట.

చంప: అమ్మా! ఆముక్కు గట్టిగా అడుగు.

మల్లి: (మోతీతో) నువ్వేజేశంలో పుట్టావా?

మోతీ: (మలకనభావంతో) ఝాన్సీలో పుట్టలేదు.

చంప: (వెటకారంగా) అమ్మా! అందు చేత యాయనకి భారతదేశానికి సంబంధం లేదు, పాపం. తర్కంకూడా చదువు కున్నట్లుం దీయన.

మోతీ: నేను కంపెనీ ఉద్యోగిస్తున్నా. తెల్ల వాళ్ళు ప్రపంచాన్నంతా అవరించుకొన్నారు. వాళ్ళ రాజ్యంలో రవి ప్రంగడు. తెలుసా? అందుచేతే వాళ్ళని చెబులేను.

మల్లి: బాగున్నాయి చిలుకపలుకులు. కన్నయ్య: చిలుకపలుకులు కావు. అంభ విశ్వాసాలు, సుద్దినమ్మకాలు మనమ్మలో ఇట్లు కట్టుకున్నాయంటే బోనల్లోపడ్డ ఎలకలా ఇక అవి బయటకుపోవడానికి సాత కాళం ఉండదు.

మోతీ: తెలిసీ తెలియనివాళ్ళకు తెలియ చెప్పటం బ్రహ్మకై నా తరంకాదు. ఇంగ్లీషువారు మన సారస్వతాములు.

బాటసారి: నవాబ్వా! లక్ష్మీ, శిల్పి, ఆగ్రాలలోంచి వచ్చుకుకాకుండా పలాయనమంత్రం పఠించినవాళ్ళు పరిపాలకులంటే ఎవరైనా నవ్వుతారు. మారికీవచ్చి పారికిపూటాడినవారు ఏదోరోజున నెత్తి మీద సుద్దేనుకొని పోవలసిందే.

మోతీ: మీరంతా మాపథమందూకాల. ఝాన్సీయే మీ విశ్వం.

చంప: తాను పట్టిన కుండటి! మానే కాళ్ళను వారితో వాడించడం నీవతో కుస్తీ పట్టడంవంటివి. కుస్తీపట్టేవాడు ఇటీవే అలసి పోతాడు. నీడమాత్రం చెప్పు చెదరక అట్లే ఉంటుంది.

బాటసారి: చక్కనిమాట చెప్పావు తల్లీ నీకడుపు చల్లగా. (అటువిటుచూచి) చీకటి బాగా ముసురుకుంది. మార్గం అలపించడం లేదు. త్వరగా వెళ్లి ఏ జేవాలయ మండపం మీదో యీ రాత్రి వెళ్ళబుచ్చాలి.

మల్లి: జేవాలయాల మరుగున తెల్లవాళ్ళ ఫిరంగులు బిగించారు. అచ్చటినుండి కొట్టెక్కి గుండ్లు బారుచేస్తున్నారు. అటుపోతే

రాజా సాఫ్ ఫిక్చర్

స్ఫురద్రూప మిచ్చును

GE3

రూస్ లక్ష్మి

కామలాదారులు మిమ్మల్ని క్రమ మాటలు
లోని వారని ఊహించి కొలుస్తారు. ఈ
రాత్రి మా బట్టిరామ్మి పాతనం చేయండి.
మాటోపాటే కలలో గంజో తగ్గవచ్చు.

కన్నయ్య: దయతో మా ఆతిథ్యం స్వీక
రించండి. ఆ కొండ వెనుకనున్న వరకాల
మాడే. ఇదిగో యీ లాంతరు తీసుకోండి.
(మాటే చేతిలోని లాంతరు చాట పా రి
కొస్తాడు).

మాటపారి: మీ జ్ఞాపకాన్ని కృతజ్ఞుడి.
(లాంతరు తీసుకొని వెళతాడు.)

కన్నయ్య: ఓరుగారిలో ఆరు బయట
కామలంగు ఉండటం మంచిది కాదు.
అకోగ్యం చెబుతుంది. రండి పోదాం.

మల్లి: దయ్యలు భూతాలు తిరిగే వేళ
ఇది.

మాటే: (పత్నీమా) పొగంత పొట్టల
మాలివాట్లు దొంగకొళ్ళనుపట్టే కోరిమీస
గాళ్ళు విచ్చలవిడిగా తిరిగే సమయం.
వదండి పోదాం.

(తెరలో అడుగుల వస్తున్న)

మల్లి: ఏమిటో ఆ దప్పకు?

దంప: ఆమె వస్తోంది.

మల్లి: (కన్నయ్యను) ఇంక ఆ జనం
వదలివెళ్ళిందా ఏమిటి? ఏదో భూతమై
ఉంటుంది.

మాటే: (నమస్కరం) రూస్ లక్ష్మి
భూతమే అది. సందేహం లేదు. పొంగుతు
అమె దివిపోయిందని చెప్పాడుగా!

మల్లి: (కన్నయ్య చెయ్యి అడివి పట్టు
కొని) దయ్యం పీక నులిమేస్తే ఏం చేస్తా?

మాటే: అత్తయ్యా! భయపడకు కొంచ
నేయ దండకమంటే భూతాలకు వాచా.

(ఆ అంజనేయం, ప్రసన్నాంజనేయం..
త్యరగా పోదాం రండి—

కన్నయ్య: అత్తకు తగ్గ అల్లుడే.

[అందరూ ఇంటికే వెళ్ళడానికి లేచారు.
మైకుని వెనుకలో రూస్ లక్ష్మి ప్రవేశం.]

మల్లి: (లక్ష్మి నుట్టేసింది) భలే ముసగా
డినే వోయి నువ్వు—

మాటే: ఎక్కడి నుండి మీగులా
వచ్చావు.

కన్నయ్య: నీ అడుగుల దిద్దుతుంది
ఏదో అనుకోని గాభరా పడ్డాం.

మల్లి: గాభరాపడడే మేమిటి? గంగ
తీసేను.

రూస్ లక్ష్మి: మీకింత భయమెందుకు? చేక
ప్రాహి ఒక్కడే ఎప్పుడైనా తన
మాదయ్యాన్ని చంపుకొని శాంత
కుడిలా చేయేటవాడి. నిశితనవాడు
గుండెలమీద చేయివేసుకొని ఈ యిగా
నిద్రపోవచ్చు.

మల్లి: అబ్బో! మాటలు కొబలు కాటు
కున్నాయి.

మాటే: అంత ప్రేయ్యం కలవాడిని గట్టి
వ్వగా ఎందుకు అక్కడనుంచి (గ్వారి
యర్ కోటను చూచి) పారిపోయినవావు?

రూస్ లక్ష్మి: పారిపోయినవానిని చెప్పడా
నికి నీకు వోరెలా వచ్చిందయ్యా? ఎప్పు
డైనా, ఏ భారతవీరుడైనా రణరంగంలో
వెనుమాపడం ఎరుగుదావా?

మాటే: అత్తయ్యా! ఈ కుర్రాడు భలే
తల్లివనవాడే! కత్తి పట్టుకోడం తెలుసుకో
తెలియదో గాని మాటల్లో ఆడంబరం
మహాబాగా ఉట్టిపడుతోంది.

మల్లి: (రూస్ లక్ష్మిలో) అబ్బాయి!
నీవు యుద్ధరంగంనుంచే వస్తున్నావా?

రూస్ లక్ష్మి: ఔను.

మల్లి: మా అబ్బాయి సంగతి తెలుసా?
మావాడి పేరు తెలియరాం.

రూస్ లక్ష్మి: మీవాడు కుకలమే. మీ
వాడి ప్రాణానికి నా ప్రాణ ముక్కు. భారత
చరిత్రలో అట్టి వీరులపేరు పైడి అక్కరాల
చాలులే ధగధగ మెరుస్తాయి.

కన్నయ్య: అబ్బాయి! నీ మాటలు విని
మురిసిపోతున్నా. కలంపాలులోను, కత్తి
పాటులోను కూడా అద్వితీయుడు నీలే
ఉన్నాడే?

మాటే: మా వెళ్ళేమామ ముచ్చి బంగ
రాన్ని బంగారమనుకొంటాడు.

కన్నయ్య: మాటే! విరికివాడి మదిలో
నింకంటాగే నీ మాటలు పసచెడిఉన్నాయి.

రూస్ లక్ష్మి: (మాటేతో) ఏమయ్యా!
స్వాతింత్ర్యసమరంలో తన జన్మస్వాన్ని
హృదయం గల ప్రతిభారతీయుడు అహంతి
చేస్తున్న కాలంలో మూలనక్కి మా గు
న్నావా? గాజులు తొడిగించుకొన్నావా?

మాటే: ఓహోహో! పాకం నుదిరిందే!
పట్టుకొంచెం కూత ఘనం - వదరబోతా!
మిలిమిరినమాటలకు ఓ మా పణ వేడు
కొంటావా? భరతం పటమంటావా?
(తొల్లిక నెత్తుతాడు కోపంతో)

కన్నయ్య: (మాటేచేతిలోంచి తొల్లి
కను లాక్కొని) అను - అను - మాటే -
ఏదో ఆఘాయిత్యం చేసేట్లున్నావు.

రూస్ లక్ష్మి: తాత! నువ్వు అట్టే ఖంగారు
వసుకు భారతభాగ్యరేఖ తిన్న గాఢంలే
నన్ను ఎవ్వడూ ఏమీ చేయలేదు.

మాటే: వహవ్! భారతభాగ్యరేఖకు
బిడి దవలనేనితానికి నుడిచెడుకున్నాడు.
(చెక్కిరిస్తూ) ఏమిరసికత! ఏమిచాతురి!

రూస్ లక్ష్మి: దీపమంటే వెలిగిండు
మాటే!

మాటే: తాగుంది వ్యవహారం. గ్రుడ్లవచ్చి

పట్టుక తీరించింది. నిన్న కాక మున్న
వటాలలో చేరివుంటావు. మిడినీ పడి
పోతున్నావు. నేనుకం పెనీలో పక్షేనుంచి
నీపాయిగా పనిచేస్తున్నాను, తెలిసిందా?
ఇంక నాకు పనులు తురమాయించడం? నీవు
తురమాయించినా నీమాట వినే దిద్దుకును
కాదులే.

రూస్ లక్ష్మి: నీ తల్లి ఎదుట ఇల్లాగే
మాట్లాడుతావా?

దంప: తాగానే అడిగేదు. ఆకం పెనీలో
చేరిన తిరువార ఆయన తల బరువెక్కిపోయి
నది

మాటే: (పత్నీకొని రూస్ లక్ష్మిలో)
భలే మాటకారివే!

రూస్ లక్ష్మి: కొబలోకే వసావా?

మాటే: నీ దారిని నువ్వు పో. నా గోత
నీకంటుకు? వాదన పెంచకు. నాది వెళ్ళి
కోపము.

రూస్ లక్ష్మి: (చిరునవ్వుతో) అది నీ
మిత్రులమీద మావడం?

మాటే: (ఆశ్చర్యంతో) సిపాయివైతూడా
ఇంత మృదువుగా, ఇంత తియ్యగా ఇల్లా
మాట్లాడడం ఎక్కడ నేర్చుకొన్నావోయి*?

రూస్ లక్ష్మి: మాతృశ్రీ చరితాల
వద్ద నేనడిగిన ప్రశ్నకు ఏం సమాధానం
చెప్తావు?

మాటే: పనికిమాలినవాళ్ళు ఆడవాని
వాపుటాకింద జేరుతారు.

కన్న: (రూస్ లక్ష్మిలో) అబ్బాయి!
తా చెడ్డకోటి నవమెల్ల చేరిచిట్లు మావాడు
నిన్ను ఒక్కక్షణంలో పాడుచేయగలడు.
నే చెప్పినమాట విని వీడిని వదలి వెంటనే
వెళ్ళిపో. నీకు పుణ్యముంటుంది.

రూస్ లక్ష్మి: భగవంతునికృప ఉన్నంత
వరకు అది అసాధ్యమే అని చెప్పాలి, తాత
గామా!

మల్లి: మాటే! ఆ రావకార్యా శ్రమిలో
రేపు మాట్లాడుకోవచ్చు పోదారా.

మాటే: నువ్వు వెళ్ళి అత్తయ్యా! కానీ
పటిలోవచ్చి నిన్ను కలుసుకుంటా.

మల్లి: ఆలస్యం చేయకు.

మాటే: ఊ: (బుట్టతీసుకొని మల్లి వెడు
తుంది. ఆమె వెనుకనే పార, తొల్లిక
పుచ్చుకొని కన్నయ్య వెళతాడు).

మాటే: (రూస్ లక్ష్మిలో) అబ్బాయి!
నువ్వు రూస్ లక్ష్మిని మాచావా?

రూస్ లక్ష్మి: పుట్టినప్పటి నుంచి ఆమె
నెలుగుదును.

మాటే: ఆమె ను గూర్చి నీకు తెలిసి
ఉన్నది చెప్పు. ఆమె నైపులకు తరచు
బకాయిలు పెడుచిది.

రూస్ లక్ష్మి: అది ఆబద్ధం. ఇక లక్ష్మిని

*సాధారణంగా సిపాయిలవద్ద బాతుల
యొక్క బృహత్ గంధం ఉంటుంది.

గురించి చెబుతాను. స్వప్నాదిలో భారత
హృదయ మందిరంలో ఒక తేజ స్వరూపిణి
వలసింది. ఆమెకు ముప్పది కొల్లు మంది
బిడ్డలు. ఇదివరకొందిలు ముప్పదులు
అక్రిమంతురాలి బిడ్డల్ని దరిద్రవేత కప్ప
గించి వాళ్ళి ధనదాన్యాలను కాతేయులు
మొదలెట్టారు. ఇది మానసి తేజస్వరూపిణి
పెద్ద మాతలు సహించలేక సోదరులను
ప్రోత్సహించి స్వస్థిహంలో తిష్టవేసు
కొన్న ముప్పదులను విధిలోకి పారితోలు
తోంది. ఆమె పేరు లక్ష్మి. భారతదేశం
ఆమె పుట్టింది.

మాతీ: అంతా బాగానే ఉందిగాని
కేదెంచి మేలెంచున్నారు. ఇతర సంస్థాన
రాజులు తెలివితక్కువ వారా? వాళ్ళెల్లాగ
యీ మెకూడ ముక్కమానికొని ఉండవల
సింది.

రూస్సీరాణి: కేదెంచి మేలెంచుట
మంచిదే. భారతీయులు ఓడి
పోతానని నీ దెంగ. ఒక్క ఓటమి వంది
జమాల పెట్టు. రూస్సీలక్ష్మికి జయప
జయాలతో నిమిత్తంలేను. భారతీయుల
హృదయములను పదునుచేసి, స్వాతిం
ద్రేహా బీజాలను చల్లి వారల జీవితములను
పండించుటయే ఆమె ఆశ్రియం. భూమిలో
నాటివ బీజం భూమ్యాకర్షణ శక్తిని సైతం
ధ్వంసించి నింగిపైని ముగ్గులు పెట్టుటకు
లేస్తుంది. అట్లే మంచి ఆదిర్బాలు కూడా.
పైగా కొండ ఎక్కిదలచివాడు వారిపడతా
ననే భయంలో గుటకలు మ్రొంగుతూ
కూర్చుంటే ఎక్కడ కూర్చున్నవాడు
అక్కడే ఉంటాడు.

మాతీ: నీవు రూస్సీలక్ష్మి అయినట్లే
ఉన్నాననిచావు. ఆమె అంటే నీకు మంచి
ధిక్తి కామాదు. నాక్కూడా ఆమెయందు
చిటకెకు గౌరవం ఉన్నా ఆవిడ తల పెట్టిన
కార్యాని కిది సరియైన సమయం కాదని
సంకోచిస్తున్నా —

రూస్సీరాణి: (ఉద్దేశకంఠో) భారత
మాత కోదిన ధ్వనిని విని ఆమె రణరంగం
లోకి ఉరికింది. భగవంతుని నాయం ఆమె
చేదొడై ఉంటుందని నా నమ్మకం.

మాతీ: నీకేం తెలుసోయ్! పిల్ల కాకి
ఉండేలుచెట్టు ఏం తెలుస్తుంది!

రూస్సీరాణి: నీవోటివా క్షేంద్రమా
ననాం కల్పకుంటే ఆమె తపస్సు ఫలిస్తుం
దని ఆమె భూషిస్తోంది. భారతమాత సేవ
చేద్దాం వస్తావా?

మాతీ: నీలిమంగు తొక్కెలోపడ్డ నక్క
దేదాంతలా వుంది నీది. ఆమెతో ముఖా
ముఖం మాట్లాడితేగానీ నేను ఏనిక్కయినకీ
రాతేను. కొని అబ్బాయి! నీమాటలు నా

హృదయంలో కలవరం! నేలేవదీకాయి. నీతో
రాకపోయినా రూస్సీ లక్ష్మిని మానే
వరకు నాకు నిద్రపట్టదనుకొంటా.

రూస్సీలక్ష్మి: భారతమాత పేరుమీద
తిరిగి అనుగుణున్నా దేశరక్షణకు వస్తావా?
మాతీ: సిద్ధంగా లేను. సువ్వేమీ అను
కోకు.

చంప: అయ్యా! మీమాటలువింటూంటే
రూస్సీరాణి వచ్చి మాట్లాడుతున్నట్టుంది.
చీకలో మీ ముఖము నాకు అనుపదించలేను.
మీ ప్రహ్వదానికీ నా వందినాలు.

(తెంలొ అడుగుల దప్పుకు)
రూస్సీలక్ష్మి: (చంపతో) ఓకుంకుమ
కోభా! పరమాతీవు కావచ్చా! భారతభూమి
వన్నెచిన్నెలు నీ ఒకటిలో పెరిగి మిన్ను

ముట్టుగాక! ఎవరో వస్తున్నారట. నీనిం
కొలకుపోవలసిఉంది. (మాతీతో) మాతీ!
భారతమాతనేవరు నిన్ను తినుకొని పోజా
లకపోతున్నా. నా దుఃఖానికి మేరలేదు.
ముందే నా భగవంతుడు నీకు గుమతి ప్రసా
దించుగాక!

(రూస్సీలక్ష్మి నిష్క్రమిస్తుంది. తెంజో
వైపునుంచి వైనికుని ప్రవేశము)
వైనికుడు: ఇక్కడ భారతవైనికులు ఎవ
రైనా ఉన్నారా?

చంప: ఇప్పుడే ఒకసిపాయి ఇల్లావెళ్ళారు.
(వైనికుడు రూస్సీరాణివల్గివదిలనను పోతో
తాడు. మాతీ వాడివిట్టుకొని ఆపుతాడు.)
మాతీ: సిపాయి! నాకు రూస్సీరాణిని
మాటిస్తావా?

(ప్రఖ్యాత సినీతార రాజసులోదన ఇలా నెప్పయర్చుచి.
"నేను నా ముఖ సౌందర్యపోషకుడు రెమి వారు
తయారుచేయు వస్తువుల నే వుపయోగిస్తూన్నాను.
అది చాలా ఉత్తమమైనది."
జి. ఆర్. సులోచన.

ఆంధ్ర ఏజెంట్లు: మెదక్కు. పి. ఆర్. ప్రజ్ఞా ఏజెన్సీకి, విజయవాడ.

ద తు డు

శ్రీనివాసరావు కూస్తాన్ని చూసి, “నీది ‘ఎమియలుట్’ స్వభావం” అన్నాడు. కూస్తాను దిక్కుం లేలు నున్న పోతుకుం. ఎమియలుట్ అనేపదానికి చాలా అర్థాలు చెప్పవచ్చును. నమరే, మృదుత్వం ఇతరులను సంతోషపెట్టే చాకచక్యం ఇత్యాదయి. ఇవి కాక ఎక్కడుంటే అక్కడ, ఆ వాతావరణానికి సరిపడిపోయే స్వభావాన్ని కూడా ‘ఎమియలుట్’ అనవచ్చు. శ్రీనివాసరావు విషయంలో అమాట చాలా వరకు నిజం. అతను చాలా నెమ్మదస్తుడు. ఇతరులకి తనవల వుపయోగం వుంటే, ఎంత క్రమకయినా వార్చి సాయంచేస్తాడు. అన్నిటికన్న మించి అతను ఎటువంటి సామెతలో తిరిగినా కొత్తదనం వల్ల బాధపడడు. పరిస్థితుల కనుగుణంగా తాను మారిపోతాడు. అని. ‘అయ్యో, ఇలాంటివూర్పు వచ్చిందే’ అని బాధపడడు. అలా అని అతను పూర్తిగా విఎండ కాగొడుగు పట్టేవాడుకాదు. కొన్ని కొన్ని విషయాలలో అతనికి దృఢాభిప్రాయాలున్నాయి. అరు మూడయినా, మూడు అరయినా, వాటి సరితు మార్పు గోలేడు సామన్యిక క్రాస్త్రం ఇంకోలాగ ఎంతటోషించినా సరే. మాటవరసకి ఇతనిచే సిగరెట్ కాల్చించడానికే సేకులు ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు. తొనకి గ్రోసులు

గ్రోసులు లెక్కనిపిస్తేనే మరాఠాన్ పొగ తాగుడుగాక మస్తి అతను జీవితం చాలా నెలలు వెలిగించాడు. ఒక్క సిగరెట్ అతను ముట్టుకోలేదు. వాళ్ళచే వొకటి తక్కువ కాల్చించ ప్రయత్నించలేదు. అతనిది ఎమియలుట్ స్వభావం కదా అని, మత్తి పుచ్చుకుని తనుకొకటి అకారంలో ఇతనిని తయారుచేయాలని చాలామంది ప్రయత్నించారు. వాళ్ళలో అతని పివతల్లి శేషమ్మ గారు వొకరు.

ఎమ్మ. ఎస్. ప్రకాశరావు

శేషమ్మగారంటే అందరిపివతలులవంటిది కాదు. అవిడ కలిలాంటి మనిషి. అవిడ అవునన్న దానిని కొదవదానికి భూమిమీద నూకలపై ఆకివున్న వా డెవదూ నావా సింపడు. అలా అని అవిడని రాకాసి అనడానికి పిలువేడు. అవిడ అనవసరంగా నోరు జారదు. చేతులు వూపుకుంటూ ఇటు ఎదు తరాలవార్చి, అటు ఏడుతరాలవార్చి దుమ్మెత్తిపోయడు. మరి అవిడంటే అందరికీ ఎందుకు భయమంటే ఏం చేస్తుంది? ఒక్కొక్కళ్ళ వదనంలో వుంటుంది కాబోను ఆ గాంధీర్యమంతా. వాళ్ళని చూసి తలవొంద

బుద్ధివుడుకుందికాని ఎదిరించ బుద్ధివుట్టడు. దానికితోడు అవిడ భర్త గారు కేంద్రప్రభుత్వంలో గజెటెడ్ అఫీసరువనిచేసి కొద్దో, గొప్పో ఆస్తి సంపాదించాడు. ఉద్యోగ రీత్యా ఆయనతో అవిడా బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ ఇత్యాదిపట్టణాల్లో వుండివచ్చింది. ఇతరులకి తెలియని విషయాలెన్నో అవిడకి తెలుసు. అందుచేత, అవిడన్న దాని కవరయినా కాదంటే అవిడ, అవతలవాళ్ళకి తెలియని విషయాలు ఎన్నో చెప్పేసి, వాళ్ళని తికమకపెట్టేసి, చివరికి వాళ్ళ చేత అవుననిపిస్తుంది. అందువల్ల అవిడతో వ్యర్థ ప్రసంగాలలో కవరూ దిగరు. అవిడ జీవితమంతా, ఆయన గారితో దేశమంతా తిరగటంతో సరిపోయి, ఆయన గారి ఆస్తికి ఒక్క గావొక్క నలుసునయినా ప్రసాదించ లేకపోయింది. ఆయన పోయేముందు ఆ సంతా అవిడకి వ్రాసేసి, అవిడ తన కిష్టం వచ్చినట్లు దాన్ని కృష్ణార్పణం చేసేయ వచ్చని, సర్వహక్కులూ ఇచ్చేసి మరి పోయాడు. ప్రతి విషయంలోనూ అవిడదే పైచేయి కావడాని కింతకన్నా చేరింకేం కావాలి?

అటువంటి శేషమ్మగారి కంఠుకో కాని, అక్క కొడుకు శ్రీనివాసుడంటే మొదటి నుండి ప్రత్యేకాభిమానం. “హార్మి, శ్రీనివాసులూ, నీవు నిజంగా శ్రీనివాసుడవురా! నీ కొట్టే విరిగి, కలితేని వెన్న కాచిన చేతిలో పడిందిరా!” అన్నార చాలామంది బంధువర్గం. “నే నన్ను అజ్ఞుకున్నా. వాడి జన్మకాలంలో చంద్రుడు పడకొండవ గృహంలో తీరుబడిగా కూర్చుని తన చల్లని మాపులు లెగప్రసరింపజేశాడు” అన్నారో కాస్తులుగారు. ఆ చంద్రుడ నేటువంటివా డెవదో, వాడు పడకొండవ గృహంలో వేరే పనేమీ లేనట్లు తీరుబడిగా కూర్చుని చల్లనిమాపు లెందుకు ప్రసరింపజేశాడో శ్రీనివాసుని కర్మం కాలేదు. దానికి తన పివతల్లి ఆస్తిమీద తనకి హక్కు రావడానికి గల సంబంధమేమిటో అంత కన్నా అర్థం కాలేదు. ఈ వారసత్వం అవస్థాజనకముయి చివరికి మోయలేని బరువుగా మారుతుందని ఆ సమయంలోనే ఎవరయినా నూచించివున్నట్లుంటే చాలా సంతోషించివుండేవాడు. అటు వంటి నూచినలేం రాకపోవడంకో అతను శేషమ్మ గారి ఆధిపత్యం క్రిందకి వచ్చాడు.

★ రూస్సీ లక్ష్మి ★

నైనుకుడు: ఏం!
తాత: ఆమె చక్కనం తెయ్యాలని ఉద్దిష్ట కూరుకున్నా.
నైనుకుడు: (కొంతెం సంవేషామతో) మీతో ఇంతవరకూ రూస్సీరాణిపి మాట్లాడుత. ప్రకారముగ భగవంతుని ప్రార్థించు కొనుట కిట్లు వచ్చినది నెలవు.
(నైనుకుడు నిద్రమైస్తాడు).
తాత: అయ్యో! అయ్యో! దయా మయి! భరతమత స్వయంగా వచ్చి ఎంత హెచ్చరిక చేసినా మమ్మ తిన్న పాములా కడలక వడితన్నా. చుతిభాగుడ మాత! నీ జన్మ వృథా (హతాభుగా ఆవేశంతో) తంపా! నేను పోతున్నా; రూస్సీరాణి పాకాల వద్దకు పోతున్నా. తప్ప నైరించ నుని నేడుకొంటా. ఆ తల్లి నేను నూర్య

చంద్రాదులతో నిలిచివుంటుంది. అత్తతో యీ సంగతి చెప్పేయి... (రూస్సీ రాణి పోయిన వైపు పరుగెత్తుకొని పోతాడు).
తంజ: ఈశ్వరుడు ప్రతి వారికి ఏదో సమయంలో దివ్య రూపం చూపించడానికి వస్తాడు. కాని ఎంతమంది ఆయనరాగానే పెడముఖం పెట్టి పిరిని మోకాతితో తన్నేస్తారు... రూస్సీరాణి అడుగు జాడలలో నడుచుటకు పోయిన నా భర్త ధన్యుడు... ఓ నామోత! నీ దివ్యన లాలసతో నాకళ్ళు కాయలు కాసినా నీ చేకధక్తి తలచుకొని నా హృదయం నిత్యకళ్యాణం పచ్చతోరణంతో కలకలలాడుతూ ఉంటుంది. నీవు తేరబోవు రూస్సీదండు రామదండు. ఆ దండు నెదుర్కొను అధముల పాపంతులు.
(తేర పడుతుంది)

శేషమృగారి భర్త చాలా క్రమబద్ధ మయిన జీవితం గడిపినవాడు. ఆయన రోజూ పుడయం అరుగుంటలకల్లా లేచేవాడు. దిన చర్య అంతా ఖచ్చితంగా టైము ప్రకారం చేసుకుని పోయేవాడు. ఒక్క నిమిష మయినా ఇటూ, అటూ కాకుండా. ఈ టైమువిషయంలో ఆయనెంత ఖచ్చితంగా వుండేవాడంటే, ఈయన గడ్డం చేసుకునే టైము, భోజనంచేసే టైముని బట్టి చుట్టుప్రక్కలవారు తమ గడితూ రాల్సి దిద్దుకునేవారని శేషమృగారు చాలాసార్లంది! ఆయన శేషభావలలో కూడా యీ క్రమశిక్షణ చాలా కనపడేదట. శ్రీనివాసులు కూడా అద్భుతంగా అలా తయారవాలని శేషమృగారి కోర్కె. అతని స్వభావం వాని కంటయినా విరుద్ధం. అతనికి రాత్రి పన్నెండంటికి పడుకుని ఉదయం ఎనిమిదింటికి లేవడం అలవాటు. ఇంకోలాగ చస్తే చేయలేదు. బట్టల విషయంలో కూడా అతే నిర్లక్ష్యం. వాంతో ఆయింట్లోవుండట మతనికి చాలా ఇబ్బంది కలిగించింది. అందుకనే దూరంగా పట్టు ములో వుద్దొగం వచ్చేసరికి ఎగిరి గంతేసి చక్కాబోయాడు. ఘరవాలేదు. వృద్ధిలోకి వస్తాడని శేషమృగారు కూడా పూరుకుంది. అక్కడ తమ పూహించిన పద్ధతిలోనే జీవితం గడుపుతున్నాడని పూహించుకుని సంతోషపడింది. ఇంతవరకు అన్నీ సవ్యంగానే వున్నాయి. ఆవిడ కన్నీటైపులా ఆనందమే కనబడింది.

అటువంటి ఆవిడ ప్రకాంతజీవితంలోకి నోరాయిపడి చిన్న అలలు లేవ దింది. బట్టలలో వున్నవాడు వున్నట్టుండక శ్రీనివాసులు కథలు వ్రాయడం మొదలు పెట్టాడు. అవి ప్రచురించబడ్డాయి. చాలామంది వాటిని మెచ్చుకున్నారని కూడానూ! అటువంటి కథ నొక దాన్నావిడ చదివింది. వాటిని మెచ్చుకున్నవాళ్ళతో ఏకభవించ లేకపోయింది. “ఆ డిక్టుమలిన పట్టుంలో జేరి మావాడు పాడయి పోతున్నాడమ్మా” అంటూ కళ్ళనీళ్లు పెట్టుకుంది. వాడు కథలు వ్రాస్తున్నాడని కాదు ఆవిడ పరితాపం. ఆవిడ చాలాకథలూ, నవలలూ చదివింది. వాటిపై వొక విధమయిన అభిప్రాయం ఏర్పరచుకుంది. కేవుదూ, దెయ్యాలూ వచ్చే కథలంటే ఆవిడకు చాలా ఇష్టం విభిలతయమైనదని ఆవిడ విశ్వాసం. వానికి వ్యతిరేకంగా ఎవరు కథలు వ్రాసినా, ఆ వ్రాసిన వాడి వంటి కింత ఆనందం మరలా చేయాలనిపిస్తుంది దానికీ. అటువంటిది శ్రీనివాసులు మిగతా వాడ్యయాలన్నీటిని వదిలి డిటెక్టివ్ కథలు వ్రాయడం మనోపధానంగా కనిపించింది. అందులో,

“సేట్ పన్నాలలో తనతోటలో తిరుగుతూంటే, వొక చెట్టునిదనుండి ఎవడో

మునుగు ను నిసి, ‘శోయ్, శేతులెత్తు అంటూ తుపాకి ఝాకిస్తూ క్రిందకి వురికి—

‘వెళివా, ఇదేం కథ య్యా బాబూ అంటూ తలమీద మొత్తుకుందావిడ. అథమం ఒక అమ్మాయి, అబ్బాయి, ఇద్దరూ ఏ చెట్టు క్రిందో ప్రేమించుకుని చివరకే పండ్లిట్టినా పెళ్ళిచేసుకునే కథలయినా ఆవిడ అంత బాధపడేది కాదు. కాస్తేపు బాధపడి, అప్పుడు కర్తవ్యం ఆలోచన చేసింది. “ఘోరలేదు. దీనికి తగిన చర్య తీసుకోవాలి. ఆ పట్టుంలో వుండి చెడబాలోదనలన్నీ మురలోకి ఎక్కించుకుంటున్నాడు.” అనుకుని వెంటనే శ్రీనివాస్ కోపు తిరం వ్రాసేసింది; వాడికి కనుక తనమీద ఏమాత్రం గౌరవంవున్నా ఏదాడి నెలకోజాలు కలవు చెట్టి తనదగ్గర వుండాలని. వాడు పట్టణంలో పడకొండు నెలలలో పట్టించుకున్న మురికినంతటిసి, ఒక్క నెలలో తాను శుభ్రంగా కడిగివేయకలదని ఆవిడ నమ్మకం. పినతల్లిదగ్గర నెల్లాళ్ళపాలు వుండటమంటే శ్రీనివాసునికి ప్రాణసంకట మనిపించేవిషయం కాదు. కానయితే, దానికెదురు ఇంకో టేంచేయమన్నా సంభోషంతో అంగీకరిస్తాడు. ఆవిడవు తిరం చూసి ఇంకోలాగ చేయదాని కతను సాహసించలేదు. పడకరాలు బంగారం యంతే భూమి, పల్లెటూరు, పట్టుంగాని పూల్లో దాబాఇల్లు పడో పది పానువేలలో రొట్టెలం వున్నవాళ్ళకయితే ‘వోస్, ఇంతేనా? అని పించవచ్చుకాని తేనినాళ్ళ కనే పెన్నిధి.

నెల్లాళ్లు కలవు చెట్టి ఇంటికి వచ్చిన శ్రీనివాసరావుని చూసి ఆవిడ చాలా సంతోషించింది, కుర్రవాడు బుద్ధిమంతుడు చెప్పిన మాట వింటాడని. కాని వచ్చిన నాలుగో రోజునే అతను కూర్చుని అలిసిరియన్ గా వ్రాసేస్తాంటే ఆవిడకి అనుమానం వేసింది. “ఏమిటా చెవలాయి వ్రాసేస్తున్నావు, దరిద్రపు కథలేనా?”

“అచ్చెట్టే, ఎంతడు వీన్నీ, ఏదో పూరికే వ్రాస్తున్నా.”

“ఏదీకావులే, ఏది చూడనియ్యి” అని ఆ కాగితాలు లాక్కుంది.

‘డిటెక్టివ్ సరికేదండ్రుడు తన గదిలో కూర్చుని వ్రాసేస్తున్నాడు. రఘువీరలాల్ హత్యకి సంబంధించిన విషయాలన్నీ తనకి దొరికిన ఋజువులతో సహితంగా, చూరకు దెవరయివుంటాడో వ్రాసేస్తున్నాడు. ఇంతలో హఠాత్తుగా టైటారిబోయాయి. అతని తలపై బలంగా దెబ్బపడింది -

శేషమృగారు తన బుర్రెవరో పగలకొట్టి సంత ఖంగారుపడి కెళ్ళువన కేక వేసింది. ఈ డిటెక్టివ్ కథలలోవున్న అవస్థే అది. అది చదువుతూంటే రక్తం కదులుకుట్టుకు పోతుంది! నరాలన్నీ విగపెట్టుకుపోతాయి!! తాను నాలుగురోజులనుండి నూరిపోసిన

మంతా కొరగాకుండాపోయిందే అని అనిడ బాధపడిపోయింది.

“ఛీ, ఛీ, ఛీ, ఏం పాడుకోజాలాచ్చేయో తల్లీ! అయినా, ఇవేం వ్రాతబుర్రా? ఒక కేవుదూ లేదు, దెయ్యం లేదు, మరీ శ్రేణిగి పోతున్నావో?” అంటూ గావుకేకలు పెట్టిందావిడ. తాను నించున్నవోల భూమికుంగి పోతోందనిపించింది దతనికి.

“నాకు లొంగటంలేదు నువ్వు. నీ కెవ ర్తినో తెచ్చి కట్టబెట్టేస్తే నీరోగం చప్పగా అదే మరుదుస్తుంది.”

శ్రీనివాసరావు మొదటినుండి ఈ విషయ మయే భయపడుతున్నాడు. ఏనాడనూ తండ్రిగా ఆవిడ తనకి పెళ్ళిచేసేస్తానని చెబి రిస్తుందనని, ఆ ప్రసంగం రాకుండా వా గ్రతి పడుతూ వచ్చాడు. ఇప్పుడు ఏటవాంబులాగ పేలేసిందావిడ. ఇక ఆవిడ నాపడం ఆ బ్రహ్మతరంకాదు. అప్పుడే శ్రీనివాసరావు కెవుల్లో సన్నాయి మేళం వినిపించేసి, అతని కాళ్లు దడదడ లాగిపోయాయి. ఆవిడ ఎందుకు అంత అగ్గి భరాలూ అయిపోయిందో ఎంతాలోచించినా అర్థంకాలే దతనికి. తాను సిగరెట్లు కాలిస్తాడా? ఉహూం. పోనీ తాగుతాడా? అచ్చే - నేరే ఇంకోవోషమా? మాతోన్సి. ఆమడదూరంలో ఆడవాన్ని చూసి, అట కెక్కి కూర్చునే తను, డబ్బు ఇచ్చుకుని— మరీ, మరీ. పోనీ డబ్బుకోసం ఆవిడని వేసి వున్నాడా? అది లేదు. తనలో ఇటువంటి దురుగం వొక్కటిలేదు. అయినా ఆవిడ తను పాడయిపోయాడంటోంది. దీనికి కారణం తను వ్రాసే కథలేమోనని అనుమానం వచ్చిందతనికి. గలగలా పిన్ని దగ్గరకి పరిగెత్తి అడిగాడు.

“పోనీలే వీన్నీ, నీ కష్టం తేకపోతే యీ కథలు చూసేస్తాను. ఎలాంటిని వ్రాయమంటావో చెప్పు. కేవుడిమిది కథలు ఇప్పుటి వాళ్లు చదవరు.”

“ఆ ప్రేమ సురించేనా ఏను. అంతే కాని అర్ధరాత్రి అమాంతంగా పనిలేనట్లు మురలు పగలగొట్టుకోడం ఏమీ నాకు లేదు.”

“నలే - అయితే, ఆలానే వ్రాస్తాను చూడు” అంటూ ఐనకటి కాగితాలు చింపేసి తిరిగి ప్రారంభించాడు.

‘డిటెక్టివ్ సరికేదండ్రుడు తన గదిలో పడక కుర్చీలో కూర్చుని ఆలోచిస్తున్నాడు. రఘు వీరలాల్ హత్యని సురించి, చూరకుని విషయంలో సబబు లాలోచిస్తున్నాడు. ఇంతలో టైట తలుపుమీద ఎవరో నెమ్మదిగా బరికాడు. సతీకుడు రివాల్యరు తీసి గుని, నెమ్మదిగావెళ్ళి తలుపు తీశాడు. ఎదురుగుండా వొక అందమయిన అమ్మాయి తక్కుకునునే కళ్ళతో చుకుక్కుమని చూసింది.”

ద త్తు డు

హా! హా! చాలా నానంది. పిన్ని చాలా ముచ్చగుంటుందని సంతోషించేవాడు. అదేది లేకుండా అతని కథ అనివ్వంగా పోగిపోయింది. తీరా అమ్మాయి వచ్చాకా వీం చేయాలా అని ఆలోచిస్తున్నాడు.

ఇంతలో వీధికి పక్కా పట్టాడు. "అబ్బబ్బ, యీ ఇంట్లో వాళ్ళ నిమిషం కూర్చుని ఆలోచించుకోవాలి! వీలైతే కదా?" అని విసుక్కుంటూ వెళ్ళి తలుపు తీశాడు. ఎదురుగా ఎర్రగా బుర్రగా

పున్న వో అమ్మాయి ఇరగి మోసి, "కేవలముగా రున్నారా?" అంది. శ్రీనివాసరావు గుండె కాదు కాస్తా గొంతుకలోకి వచ్చింది. చాని కడో రోగం. ఇటువంటి సమయాల్లో స్పృహలుగ పైకి

దినదినమునకు ఇంకా మృదువైనటు
వంటియు, ఇంకా మనోహరమైనటు
వంటియునైన చర్మము...

... * కేడిర్తో కూడిన రెక్కోనా
గుప్తమైయున్న మీ పౌండర్లమును
చెరువుచేయును.

రెక్కోనా యొక్క కేడిర్లను మరగమ మీ చర్మములోకి
పెల్లగా దుద్ది, త్వరక కదిగివేయండి. దీని
దీనిమునకు మీ చర్మము ఇంకా మృదువుగాను, ఇంకా
పెత్తగాను అనును — మరియు మీరు ప్రోత్త
అకర్షకను కలిగియుంటారు.

పెత్తపెత్తగా
చేరకును.

రెక్కోనా

ఇది ఒక్కటే కేడిర్తో కూడిన సబ్బు

* చర్మమును పోషించేటటువంటియు, చర్మమును
పెత్తగా చేయుటకు వంటియునైన హావెం ఒక
మృతమనునది చికిత్స చేయ.

రెక్కోనా ప్రొడక్టులను వివిధ వర్గాల వారు వాడుచున్నారని

RP.130-X52 TL

తన్ని నోట్లోకి వస్తుంది. కాస్తంత తక్కువైతే, "క్షమించండి ఒక్క నిమిషం" అంటూ లోపలికి వరుగైతాడు, తాను సగం వ్రాసిన పత్రాన్ని తీసి,

"సతీశచంద్రుని గుండె గొంతుకలోకి వచ్చింది" అని వ్రాసి, ఆ కాగితాన్ని దాచేసి బయటికి వచ్చాడు. ఆ అమ్మాయి కూలివాడి చేత పెట్టి, పెడింసు లోపలిపటిం చుకుని వచ్చింది. వాటిని చూడగానే శ్రీనివాసరావుకి గుండె ఆగిన పని పయింది. యాదాదేవకో ఇక్కడ తిప్పవేయడానికి వచ్చిందని వ్రాసేందుకున్నాడు.

"ఇప్పుడు చెప్పండి, మీ పేరేమిటో. మా పిన్ని వంటయంలో వుంది. అవిడకి కలుగండిస్తాను" అన్నాడు.

"నా పేరు లత. మీరు శ్రమపడ్డక్కర్లేదు. నేనే లోపలికి వెడతా, మీరు కొంచెం వారియిస్తే.

"లత? ఏం లత?"

"వట్టి లతే" అని నవ్విందా అమ్మాయి.

"బట్, బట్, వట్టి లతేమిటి? కల్పలతో, సువర్ణలతో, పుష్పలతో, కళలతో—"

శక్కున నవ్వింది లత.

"ఛా, నోరుమయ్యి. వెళ్త వాగుడు నువ్వును." అంటూ శేషమ్మ గారు వచ్చింది. "ఏమేవ్ పిల్లా! ఎక్కడనుండి రావడం? వుత్తరం ముక్కయినా వ్రాయకూడదులే?"

"వ్రాసినంట్లే అత్తయ్యా. అనుకోకుండా బయలుదేరాను. అందుకే వుత్తరం వ్రాయడం పడింది కాదు."

హాస్తి, అప్పుడే వరసకూడా కలిపింది, అనుకున్నాడు శ్రీనివాసులు.

"వారేయ్ దారికడ్డుగా నిల్చుంటే అది లోపలికి ఎలా వస్తుందనుకున్నావ్? ఆ దేవ రనుకున్నావ్? మీ బాబయ్యకి అక్క గారికి—" ఆ తరువాతెక్కడో తాడు వదిలేశాడతను. కాని అతను వొక్క విషయం తెల్పుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయి అవిడకేదో మారబంధువు; బి. ఏ. తప్పింది. రెండు కోణాలుండి వెళ్ళిపోతుంది. డిటెక్ట్ సతీశ చంద్రుడిలా, తన బుర్రకూడా ఎవరయినా కీర్తన పాడించేస్తే బాగుండుననుకున్నాడు. వొక్క పిన్నితోలే వేగలేపోతున్నాడు. అదివారికి చెందిన మరొక కార్తీ అవిడకి తోడువచ్చింది, బాగ్రతో, బాగ్రత అనుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయి అలా గుహప్రవేశం చేయడం అతనికేం నచ్చలేదు. ఇదేదో కొంప ములగాడానికే వచ్చిందనుకున్నాడు. అతని భయాలకూడా కేవలం ఆధార రహితాలు కావు. శేషమ్మ గారు వాడి వివాహ విషయమై ప్రస్తావించిన కోణానే ఈమె రావడం కేవలం దైవం. విధి బలియమైనది. పిల్లిద్దరికీ ముడిపెట్టేస్తే సరిపోతుందనుకుంది శేషమ్మ గారు. యీ ఆలోచన అవిడకి చాలా అనందం కలిగించింది. అవిడ ఆ మాట

అ త్రః

బొమ్మకంటి శ్రీనివాసాచార్యులు

బ్రదుకు కడలి త్రచ్చి భయద హాలా హల మొదవగా నిరాశ నొదుగు బడుగు.

పూన్ని బాట కొనను పాలుచు పీయూషమ్ము విలుచు వాడె జగతి గెలుచువాడు.

ప్రణయ పాదప మనుభవ సుమమ్ములు పూచి

కష్ట సౌఖ్య ఫల యుగమ్ము పండు.

తీసి, చేదు - రెండు తీరుల ఫలములు

మెనవు వాడె తెలివి మనలువాడు.

పవ్వళించు పాన్పు భయదాహి కోతగా

దొదిగి నడచునేల ఊలికాదు

జనుల యెదల ననుర నభకా దమరకోభ

కనులు విడిల పీడ కలలు కరగు

ఆశ, కెను నిరాశ అను సమాంతర రేఖ

లంత మందు లెచట? వికృతమెచట?

పవలు రేయి యెపుడు పవళించు నోక పెడ?

మొగుడు నిరులు నెపుడు వియ్యమందు?

ఓహూ హో నిరాశ యొడి పసిబిడ్డదా!

నవ్వు రుచి విశిష్ట భావి పిలుచు

మ్రోగె విజయ శంఖ మూగె కోర్కెలతోల

లేచిరమ్ము; హర్ష మాచికొమ్ము.

పైకంటి చాలు, అక్షరాలా జరపకాని! అంతా నిద్రిమే. అయినా కినిగాడి కేం లోపం? బి. ఏ. ఆనర్లు మా జేస్సు బదివి, చివరికి రికమెండేడ్ బి. ఏ. పట్టా పుచ్చుకున్నాడు. అయితే సేం కుట్రగా ఉద్యోగం చెప్పాడు. పైగా తను ఆస్తి మధురమి. అన్నీ బాగానే వున్నాయి కాని, అవిడ దేశయాటన ఫలితంగా కొద్దిగా సంస్కారం సంపాదించింది. పిల్లిద్దరూ, తన ప్రాద్దులం తగుండా వాళ్లంతట వాళ్ళివ్వడలే బాగుం

టుందనుకుం బావిడ. కాని, లం తరా రెండుకోలాట్ల వెళ్ళిపోతుండే!

ఏదీకూడా దైవికంగా జరుగుతుండంటే శ్రీనివాసరాంగీకరించడు. అతని కథలో లాగే ప్రతిదానికీ ముందు బ్రహ్మాండమయిన ప్రాస అవసరం. కాని ఇప్పుడు జరిగిందేమిటి? శేషమ్మ గారు అతని వివాహం గురించి—విసుగులో నయితే సేం—అలా ప్రసంగం తెచ్చిందో లేదో, అవిడ కన్నీ విధాలా వచ్చిన పిల్ల, పిరిచిన పిల్ల వచ్చి మందర వారింది. పోనీ, వచ్చినపిల్ల రెండు

రోజు లుండిపోతే ఆ తరువాత శేషమ్యుగారి నెలాగో మధ్యపెట్టేసి నెల్లాళ్ళు గడిపేస్తే తిరిగి ఏదాదివరకూ ప్రమాదం లేదనుకున్నాడు. కాని విధి ఈ విషయంలోకూడా మొండివేలు పెట్టింది. రెండు రోజులుండి కళ్ళి పోవలసిన పిల్లకూ అని కూర్చోక, శేషమ్యుగారిలో కలిసి పనులు చేయడంయే నూతి దగ్గర కాలివారి క్రిందపడింది. కాలి మడతపడి వాచిపోయింది. దాంతో మంద మెక్కిందామె. ఆమెకు మందులు తీసిగని రావడం అది శ్రీనివాసులే చేయవలసి వచ్చింది. చివరికావిడ కాలి కట్టుకూడా అతనే కట్టవలసివచ్చింది. లత మీద పట్టు పట్టబట్టి కొరుకుతూనే కట్టుకట్టాడు. కాని అమ్యాయమిద అభిమానంతోనే ఇవన్నీ చేస్తున్నాడనుకుంది శేషమ్యుగారు. "నెర్రె నాయనా, టెంబేలపడకు. కాలి త్వరగానే నయమవుతుందని చెప్పాడుగా దాక్కురు" అని వోకనాడతన్ని పిలిచి ధైర్యం చెప్పబోయిందావిడ. "ఏమిటి? ఆ కాలి త్వరగా నయమవుతుందని చెప్పాడా? దాక్కురు?" అని ఖంగారుపడుతూ ప్రశ్నించాడు. ఆ ప్రశ్నలోని ఆక్రతుతిని పసిగట్టి, చిరునవ్వు నవ్వుతూ అందావిడ.

"త్వరగా కాలినయమవుతే అది త్వరగా ఇల్లిపోతుం దని భయపడుతున్నావా? నే నంతంతోందరగా దాన్ని పంపుతా ననుకున్నావా?"

దాంతో శ్రీనివాసరావు ముఖం కండ్ గడ్డలా అయిపోయింది. దానికే నేరే అర్థం తీసిందావిడ. ఆ తరువాత రెండుమూడు రోజులకి ఇల్లంతా నెమ్మదిగా తిరిగడం ప్రారంభించింది లత.

శ్రీనివాసరావు స్వతహాగా బద్ధకస్తుడు. తాతలవాటి నరసరావుపేట కుర్చీలో సాక కాళింగాకూర్చుని, ఇంటిమారుకేసి చూస్తూ, తిను స్పృహచిన్న ఢిల్లీకేవులసాహస్యతాల్సలు తిలుచుకుంటూవుండడం సరదా. ఒకరోజున రెండోడోసు కాఫీకూడాత్రాగి అభిమానపు బోజులోకూర్చుని వోడ్ హాసు సాహిత్యం ఉదువుతున్నాడు. ఇంతలో 'ఏమండీ' అంటూ స్త్రీకంఠ మెదో వినబడింది. ఎవర్నో అనుకుని పూరుకున్నాడు.

"మిమ్మల్నేనండి" అంటూ లత ముందుకవచ్చింది.

"ఎవర్నీ? నన్నా?" అంటూ పిధిగుమ్మం కేసి ఆకగా చూశాడు. అవకాశంపుంటే ఆద్యారంజాకీ హాప్ నెస్ అండ్ జంప్ చేసి అక్కడనుండి పదివేల మీటర్ల పరుగు తీయ దానికూడా సిద్ధంగావున్నట్టు కనబడ్డాడు. అతనిలా బలమిద కాళ్ళు పెట్టుకునికూర్చోడం శేషమ్యుగారి కంతమాత్రమూ ఇష్టంలేదు.

ఈవిడికూడా అనేకపాటిమోసని ఖంగారు పడ్డాడు.

"అవును మిమ్మల్నే. ఆవిడ పాపం పెద్ద దయింది. ఒక రీతినిన్నిటికని తంటాలుపడు తుంది? కొందం బజారుకుపోయి ఆ నాలుగు సరుకులూ మారే లేరాదూ? అంటూ నాలుగు సంచు లక్కడ పడేసి లోపలికి చక్కా పోయింది.

హూత్, కట్టుకున్న మొగుడుమీద చలాయున్నట్టు అధికారం చెలాయస్తోందే?" అనుకున్నాడు. శేషమ్యుగారు లత చెవిలో యావార్త ఇంకా నేయలేదని అతనికి తెలియదు. కాని, ఎదురుగుండా సంచులు 'తప్పదు, తమ్ముడా' అన్నాయి. వోడ్ హాసుకేసి జాలిగాచూస్తూ రోడ్డుమీద పడ్డాడు. అతని బుర్రలో జెల్లవిమానాలు పరుగెట్టాయి. తన జీవితవిధానంలో ఏవో పెద్దపరిణామం వచ్చేస్తోందని భయపడ్డాడు. తన పిసతలి, లత, ఇద్దరూ కలిసి ప్రేమ పేరుతో లేనిదాని బాధ్యతలు తన నెత్తిపై రుద్ది తనని త్రాళ్ళతో బంధించేద్దామనుకుంటున్నారు. ఆ లతని కనుక తను పెళ్ళాడితే - హాత్ స్పీ, హాత్ స్పీ, ఆవిడతో సంసారం పూహించుకోదానికి కూడా దుర్భరంగావుంది. రోజూ తన పిన్నిలాగే ఆరుగంటలకల్లా లేపేసుంది. అంతటితో పూరుకోదు, 'నననా నాయ్' అని సంగీతం కూడా ప్రారంభిస్తుంది. జీవితకాలమంతా వీటిని భరించడ మెలాగురా భగవాన్లు అనుకుంటూ గాభరాపడిపోయాడు. అంతటితో పూరుకుంటుందా? ఉహూ! రోజూ గడ్డం గీయకపోతే తిండి పెట్టదు. రోజూ యీ గడ్డం చేసుకోడ మతనికో పెద్దసమస్య. ఇదింతా వట్టి టైమ్ వేస్తు. నిజాని కతనికి అంతకంటే కొంపలు ములిగే పనులూ లేవు. అతని కిదంతా బద్ధకం. తన పిసతలి తనలో చూచిన చెడ్డ అలవాటు ఇదేనని అతను తెలుసుకోలేకపోయాడు. సంచులన్నీ నింపు గుని ఇంటిదారి పట్టాడు. దాకో సినిమా బంజేడ్ అట్టహాసంగా వెడుతోంది. ఛా, వెధవ సినిమాలు. మనుష్యుల కాలం వృధా చేసి, పరుగు కాఫీ చేసేయదానికి. కొంప తీసి వారానికి అగమం రెండు సినిమాల కయినా లాక్కుని వెడుతుండేమా ఆవిడ. అతనికి వెన్నెముకలో కెర్రె ప్రాకినట్టుంది. 'శ్రీనివాసా, ఇంక నీపని ఆఖర్. నుడ్ బై' అనుకున్నాడు. కాని వెంటనే తమాయించుకుని, "బుల్. వీళ్ళంటే నే నెందుకు భయపడాలి? వాళ్ళు చెప్పినట్లల్లా చేయాలనివుందా?" కాని యీ వాడిన వ్యర్థమని వెంటనే బోగవడింది. 'ఛా, అభిం లేదు.' ఇతరు లేదనా అంటే అవుననడం తప్ప, కాదని వాదులాడటం చేతకాదు.

ఉ ద య కి ర జ్ఞా లు

సవరణ

ఈ వారం సంచిలో "ఉదయ కిరణాలు" సీరియల్ ముద్రణలో ఒక పొర పోటును గమనించవలెనని పాఠకులను గొరుతున్నాము. 17 వ పేజీ మొదటి కాలం రెండవ పేరాలో "అలవాటు ప్రకారం చిట్టిబాబు, ప్రకాశం సోమ యాజులు ఇంట్లో భోంచేస్తున్నారు" అనే వాక్యం తరువాత 18 వ పేజీ ఆఖరు పేరాలో "ప్రకాశం ఆ యేడు కాలేజీ ఎన్నికలలో..." అనే వాక్యం మొదలు 19 వ పేజీ ఆఖరువరకూ దదువు కోవలెను. ఆపైన 17 వ పేజీ మొదటి కాలం మూడవ పేరా మొదలు 18 వ పేజీ మూడవ కాలం ఆఖరు పేరాలో "పూర్వయ్యగారి నిర్మల వదనం చూడ గానే....." వరకూ దదువుకోవలెను. దానికి తరువాయి 20, 21 పేజీలు.

అయినా ఎంతకాలం 'కంయ్, కంయ్' మంటూ కాటాడుకుంటారు? ఇలాంటి ఆలోచనలన్నీ మనసుని పాడుచేస్తోంటే, కాళ్ళిచ్చుకుంటూ ఇల్లుజేరాడు. గుమ్మం దగ్గరే ఎదురయింది శేషమ్యుగారు చింక చెబంతి ముఖం వేసుకుని, "నే చెప్పలే దురా? నీరోగం కుదిర్చాలంటే తిగినిది లతే."

"అవునుట" అంటూ లోపలికిపోయాడు. అందులోని వ్యంగ్యం ఆవిడకి అర్థంకాలేదు.

"ఒరేయ్, అవుసరమయితే నీ కలవు పది హేసురోజులు పొడిగించాలన్నంటుంది. ఈ కలవులోనే నీ పెళ్ళి కాస్తా అయిపోతే."

"అలా ఇవ్వరు కలవు పిన్నీ."

"ఎందు కివ్వరా? నాకు యాల్పు నేర్పుతానేమిటి? మీ బాబయ్య—"

"ఇస్తారులే. కాని అవుసరమా అని."

"ఒరీ. అంతకంటే తొందరగా అనాలంటే, అవతల జాబ్ ఏర్పాటు చేసుకోదానికి టయము వుండాలా?"

తనన్న ప్రతిమాటా ఆవిడ ఇంకోలా ఎందు కర్తం చేసుకుంటుందో అతని కర్తం కాలేదు. ఇంతలో మెరుపులాంటి ఆలోచన నొకటి అతనికి తిట్టింది.

"కొంపతీసి ఆ అమ్యాయ కీసంబంబ మిచ్చంలేదేమా. నువ్వు పూర్తిగా తొందరపడి పోతున్నావు."

"ఎందు కిచ్చంలేదూ? నిక్షేపంలా ఇచ్చ ముంది. ఇంతకీ నీకేంలాంటి వాళ్ళనాన్నకి నిన్ను నే ప్రత్యరం వ్రాశాను. ఈవాళ్ళో రిచార్ రెక్కలకట్టుకుని ఇక్కడ నాలదూ?"

(49 వ పేజీ చూడండి)

ఉదయ కిరణాలు

పోతుకూచి సాంబశివరావు

11

పరిక్ష లవగానే చిట్టిబాబును వెంట వెంటుకుని ప్రకాశం విజయనగరం వెళ్ళాడు. గంపెడు జబ్బుపడి లేచి పరిక్ష లకు కూడా కూర్చుని వచ్చిన ప్రకాశంమీద అవధానికి అభిమానం పెట్టుకుని వచ్చింది. మాణిక్యం తన కొడుకు బ్రతికి బట్టకట్టాడని రాగానే గారాబుగా దగ్గరకు తీసుకుని ఒళ్ళు నిమిరి కుక్కలపళ్ళు లగిగింది. జబ్బులో కొడుక్కి చిట్టిబాబు, రాకమ్మ, బాగ్ర త్రిగా నేవచేశారని వాళ్ళను ఎంతో ప్రశం సించింది.

బంగళా ఎదురుగాఉన్న మట్టిచెట్ల చల్ల గాలిలో అసలు వేసవికాలం కనిపించనే లేదు చిట్టిబాబుకి. ప్రకాశం, సాంబు, కాంతలతో ఆడుతూ పాడుతూ కాలం ఒక నిమిషంలా గడిచేస్తున్నారు. వేకటాలు - ఇతగుడి - బాడీమెట్టన్ - సినిమాలు - షిటితో ఉజ్జిరి తిరగటంలేదు కుర్రాళ్ళకు. అవధాని తనకు వెలపుచోకినప్పుడు కుర్రా ళ్ళను వెంటబెటుకుని చుట్టుప్రక్కల సరే మీళ్ళకు పి కనిక తీసుకెళ్ళేవాడు. అవ ధాని మామయ్య తినుతో చాలా సరదాగా గడపడం చిట్టిబాబుకు ఎంతో ఆనంద మయింది.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం భోజనాలు సుఖంగాచేసి చిట్టిబాబు ప్రకాశం కాళ్ళు చావుకుని పడుకున్నారు. సాంబు, ప్రక్క యింటి బెంగాలీ కుర్రాడిని వెంటబెటుకుని విట్ట మధ్యాహ్నపు ఎండలో, పండువెన్నె లిన్నట్లు, పచ్చాడు చేయిసాగాడు. రోజు మీద పోతూంటే ఒకాయన తనకే ధ్యానంలో చేపరు చదువుతున్నాడు. చేపరు వెనకాల ఏకో అంకలు జోరుగా కనిపించాయి సాంబుకు. తక్షణం ఆగిపో యాడు.

‘ఏమండీ! స్కూలుపైసలు పరిక్షల ఫలి తాలు పడ్డాయా!’ అడిగాడు సాంబు.

ఆ పెద్దమనిషి సాంబుకేసి తమాషాగా నవ్వుతూ చూశాడు.

‘పడ్డాయండీ అంటూ చిమత్కారంగా నవ్వాడు ఆ పెద్దమనిషి.

సాంబుకు ఉత్సాహం ఆగలేదు. ఆ బెంగాలీ కుర్రాణ్ణి కూడా బలవంతపెట్టి,

ఒక్క పరుగుగా ఇంట్లోకి ఉరికాడు. ప్రకాశం గుట్టుపెట్టి నిద్రపోతున్నాడు.

‘ఒక అన్నయ్యా! పరిక్ష ఫలితాలు వచ్చాయోయి’ ఒక్క కుదుపుతో ప్రకా శాన్ని లేవేశాడు సాంబు.

ప్రకాశం కళ్ళు నలుముకుంటూ లేచి కూర్చున్నాడు. పరిక్ష ఫలితాలు వచ్చా యని వివగానే ఒక్క గంతుగంతి, చిట్టి బాబును లేపాడు. ముఖాలు కడుక్కుని వదులుగాఉన్న పంటములు దిగించుకుంటూ విధిలోకి పరుగెత్తారు యిద్దరూ.

‘టీ కం పెన్సిల్ అవధాని మామయ్యదగ్గర వారాపత్రిక దొరుకుతుందని, ఆనైపు నడక సాగించారు కంగారుగా, ఆశుతతో.

వారాపత్రిక మాసివ అవధాని సంతోషంతోదాన్ని మడత పెట్టి ఏదో ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు. ఒగర్చుకుంటూ ఆఫీసులోకి వచ్చిన ప్రకాశాన్ని, చిట్టిబాబును చిటు నవ్వుతో ఒక్కసారి తిలకించాడు అవధాని.

‘ఏమిటా! యిల్లా వచ్చారు?’ వాళ్ళు వచ్చిన కారణం తెలియనట్లు నటించాడు అవధాని.

‘పరిక్ష ఫలితాలు వచ్చాయట. వేపరు కావాలి’ అన్నాడు చిట్టిబాబు.

‘అలాగా’ అని చిటునవ్వుతో వారా పత్రిక అందిచ్చాడు అవధాని.

అవధాని చిటునవ్వు చూడగానే అరం చేస్తుకున్నాడు ప్రకాశం తమ ఫలితాల సంగతి చిట్టిబాబు వారాపత్రికమాసి సంతోషంతో పెద్దకేక పెట్టాడు.

‘ఒరేయి టీపార్టీ యి వ్వాలి రోయి’ అంటూ.

‘ఆ అలాగే యిస్తా’ అన్నాడు ప్రకా శం. చిట్టిబాబుకు సంతోషం అగత కుర్చీ మీద నుంచి లేచి గంతులు వేస్తూ నుంచు న్నాడు.

‘ఒరేయి ఇది ఆఫీసు’ అన్నాడు అవ ధాని.

చిట్టిబాబు తగాడు.

‘ఇంటికి పదండి’ అన్నాడు అవధాని.

ఒక్క పరుగులా వారాపత్రికతో వచ్చి యింట్లోపడ్డారు ప్రకాశం, చిట్టిబాబు.

మాణిక్యం కొడుకు ఫలితం విని ఆనందంతో ఉబ్బిపోయింది. అనుకున్న ప్రకారం చిట్టిబాబుకూడా ప్యాసయ్యాడు. వాళ్ళ

సంతోషంచూసి ‘ఒక కుర్రాళ్ళు! పకోడీలు చేసి పెడతానరా’ అంటూ పొయ్యిలో నిప్పురాజేసింది మాణిక్యం.

పొయ్యి పొగతో రాజుకుంటోంది. మాణిక్యం మృదయంలో పొగలాంటి విచారం కమ్మింది. ఇదిమానే భాగ్యం తండ్రికి కల్పలేదని అలోపల బాధపడి కన్నీరు పెట్టుకుంది.

కుర్రాళ్ళు ఫలహారంచేస్తూంటే అవధాని వచ్చాడు. కొటు విప్పకుని సరాసరి వంటింట్లోకి వచ్చేశాడు.

‘మీనాడు పరిక్ష ప్యాసయ్యాడమోయి’ ఒక్కకేక దిసిరేడు మాణిక్యంవైపు అవధాని.

‘ఏన్నాను’ అంది మాణిక్యం చిరు నవ్వుతో.

అవధానిముందుకూడా పకోడీలు ఒక ప్లేటులో వెలికాయి. ఒక్కటొక్కటి తీసి నములుతున్నాడు అవధాని.

‘నువ్వు ఏంధనువుతావురా ఈరవ్యావ?’ అవధాని చిట్టిబాబువైపు చూశాడు.

‘ఇంటర్ మీడియట్’ అన్నాడు చిట్టి బాబు తీవిగా ముఖంపెట్టి.

‘వేడి పెసరట్ కాదుగదా!’ అవధాని హాస్యం చేశాడు.

పిల్లలు గొలుమని నవ్వారు.

‘ఏరా నువ్వేం చదువుతావురా?’ అవ ధాని ప్రకాశంవైపుచూసి ప్రశ్నించాడు.

మాణిక్యం చిట్టిబాబు చూశాడు ప్రకాశం వైపు. తను పరులమీద ఆధారపడి బ్రతుకు తున్న విషయం గుర్తించుకున్న ప్రకాశం ఏపమాధానం చెప్పాగా అని సందిగ్ధంలో పడ్డాడు అవధాని వేసినప్రక్కలో తన ముందు చదువులకు ఆస్కారంకూడాఉందని తెలుసు కుని ఆశ్చర్యపోయాడు.

‘నీయిష్టం’ అన్నాడు ప్రకాశం తల దించుకుని.

‘నేనుకాదుగా చదువుకునేవాణ్ణి’ అన్నాడు అవధాని.

ప్రకాశం మానం వహించాడు, ఇంక ఏమనాలి తెలియక.

‘నాయుడమైతే చదువు మానేయ్యి మంటాను’ అన్నాడు అవధాని, మాణిక్యం ప్రకాశంలవైపు చూస్తూ.

ఇద్దరు అవధానివైపు దివంగా చూశారు.

‘అదేమిటి మామయ్యా! అలా అంటావు! అన్నాడు చిట్టిబాబు.

ఉ ద య కి ర నా లు

అబ్బ! ఒకేజలులు...భారము...

అమృతంజనం వాడితే...

తగ్గిపోయింది !

అమృతంజనము

‘అవునురా! కాలేజీ చదువుకు డబ్బు ఎంత ఖర్చవుతుందో తెలుసా? డబ్బేదీ? అన్నాడు అవధాని.

‘పోనీలే! మా అమ్మతో చెప్పి చదివిస్తాను వాణ్ణి!’ అన్నాడు చిట్టిబాబు.

‘మీ అమ్మదగ్గర డబ్బు మాటలుతో పడుంది!’ అన్నాడు అవధాని ముఖం చిటిచి.

అందరిమధ్యా ఒక్కసారి నిశ్శబ్దం అలుముకుంది. ప్రకాశం దిగాలగా పకోడీలు నములుతున్నాడు. మాణిక్యం తల దించుకుంది. తను అదృష్టం ఇంతే అనుకుంటూ. ఇది గమనించిన అవధాని నవ్వేశాడు.

‘రెండ్రా! నీ నీ మా కి పెడదాం కుర్రాళ్ళూ!’ అంటూ లేచాడు.

ప్రకాశం, చిట్టిబాబు ముఖాలలో ఆనందం తేలియాడింది. ‘కొని ప్రకాశానికి దిగులు పోనట్లు కనిపించింది అవధానికి.

‘ఒరే. ఉమరుగా ఉండరా!’ అంటూ అవధాని ప్రకాశానికి హాస్పరిక చేశాడు.

అవధాని ప్రవర్తన గమనించిన మాణిక్యానికి కొడుకు ముందు చదువును శురించి కొంత ఆశ లేకపోలేదు. ప్రకాశం మాత్రం అవధానిని పూర్తిగా అర్థంచేసుకోలేక పెక్కి మామూలుగా ధైర్యంగా నుసులుతున్నాడు. లోపల ముందు చదువు వుండదనే బెంగ మాత్రం పోగొట్టుకోలేకపోయాడు.

‘అవధాని మామయ్య చెప్పించలేక పోయినా, ఎప్పటికైనా బి. ఏ. చదివి తీరుతాడు.’ అని నిశ్చయించుకున్నాడు ప్రకాశం.

రెండురోజుల్లో రాధమ్మ ఉత్తరం వ్రాసింది. పరీక్ష ఫలితాలు చూసి చాలా సంతోషించానని చిట్టిబాబును త్వరలో కాకినాడ పంపమని, ప్రకాశం ముందు చదువుల శురించి ఏమి నిశ్చయించారో తెలియపరచమని వ్రాసింది.

అవధాని ప్రకాశం ముందు చదువుల శురించి ఏం చేద్దామా అని ఆలోచించసాగాడు. ప్రకాశం చురుకైనవాడు. వాడికి తప్పకుండా స్కాలర్ షిప్ దొరుక వచ్చును కున్నాడు అవధాని. ఇప్పటికే తన జీరింగ్ కుటుంబాన్ని పోషించడం కొంచెం యిరకాటమాలేంది. ప్రకాశానికి చదువు ఖర్చులు భరించడమంటే మరీ చిక్కుపడవలసి వస్తుంది. బి. ఏ. చెప్పించాలంటే నాలుగు సంవత్సరాలింకా మాణిక్యం కుటుంబాన్ని పోషించాలి. సాంబుచదువు, కాంత పెర్ఫు ఖర్చులు ముందు ఉండనేవున్నాయి. అయినా ఎల్లాగైనా ప్రకాశానికి చదువు చెప్పిద్దామనుకున్నాడు అవధాని.

‘నీ ఉద్దేశం ఏమిటి?’ అవధాని మాణిక్యాన్ని అడిగాడు.

‘ఈ విషయంలో నేనేం సలహా యివ్వగలను. నీ యిష్టం అంతా’ అంది మాణిక్యం.

అవధానికి ఒక సందిగావ్వ వచ్చింది. బి. ఏ. చదివిద్దామా, లేక ఏదైనా పెక్కి కల కోర్పుకు పంపిద్దామా ప్రకాశాన్ని అని. ఏమీ తోచక, అయినా కుటుంబంలోని పెద్దల సలహాలు కూడా తీసుకుందామని, సోమయాజులకు, సర్వేశ్వర కాశ్రికి పరంధామయ్యకు ఉత్తరాలు వ్రాశాడు. అవధాని.

ప్రకాశం స్కూలు డైనల్ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడైనాడని తెలిసిన బంధుజనం కళ్ళలో కారాలు చల్లుకున్నారు. సీతమ్మ, సుబ్బమ్మ పగిలిన రబ్బరుబూరాలూ మాతులు ముడుచుకున్నారు. ప్రకాశం తెలివి తేటలకు అతని క్రాసుమేటు వెంకటేశం నిర్భాంజితోయాడు.

ప్రకాశానికి వై చదువులు చెప్పించ దిల్చుకున్నానని అవధాని వ్రాసిన ఉత్తరం గోరుచుట్టుమీద రోకటిపోటులా వచ్చింది. సీతమ్మ గుండెలు కోనేసివట్లు బాధపడింది. సోమయాజులతో హోరాహోరి యుద్ధం చేసింది ప్రకాశం చదువు ఇంకా ముగించి ఏదైనా ఉద్యోగంలో చేర్పించమంటూ జవాబు వ్రాయమని. భార్య యుద్ధానికి తాళలేక సోమయాజులు తాత్కాలికంగా ఒప్పుకున్నా తండ్రిలేని పిల్లవాడిమీద అంతి కాత్రిన్యం చూపలేక పోయాడు. సీతమ్మకు తెలియకుండా అవధానికి ఉత్తరం వ్రాశాడు. అటు భార్యకు, ఇటు అవధానికి బాధ కలగకుండా బి. ఏ. చదివినందువల్ల లాభాలు, పెక్కికల చదువులు నేర్పినందువల్ల లాభాలు వరుసగా ఒక జాబితాలా ఏకద్రువుపెట్టి ‘అంతా నీ యిష్టం’ అంటూ ముగించాడు సోమయాజులు.

సర్వేశ్వరకాశ్రి అవధాని ఉత్తరం చూసుకుని. ‘వీడు ఇంకా బాగుపడుతున్నాడా?’ అనే ఆకర్షణలో పడ్డాడు. చదువులవల్ల ప్రయోజనంలేదని, అందులో ఇంగ్లీషు చదువుగవల్ల అసలు లాభంలేదని, జవాబు వ్రాశాడు.

అవధాని ఉత్తరంచూసి పరంధామయ్య చిరాకుపడ్డాడు. ‘వీడికి మతిలేదులాగుంది. ఇంకా నాలుకెక్కి ఒక కుటుంబం పోషించడం మాటలా? అంటూ తన అభిప్రాయం నిక్కచ్చిగా వ్రాసేశాడు.

‘నువ్వు బాగుపడిదిల్చుకుంటే తక్షణం ప్రకాశం చదువు ముగించు. నేను వాడికి ఎక్కడో ఒకచోట కోమటి గుమాస్తా ఉద్యోగం యిప్పించగలను. నీ డబ్బు పాడు చేసుకోక, నీ ముందు అభివృద్ధి చూసుకోవల

సింది' అని ఉత్తరం నింపాడు వరంధా మయ్య.

ఈ జనాబులు రాగానే అనుకున్నట్లే వ్రాశారు అనుకున్నాడు అవధాని. 'తాము ఒకళ్ళకు దానం చెయ్యలేకపోయానా, చేసే వాళ్ళని చూసి ఏడ్చేవాళ్ళు ఎప్పుడూ ఏడుస్తూనే ఉంటారు. తనకి లేదని ఏడిస్తే ఒక కన్ను ఒకళ్ళకు ఉంచని ఏడిస్తే మరొక కన్ను పోతుంటు' అని లోలోపల నవ్వుకున్నాడు. ప్రకాశాన్ని ఇంటురుచిదివించి తర్వాత చదువునరించి మళ్ళీ ఆలోచించ వచ్చని నిశ్చయించుకున్నాడు.

'ప్రకాశం గారు కాకినాడ ఎప్పుడు వెడతారు?' అవధాని ఒకరోజు భోజనాల సమయంలో ప్రకాశాన్ని హాస్యంగా ప్రశ్నించాడు.

'ఎందుకు?' అన్నాడు ప్రకాశం తనస్థితి అర్థం చేసుకున్నట్లు.

'ఎందుకేమిటి? ఇంటురుచదువుకోదానికి? అవధానివైపు ఒకసారి మానంగా చూసి నవ్వేశాడు ప్రకాశం.

'నట్టి నాయనా' చదువు చెప్పించనని ఎల్లా అనుకున్నావురా?' ప్రకాశం హృదయంలోని బాధ అర్థం చేసుకున్నట్లు ఒదార్చాడు అవధాని.

'ఉషారుగా ఉండాలియే మహారాజ్' చిట్టిబాబు సంతోషంతో ప్రకాశాన్ని తట్టి ఈల వేశాడు సరదాగా.

అవధాని సంచాంగంచూసి కుర్రాళ్ళ ప్రయాణానికి ఒక ముహూర్తం నిశ్చయించాడు. ఆరోజు వెట్టి బెడ్డింగులు సరుకున్నారని చిట్టిబాబు, ప్రకాశం. అవధాని, సాంబుతో కుర్రాళ్ళని రైల్వేస్టేషనానికి ప్లేషుకు వెళ్ళాడు, వచ్చిన రైలు కుర్రాళ్ళ నిద్రిస్తే తన వెల్డెలోకి ఎత్తుకొని పరుగెత్తించింది.

ప్రకాశం తప్పకుండా మంచి అభివృద్ధిలోకి వస్తాడు' అనే ఆశతో ఆనంది బాష్పాలు రాలుస్తూ, తనూ ఈ కుటుంబానికి చేసే త్యాగం సార్థకం కాగలదని సంతోషించాడు అవధాని.

12

చిట్టిబాబు, ప్రకాశం కాకినాడలో కాశీలో చేరారు. ప్రకాశానికి సునాయా సంగా స్కాలర్ షిప్ దొరికింది. చిలికిన ఆర్థికస్థితిలో ఇది ఒక మేలు అని రాధమ్మ, అవధాని సంతృప్తి పొందారు. ఆంజనేయమూర్తి ఇంటురుపరీక్షపై దండయాత్రలు యింకా చేస్తూనే ఉన్నాడు. కొడుకు అవస్థ, ప్రకాశం అదృష్టంచూసి తల్లి సుబ్బమ్మ అనూయతో చిందులు త్రొక్కుతోంది. ఎప్పటికైనా వెంకటప్పయ్య జ్యోతిషం ఫలిస్తే బాగుండునని

ఆశీర్వాదిక సఫలీకృతం కావాలంటూ దేవుళ్ళకు మొక్కుకుంది.

రామలింగశర్మ గారాబంతో పెరగడం చేత చదువులో ఆశ్రద్ధ అలవాటయింది. సోమయాజులు బడిపంతులవడం చేత రామలింగశర్మకు భయభక్తులు చెప్పలేకపోతున్నాడు. సంతానం లేని సమయంలో కష్టపడి సంపాదించుకున్న దత్తుడిని ఏ శ్రమా లేకుండా పువ్వుల్లో పెట్టి పెంచుతోంది సీతమ్మ. అందువల్ల చదువు రావటం లేదని ఎప్పుడైనా సోమయాజులు రామలింగశర్మపైని శోపపడినా సీతమ్మ అతడిని వెనుక వేసుకు వచ్చేది. తల్లి రక్తాణులో శర్మబాగా పేరైపోయాడు. బలవంతాన ఇంగ్లీషు ముక్కులు కొన్ని నేర్పి, శర్మను రెండవ ఫారంలో ఆయేజే చేర్పించాడు సోమయాజులు. శర్మ ఈ శేషపుసాంబు విజయనగ

రంలో ఫోర్థుఫారం చదువు తున్నాడు. రామలింగ శర్మకు ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు ఎక్కువైనా అందరూ అతడికన్న పెదక్లాసులో ఉంటున్నారని సీతమ్మకు సభ్యజంగా కంట గింపుగానే ఉంది. 'కాని ఏం చేయగలదు? రామలింగశర్మను చిట్టిబాబు, ప్రకాశం, కన్న మిన్నగా ఎలా ఉంచాలా అని లక్షవిధాల ఆలోచించింది. చివరికి ఆవిడకు సరియైన ఆలోచన ఏమీ తట్టక, శర్మను అందాలరాశిలా, విలువైన బట్టలతో చుట్టి ఒక విలువైన మనిషిలా చూపించాలని నిశ్చయించుకుంది. ఇంక సోమయాజులు ప్రతి నెలా తన జీతంలో సగం సీతమ్మ చేతుల్లో నుమరించవలసి వచ్చింది. దంపతులిద్దరూ కొడుకుకోసం తమ స్వంతభద్రులు బాగా తగ్గించుకున్నారు. రామలింగశర్మ రోజుకోక విల్కులాగు, చొక్కా తోడు

మీరు మోసపోకుండుటకు

“హాజిలైన్ స్నో”

కొనునప్పుడు. మూత మీద చుట్టబడిన ఆలివా కేపుస్సులు వెండిరంగు సీనరేకు కాగితమును, దాని మీదగం పురుషమున, అశ్వము బొమ్మను, (యూనికోరన్) సరిగా వున్నచో లేదో చూసి తీసుకొనుదు. నకలు సరుకులతో మోసపోకుండుటకు పై చిహ్నములను చూసికొనుట అవసరము.

బొమ్మ. నై తాగమున ప్లా రంగులో యుండును.

“HAZELINE’ SNOW”

(TRADE MARK)

“హాజిలైన్ స్నో” (లేదో చుట్ట)

బరోస్ వెల్కమ్ అండ్ కం (ఇండియా) లిమిటెడ్
పోస్టు ఆఫీసు బాక్సు నెం. 290, బొంబాయి

ఉ ద య కి ర ణాలు

క్లంట్, సోమయాజులు అనుకుల ముతక లాల్స్ ఒకటి పదిహేను రోజుల కొకసారి మార్చేవాడు. సీతమ్మ మునుపటినుంచీ పెటెలోఉన్న సిల్క్ మీరలో కాలం గడుపుతోంది.

చిట్టిబాబు, ప్రకాశం, ముసులు విషయంలో రామలింగశర్మతో పోటీ చెయ్యలేను. రాధమ్మ అందుకు విచారించలేదు. మాడ్చడాటి హంగులుచేసుకుంటే తర్వాత వచ్చేలాపడవలసి ఉంటుందని ఆమె నమ్మకం. ప్రకాశం తనకున్న నాలుగైదు జతలు జాగ్రత్తగా కట్టుకుంటున్నాడు. వైరాగ్యదృక్పథం అలవడిన అతడికి సిల్క్ దుస్తులమీద మోజు లేనేలేదు. కాని బంధువులు, స్నేహితులు, ఎవరైనా ఈ ముగిరి కుర్రాళ్ళను చూసినప్పుడు రామలింగశర్మ బట్టలవాణ్యం అడిగి 'ఎంత బాగున్నాడమ్మా' అని పొగుడుతుంటే చిట్టిబాబు వెక్కిరిస్తూ 'మేడిపండుమాడ మేలిమై ఉండు' నంటూ మానిరాగం తీసేవాడు. సీతమ్మకు రోషం వచ్చేది. కాటకక్కలా రామలింగశర్మ పెంకితనంతో కలియబడేవాడు. చిట్టిబాబుకు, రామలింగశర్మకు, అందరి ఎదురుగా పెద్దకున్నీ జరిగినది. వయసులో పెద్దవాడైన చిట్టిబాబు రామలింగ శర్మకు కున్నీలో ఓడించేవాడు. శర్మ మామమోతునంతో చిట్టిబాబును రక్కెవాడు. ఓడిపోయి ఏడుస్తున్న కొడుకును ఓడారున్నా రాధమ్మతో ఘర్షణపడేది సీతమ్మ. తాత్కాలికంగా అప్పచెల్లెళ్ళ కొడుకుల విషయంలో ఘర్షణలపడినా, బాంధవ్యాలు త్రెంచుకునేపరిస్థితులుమాత్రం రాలేదు. కాని రాధమ్మకు భయంగానే ఉండేది - రామలింగశర్మ ఏముప్పతెస్తాడో అని.

వారావరణం క్రొత్తదికాగానే ఎదిగే కుర్రాళ్ళ స్పటికాలవంటి మనస్తత్వాలు క్రొత్త కోణాలు ఏర్పరుచుకుంటాయి. కాలేజీఆవరణ ప్రకాశానికి క్రొత్తగాకనిపించింది. తన మట్టాఉన్న విద్యార్థులలో నూర్చు భావాలు కనిపించాయి. దూరపు ఊరిలో తలదండ్రులవద్దనుంచి డబ్బు తెప్పించుకుంటూ విచ్చలవిడిగాఖర్చుపెడుతూ అదుపు ఆజ్ఞలులేక స్వేచ్ఛ కలవాటుపడిన విద్యార్థులు ఇంతవరకూ అణగిపోయి పనిచెయ్యనిమెదడులోని బూజులు దులిపేయజొచ్చారు. ప్రతి విద్యార్థి తనలో ఏదో ఒక క్రొత్తదనం ఉందన్నట్లు మనసుజొచ్చాడు.

కల్తెరుగారబ్బాయి కాలేజీ కారులో వస్తున్నాడు. బహిందారుగారబ్బాయి రెండుగురాలకోచిలో కాలిమీద కొలువేసుకుని దర్జాగా దిగుతున్నాడు. ఇస్త్రీ మడతలు నలగకుండా ముస్తాబయి పోకుగా నడుస్తూ దర్జాగా ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతూ అడుగులు వేస్తున్నారు చాలామంది విద్యార్థులు. అడవాళుకూడా గాలి వట్లాల్లా చీరలు విసురుకుంటూ పైకిళ్ళమీద వస్తున్నారు. నలగని నూటతో గంభీరమైన ముఖాలు పెట్టి, కళ్ళజోళ్ళు సరుకుంటూ, లుకలుకుమని కాలిజోళ్ళు శబ్దం చేసుకుంటూ, తొణకని విజ్ఞానపుకుండల్లా, మానంగా నడిచినట్లున్నారైతే కర్కరన్య. హెన్రూలులోవలె ప్రశ్నలు అడిగకుండా, ప్రతీ మాటకు ఒక గంట పెద్ద ఉక్త న్యాయమిచ్చేసి తన తన పూర్తయిందని సంతృప్తితో బయటికి పోతున్నాడు. వచ్చిన మామైరు అమాయకుడైతే కొంత మంది విద్యార్థులు పిల్లకుతలు, కేకలు, ఈలలు, అనవసర ప్రశ్నలు వేస్తూ, ఆయన్ని

వ్యధ పెట్టుతున్నారు. మరికొందరు చెప్పే పాఠాలవైపు చెవులుంచినా, దృష్టి అంతా క్లాసులోని విద్యార్థినులవైపు కేంద్రీకరిస్తున్నారు.

రెండు అంతస్తుల పెద్దబంగారా - దాన్ని ఆవరించుకున్న పెద్దమామిడితోట - వచ్చగడి మైదానాలు - లావుపాటి బెండు పుస్తకాలతో నిండిన పెద్ద అద్దాల మీదవాల లైబరీ - విచిత్ర తత్వాల విద్యార్థి సమాహాలు... పువ్వులు రాలినట్లు మైదానంలో తిరిగే విద్యార్థినులు - విద్యార్థి సంఘం ఎన్నికలు - ఎన్నికలలో ఉత్సాహంతో ఉండే కంతో ఉపన్యాసాలిచ్చేవాళ్ళు - ఆటలు - నాటకాలు - విషయచర్యలు - పోటీలు - ఇవన్నీ చూస్తున్న కొద్దీ ప్రకాశానికి తానెలానుకోవలసిన విషయాలు ఎన్నో తున్నాయనే భావన, నూర్చిచెరివ్వమూ కలిగాయి. కాలేజీలో ప్రతీ కార్యక్రమంలోనూ తనకూడా పాల్గొనాలనిపించింది. మామూలుగా సముద్రపు ఒడ్డుకు షికారు వెళ్లిన మనిషి, మహాదధి గంభీరభూషణుని, అందులోని అగాధాలు కొలుస్తూ విస్తుపోయి నుంచున్నట్లు ప్రకాశం తనముందు కనిపించే విజ్ఞానసముద్రాన్ని ఏవిధంగా ఈదాలి అనే ఊహలోపడ్డాడు.

పరీక్షలో మంచి మార్కులు తెచ్చుకోడమే గొప్ప విషయం కాదు. జీవితానికి, చదువులకు ఎంతో వ్యత్యాసముంది. చదువులవల్లే పూర్తి విజ్ఞానం వస్తుందనుకోడం పొరపాటు. విజ్ఞాన సంపాదన జీవితంలో ఒక లక్ష్యంగా నిర్ణయించుకోవాలి. లక్ష్య సిద్ధి కావాలంటే జీవితంలో ఎన్నో ఒడుదుడుకులు ఎదుర్కోవాలి అనే సిద్ధాంతం మెల్లిగా జీర్ణించుకున్నాడు ప్రకాశం.

పరిసరాలు జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకుంటూ మొదటి సంవత్సరం కాలేజీలో గడిపేవాడు, ఏరం తాడుతో చేద బెజ్జికి వచ్చినట్లు. ప్రకాశం స్నేహంతో చిట్టిబాబు కూడా మొదటి సంవత్సరం పూర్తి చేశాడు. రెండవ సంవత్సరం కాలేజీలో ప్రతీ కార్యక్రమంలోనూ పాల్గొని తన తెలివి ప్రదర్శించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉత్సాహం చేశాడు ప్రకాశం. ఆటలలో, నాటకాలలో, ఉపన్యాసపు పోటీలలో - వ్యాపరవనలో అన్ని బహుమతులూ తాను పొందుకున్నట్లు - విద్యార్థి స్నేహితులు తన ప్రశంసిస్తున్నట్లు ఎన్నో కలలు కన్నాడు.

మార్గశిరమాసం సోకని నీడలోని మొక్కలా ప్రకాశం ఆకలు చిగురించి వృద్ధి కావడానికి అవకాశాలుపోయి జీవితంగా అనేక, అంతరాయాలు కలిగాయి, అనుకోకుండా. ప్రశ్నల మైన బాంధవ్యతలు లేకుండా. రాధమ్మ యింట్లో ఫోంచేస్తూ, ఒంటరిగా వాయిగా బ్రతుకుతున్న ప్రకాశాన్ని

“ఎస్ట్రెలాతో నింపబడినట్లుగా” రాత్రి సమయములో నా కళ్ళు దేదీప్య మానముగా యుండును.”

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు తక్కువ ఖరీదులో ఎక్కువ ప్రకాశము విద్రి ఎక్కువ కాలము పనిచేయును. ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్. కొలకాట్, బొంబే, మద్రాసు - కాన్పూరు - నాగపూర్. 5053

గుంసార బాధ్యతలు - తదితర వ్యాపక కాల -
ముట్టుముట్టేకాయి.

ఇలా జరుగుతుందని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు ప్రకాశం. జీవితంలోని ఆశలు, ఆశయాల అనుకున్న ప్రకారం వివిధంగానూ సఫలీకృతం కావని అర్థం చేసుకున్నాడు అతను.

ఆగోజు అదివారం. జ్వరం వచ్చి చిట్టి బాబు సలపరంతో సోమయాజులుగారి యింట్లో పడుకున్నాడు. మాణిక్యాలికి సెలరోజులనుంచి మలేరియా జ్వరంవల్ల బాధపడుతూ చాలా నీరసించి, ఇంటి చాకిరీ చేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉందని అనధాని ఉత్తరం వ్రాశాడు. ఒక వారం పది రోజులు మాణిక్యాలికి ఆసరాగా విజయ నగరంలో ఉండి వస్తానని రాధమ్మ వెల్లి పోయింది. అలనాటి ప్రకారం, చిట్టిబాబు, ప్రకాశం సోమయాజులు ఇంట్లో భోంచేస్తున్నారు.

రెండు రోజులు మామూలుగా మసీలి చిట్టిబాబు మూడవరోజు ప్రాధున్న మంచం మీదినుంచి లేవలేకపోయాడు. జ్వరం తీవ్రత బాగా హెచ్చింది. ముఖం బుడగలా ఉబ్బింది. గాయాలబాధ ఎక్కువైందని, పళ్లు సలుపుతున్నాయని బాధపడున్నాడు చిట్టిబాబు. డాక్టరుగారు వచ్చి, చిట్టిబాబు పరిస్థితిచూసి, గాయాలు కడిగి కట్టు కట్టితిల వంచుకుని వెళ్లిపోయారు.

మర్నాడు విచిత్రమైన మార్పు కనిపించింది చిట్టిబాబులో. ఒళ్లు నలబడింది. ఒంటినిండా ఏవో తెల్లని పొక్కులు లేచాయి. ఒక్క మూల్గుతప్ప చూట మానేశాడు. ప్రాధున్న, మధ్యాహ్నం సాయంత్రం అన్నపూర్ణయ్యగారు వచ్చి పరీక్షించి పోతున్నారు. ఆగోజు రాత్రి చిట్టిబాబు మూల్గుకూడా మానేశాడు. చేతులు కాళ్లు విగిసి కర్రలైవాయి. అన్నపూర్ణయ్యగారు కంగారుగా ఒక ఇంజక్షను యిచ్చారు. అరగంటకి కూడా చిట్టిబాబులో చలనం కలగలేదు.

‘రాధమ్మకు ఒక టెలిగ్రాం యివ్వండి తక్షణం రమ్మని’ అన్నపూర్ణయ్యగారు సోమయాజులతో అన్నారు. సోమయాజులుకు ముఖంలో నెత్తురుచుక్క లేదు. ‘నీతి ముందు పరిసితులు గురించి ఆలోచిస్తూ కలవరపడుతోంది. ప్రకాశం కంగారుగా తిడుబడుతూ చిట్టిబాబు మంచంమట్టాపచ్చాడు చేస్తున్నాడు. రామలింగశర్మ తల్లి వెనకాల నక్కుతూ మసలుతున్నాడు.

‘ఇంక లాభంలేదా?’, సోమయాజులు గాభరాగా అన్నపూర్ణయ్య చెవిలో గుసగుసలాడాడు.

అన్నపూర్ణయ్య పెదను విరిచాడు. చాక్లర్లు పంపించి, రాధమ్మకు

మీరు కుప్పిలో విశ్రమిస్తున్నప్పుడు కూడ

మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది!

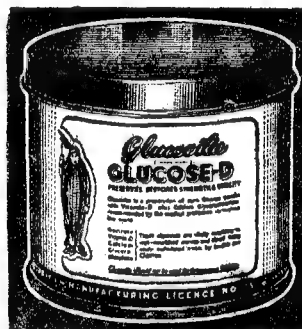
గ్లూకోవిటా వ్యయమైన శక్తిని మరల దేహాద్భుతమైన విలా నవోదయదే

మీకు మరుగుతనము, ఉత్సాహము నిచ్చును.

రాత్రింబగళ్లు ప్రతిక్షణమూ. మీరు విశ్రమిస్తున్నాకూడ మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది. మీ నిశ్శక్తి వలనలకు తోడు నిరంతరమైన యా శక్తి వ్యయముకూడ కూడితే మీ దేహంలను తగ్గిపోవును కనుక అదనపు శక్తి కలిగించే మార్గము మీకు అవసరము. దీనికి గ్లూకోవిటా శుభ్రకానుకంఠే మంచిది లేదు.

గ్లూకోవిటా వృద్ధిని కలిగించే ప్రకృతినిర్ణయ అవకాశము కల్గివున్న గ్లూకోజు. దీనిలో విలమితులు రోహదలు కంపు. రోజూ రెండు రెండు గ్లూకోవిటాను టీ, కాఫీ లేక ఒక తలని పానీయముతో కలిపి శుభ్రకానుకండి.

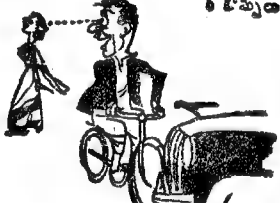
గ్లూకోజు అత్యంత సులభముగ జీర్ణమగును, మరియు రక్షణము శక్తిని కలిగించును. ఇండియా అంతటా యీ మధ్య సేకరించిన లెక్కలనుబట్టి, 11 మంది డాక్టర్లలో 9 గురు దీనినే క్రమంగా వాడమంటారని తేలింది.

కుప్పిలో విశ్రమిస్తున్నప్పుడు ఒక గంటకి 1 రమ్మ

వంట చేయకున్నప్పుడు ఒక గంటకి 3 రమ్మలు

బైసెర్ తొక్కుతున్నప్పుడు ఒక గంటకి 16 రమ్మలు

గ్లూకోవిటా మీకు అవశ్యకము. వేరే ఒక దీప్తును కొనండి!

కార్న్ ప్రోడక్ట్స్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్ బొంబాయి 1 కంకర్తా 1 CPG. 1546

తెలిగం యవ్వదానికి సోమయాజులు ఉరకలు వేసుకుంటూ నడిచిపోయాడు.

అర్ధరాత్రివేళ, చిట్టిబాబు కన్ను మూశాడు. ప్రకాశం గొలుమని ఏడ్చాడు. సీతమ్మ, సోమయాజులు సిగ్గుపడిపోయి కంట తడి పెట్టుకున్నారు. చుట్టుప్రక్కల అమ్మలక్కలు నిటూర్పులతో జారితో నిలుచుని పోయారు.

మర్నాడు సాయంత్రానికి రాధమ్మ, రైలులో దిగింది. నిశ్శబ్దంగా గుమ్మంలో నుంచున్న అమ్మలక్కలను కొడుకు ఆకోగ్యం గురించి గాఢరగా ప్రశ్నించింది. అమ్మలక్కలు సమాధానం చెప్పలేకపోయారు. ఒక్క పరుగులో యింట్లో ప్రవేశించి, చిట్టిబాబు శవంపై పడి గోలు గోలున ఏడ్చింది రాధమ్మ. గుండెలు బాదు

కుంది, తల గోడకేసి కొట్టుకుంది. 'గంగలో దిగి చచ్చిపోతా నర్రోయి' అంటూ అల్లరి చేసింది. ఒక్కగానొక్క కొడుకు చనిపోయేడనే విచారంలో ఉన్న రాధమ్మ కొడుకు ఎలా చనిపోయేడనే విషయం యింకా పరిశోధించుకోలేక పోయింది. కడుపు శోకం ఆమెలో మంటలు రేకెత్తించింది. అవి తట్టుకోలేక గిగిలలాడింది. విలవిలా విలపించింది.

కాలం కిచిపాటూందని, బాబు శవానికి దహనసంస్కారాలు చేయించే బాధ్యతను ఇరుగు పొరుగు పెద్దలు సోమయాజులకు జప్తికి తెచ్చారు. యధావిధిగా అంత్యక్రియలు పూర్తిచేశారు.

వచ్చిన కష్టానికి సానుభూతి చూపిస్తూ, సీతమ్మ, రాధమ్మను తన యింట్లో కొంత

కాలం ఉండమని, ప్రతిపూరించి. శర్యవల్ల చిట్టిబాబుకు గాయాలు తగలడంచేత జ్వర తీవ్రత హెచ్చి చనిపోయాడని అమ్మలక్కలు రాధమ్మకు నూరిపోశారు. ఆ మాటలు విన్న రాధమ్మ చేతలు ఇంట్లో ఒక్క తుణుం ఉండకూడదనుకుని స్వగృహానికి వెళ్ళిపోయింది.

సీతమ్మ సలహాప్రకారం సోమయాజులు అన్నపూర్ణయ్యగారి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. డాక్టరుగారు తాపీగా చుట్ట కాలుస్తూ ఒంటరిగా కూర్చున్నారు.

'ఇంతలో కుర్రాడికి చావు ముంచుకు వస్తుందని అనుకోలేదు' తడిలేని కళ్ళతో తలదించుకున్నాడు సోమయాజులు.

అన్నపూర్ణయ్యగారు ఒక నిట్టూర్పు విడిచారు.

'గాయాలవల్ల చనిపోలేదుగా?' సోమయాజులు తమపైన ఆపనింది పడకూడదనే ప్రయత్నంలో డాక్టరుచేత 'ఊ' అనిపించుకుందా మనుకున్నాడు.

'అది ఒక కారణము కాదని చెప్పలేము' అన్నారు అన్నపూర్ణయ్యగారు. ఆలోచన తర్వాత ఆయన పెదిమలు చిత్రింగా వంకర తిరిగాయి.

'మీకు పుణ్యముంటుంది. మాకు ఆపనింది రాకుండా చూడండి' సోమయాజులు కుర్చీలోంచి తిత్తుణం లేచి అన్నపూర్ణయ్య చేతులు పట్టుకున్నాడు.

'ఇంత గాఢం ఎందుకండి?' అన్న పూర్ణయ్యగారు నవ్వారు.

'అందరూ అనుకుంటున్నారు. గాజు పెంకుల గాయాలవల్లే చిట్టిబాబు చనిపోయాడని.'

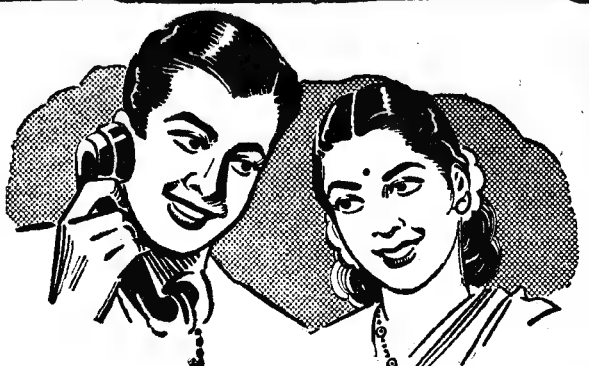
'అది నిజంకాదని ఎవరనగలరు?'

'బాబ్బా! తమ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను. ఈ ఆపనింది వస్తే, మాకు ఫరవూ ప్రతిపలు ఉండవు. ఇది పైకి బొక్కితే, కుర్రాడికి పోలీసులవల్ల ప్రమాదం కూడా కలుగుం చేమో' సోమయాజులకు ముచ్చెరుటలు పోయాయి. బుజంమీద కండువా తీసుకుని తుడుచుకున్నాడు.

సోమయాజులును చూసి జారితవ్వాడు డాక్టరుగారు.

"గాయాల సంగతి అటుంచి, అతనికి ఏదో విషజ్వరం వచ్చింది. ఆ జ్వరం లక్షణాలన్నీ ఇప్పటికీ నాకు పూర్తిగా అర్థం కాలేదు. నిజం చెప్పవచ్చుచూడండి! సరియైనమందు నేను ఇవ్వలేకపోయానా అని ఒకవిచారం నాకు లేకపోలేదు" అన్న పూర్ణయ్యగారి నిర్మలవదనం చూడగానే

ప్రకాశం, ఆ ఏడు కాలేజీ ఎన్నికలలో పాల్గొనాలనే ఉద్దేశంతో కొందరి స్నేహితులను కలుసుకుని, వారి సహకారం సంపాదించాలని, పీఠానికి వెళ్ళిపోయాడు. సోమయాజులు తన స్వంతవ్యవసాయంలో నిమ

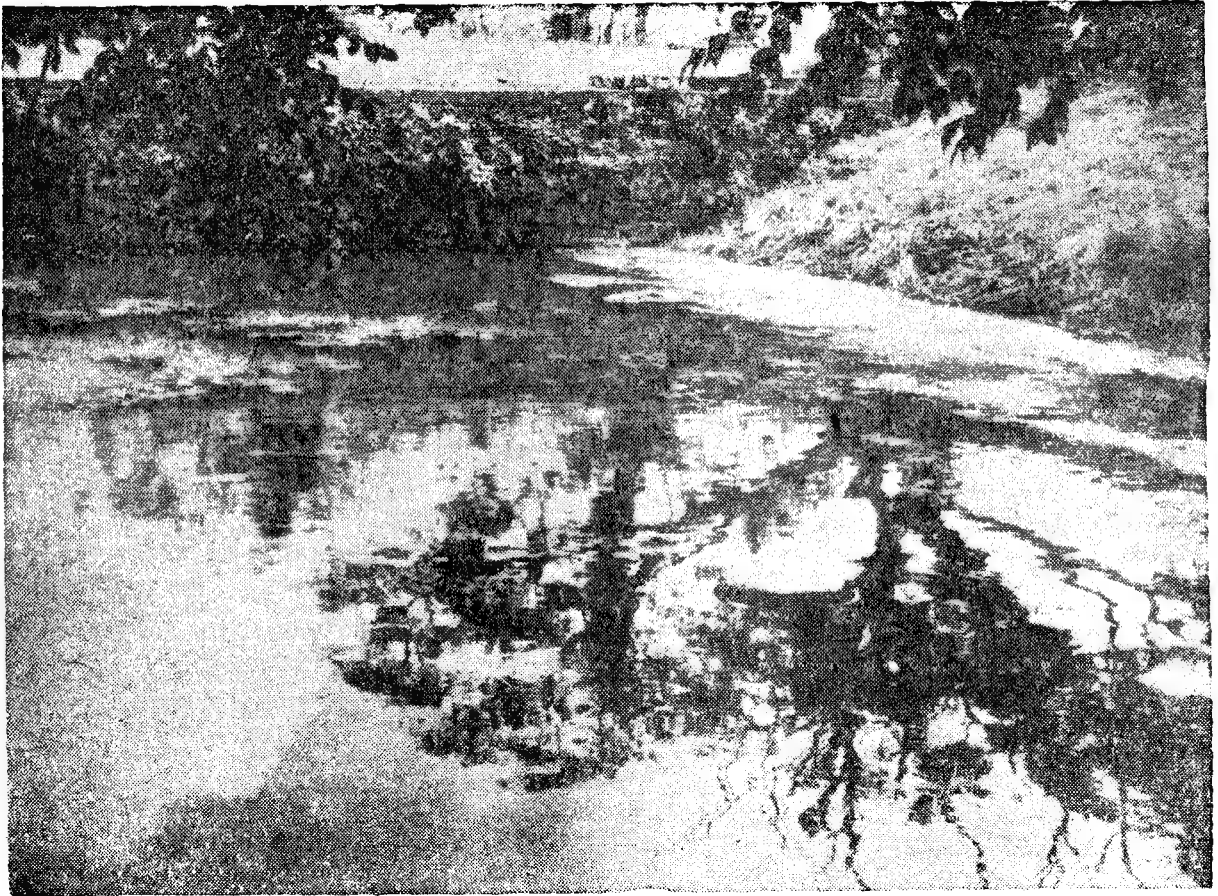
ఆనందమే జీవితమకరందం..

హా తీకడపుకు సంబంధించిన కౌల, అతిసారం మొదలైన బాధలతో మీరైనందిన కార్యక్రమం పాడుచేసుకోవద్దు. ఓమం కర్పూర్ తీసుకుంటే ఈ బాధపడనవసరంలేదు. దానిలో నున్న గుణములు వెంటనే బాధోపశమనం కలిగించిమీకు మంచి తృప్తిని చేకూర్చును. అనేకమంది స్త్రీలను వేధించుబుకు సంబంధమైన జబ్బులుగూడ ఈ ఓమం కర్పూర్ తో మటుకూయం అవుతాయి. ఎంత వయస్సులో వున్న వారైనా ఈ ఆదర్శితమైన ఔషధం నిరపాయంగా తీసుకోవచ్చును.

హెన్రీ ఓమమ్-కర్పూర్

తయారు చేయువారు:

లీటిల్ ఓరియంటల్ బస్ అండ్ పార్మస్యూటికల్స్ లిమిటెడ్. మద్రాస్ . 1

చం చ ల త

ఫాటో: కమరుద్దీన్ ఖాన్ — కలక్.

ఉ ద య కి ర వా లు

సోమయాజులు చేరుకున్నారు. తనతో పాటు చిట్టిబాబు చావుకు మరొకడుకూడా ఉన్నాడన్న విషయం ఆతనికి దైర్ఘ్యం కల్గించింది. సోమయాజులు తన కుత్సితిబుద్ధి వాడుకోలేకపోయాడు.

‘అయితే చిట్టిబాబుచావుకు మీరుకూడా ఒకవిధంగా గొధ్యలన్నమాట! నవ్వుతూ సోమయాజులు చేతులు నలుపుకున్నారు.

అది ఒక వివశ్చల్యంగా కనిపించింది డాక్టరుగారికి. చిట్టిబాబు బద్దలటత జాలు పరిక్షించుకుంటున్న ఆలోచనలో ఏమంటున్నది సరిగా పట్టికెమకోక తన ఆలోచన చెప్పేవారు అన్నపూర్ణయ్యగారు. అలా

చెప్పేసినందుకు వారిక కరుదుకున్నారు. సోమయాజులు రోగనిర్ణయం చేసుకోలేని తన ఆశక్తినించి ప్రచారం చేస్తాడా అని భయపడ్డాడు. ప్రసంగం గబుక్కున మార్చేవారు అన్నపూర్ణయ్యగారు.

‘ముఖంలో ఎక్కడో గాజుపెంకు కండ రాలో దూరిఉంటుంది. అందువల్ల ఆతని కిరీరం సెస్టిక్ అయింది. కుర్రాడి చావుకు ఇనేకారణమై ఉంటుందని ఇప్పుటికి నిర్ణయించుకున్నాను’ అన్నపూర్ణయ్యగారు అన్నపూర్ణయ్య. చిట్టిబాబుచావునిందమళ్ళీ తనమీదకేవచ్చిందని గమనించిన సోమయాజులు కొంత వాద్యత డాక్టరుపై ఉంచాలనే ఉద్దేశంతో ‘మీరు గాయాలకు కట్టు కట్టారువా. జాగ్రత్తిగా కొంచెంమాసి ఉండవలసింది. మీవాద్యత విస్తరించడం భావ్యంకాదు’ సోమయాజులు ముఖం చిటిచాడు.

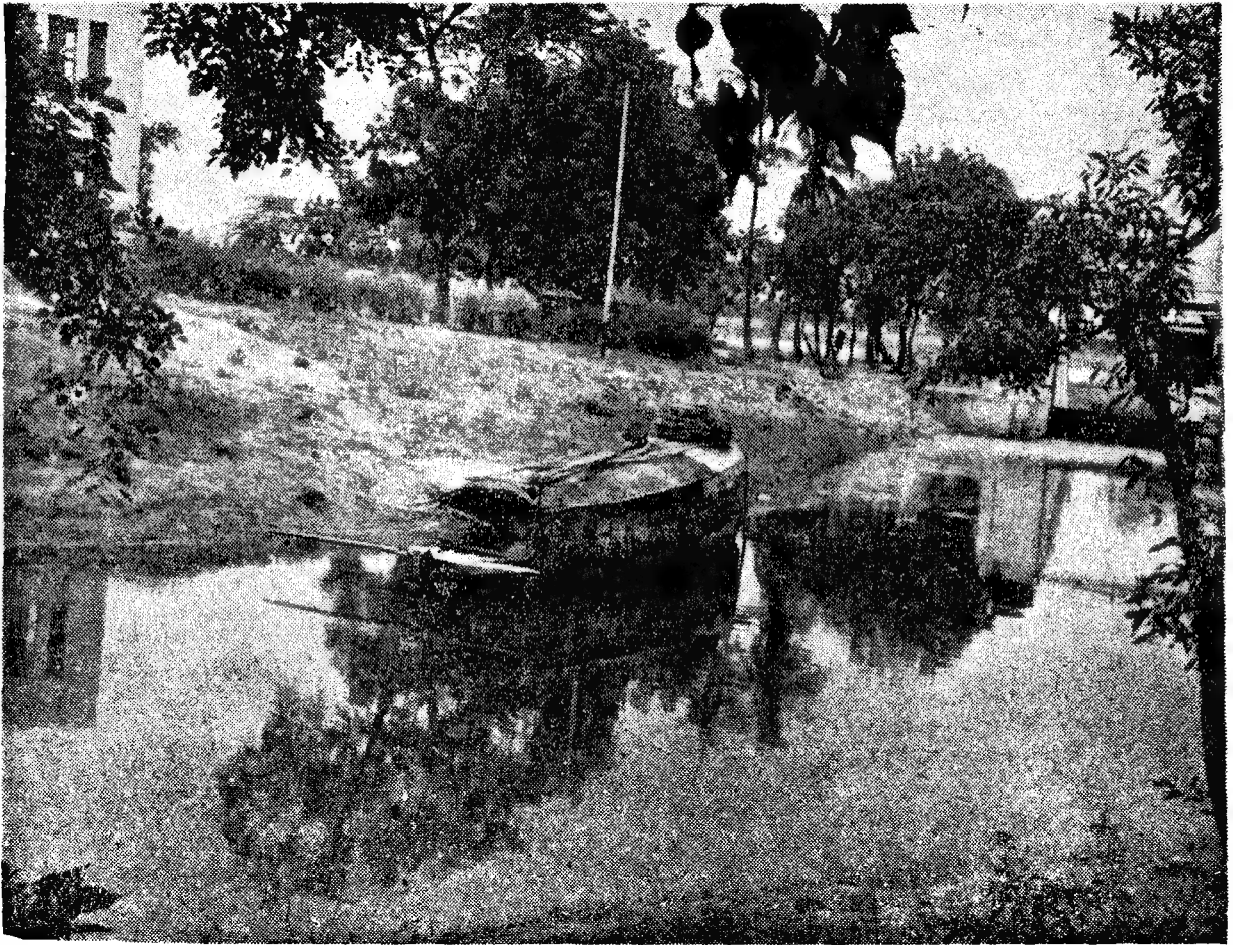
అన్నపూర్ణయ్యగారు సోమయాజులు ప్రసవనమాసి కోపం తెచ్చుకున్నారు.

‘మంచిది. మీరు కళ్లండి ఇంక’ అంటూ తేచి లోపలిగదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

సోమయాజులు ఇంక చేసేదిలేక తిరుగు ముఖం పట్టాడు. గాయాలవల్ల సెస్టిక్ అయి చిట్టిబాబు చచ్చిపోయాడంటే రోగనిర్ణయం చెయ్యలేక డాక్టరు కుర్రాణ్ణి చంపేశాడని సోమయాజులు విషప్రచారం ప్రారంభిస్తూ డేమా అని అన్నపూర్ణయ్యగారు భయపడ్డారు. ‘గాయాలవలకొదు. విషజ్వరం వల్ల చచ్చిపోయాడు చిట్టిబాబు’ అని అన్నపూర్ణయ్య ఎదుగున్నవారివద్ద సంజాయిషీ యిచ్చాడు.

వీమైతేనేం! రాధమ్మ తన కొడుకు గాయాలవల్లే చనిపోయాడని నిర్ధారణ చేసుకుంది. లోపల ఉక్రోశం ఆగక, చెల్లెలును, కిర్రును ఏమీ అనలేక, లోలోపలే కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది. వచ్చిన బంధువులందరూ, సీతమ్మను, కిర్రును ఇష్టమొచ్చినట్లు విడ్డూరింగా నాధిస్తూ, రాధమ్మను పరామర్శించారు. బంధువుల మాటలువిని ముఖం చెల్లక సీతమ్మ, సోమయాజులు, రాధమ్మతో మాట్లాడలేకపోతున్నారు.

మెట్రన్ న్యూడియో, ఏటారు
అభివృద్ధి పరిశోధనలు
సాంకేతికతకు అనుగుణంగా
కానీ సాంకేతికతకు అనుగుణంగా
కానీ సాంకేతికతకు అనుగుణంగా
కానీ సాంకేతికతకు అనుగుణంగా

నిశ్చలత

భాట: ఎమ్. పిరభద్రరావు—విజవాడ.

విజయనగరం నుంచి అవధాని ఒక వారం నెలవు పెట్టి వచ్చాడు. పరిశీలనలన్నీ విని సీతమ్మను చెడబుడ తిట్టాడు—కొడుకు పెంకితం అగువులో పెట్టలేకపోయిందని. భార్య అవధాని మాటలు విని కుక్కిన చేసుకొని ఎరుగు సమాధానం చెప్పలేకపోయాడు. తనెరుగు మాట్లాడాలని సోసు యానాలు బుర్ర వంతుకున్నాడు. చాలి గుండెలు రావమ్మ ఒక్కగాని ఒక్క గొడుకు చరిషాడే ఎంత కడుపుకోకండ్లు దహించుకుపోతుంటే అవధాని అర్థం చేసుకున్నాడు. కష్టాలలో ఉన్నానని సంక్షోభం అదును చే పని తను సత్తు తీసుకున్నట్లు రావమ్మను తీసుకుని విజయనగరం బయలుదేరాడు అవధాని. ప్రకాశాన్ని తన ఇంట్లో భోజనానికి ఉంచ నుండి సీతమ్మ అవధానికి ఇష్టం లేక, ప్రకాశాన్ని కాలేజీ హాల్ లలో జేర్చించాడు.

బాల్యం నుండి ప్రేమితుడుగా, బంగువుగా, తోడి విద్యార్థిగా కలిసి మెలిసి తన గురూ, ఎంతో ఆనందం, ప్రాశస్త్యం యిచ్చిన చిట్టిబాబు వారం రోజుల్లో అప్పుకొని మోవడం ప్రకాశానికి తీవ్ర బాధ

కలగ చేసింది. మొట్టమొదట మానిన తండ్రి మరణం ప్రకాశంలో కైరాగ్రం కలిగిస్తే, చిట్టిబాబు మరణం ప్రకాశంలో పూర్తి నిర్లిప్తత, నిర్లక్ష్యం వృద్ధిచేశాయి. ఆత్మ యుక్తు లేనివాడు ప్రకాశానికి విప్లవంగా కనిపించింది. తండ్రి మరణించినప్పుడు బిచ్చులేని సమయాల్లో, రోగాల్లో కష్టాల్లో కుడిచేతులతో సహాయం చేసిన చిట్టిబాబు బుర్రం దుంక యీ జన్మలో తీర్పుకునే అన్యాయం లేదని ప్రకాశం అలోచనల గుఱింపాడు.

తొలియవుగా ప్రభుకలనని మనిషి భిక్షుగా నిర్ణయించుకుంటాడు. ఎప్పుడు ఏ రీతిగా మరణం వచ్చి మీదపడుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. పద్దెనిమిది సంవత్సరాలు కూడా అర్థికాధిపత్యం అంతా ముందే ఉన్న చిట్టిబాబు చరిషాడం తనకి కూడా ఒక వాయిదుకున్నాడు ప్రకాశం. ఎన్నో ఆశలు, ఆశయాలు సృష్టించుకుని భవిష్యత్తు కోసం పనిచేసేటే ఏ నిమిషంలో చావు వచ్చి, ఆశలు, ఆశయాలు నిరుపయోగం చేస్తుంటే ఎవరికీ తెలియదు. భవిష్యత్తును

గురించి ఆలోచించక, జీవితం నూన నిర్లక్ష్యంతో, ఆశలు, ఆశయాలు, ఎప్పుడైతే కష్టం నెరవేర్చుకుంటేనే జీవితం ఒక నిర్లక్ష్యమైన పద్ధతిలో నావ్తం కావచ్చునే ఊహ ప్రకాశం ముగ్ధులలో నాలుకుండు.

చిట్టిబాబు చావుకు కారకురాలని సీతమ్మ యింటికి జేర్చడం మానేశాడు ప్రకాశం. సోమయాలు కనిపించి మాట్లాడితే, అడిగిన ప్రశ్నలకు ముక్కునగా సమాధానాలు యిచ్చి, తలవంచి ముఖాతున్నాడు. రామలింగార్యును తనెప్పుడూ ఎరగనట్లు ముఖం తిప్పకుని వినులో వాడుకన్నాడు. తాప్రవర్తన చూసి సోమయాలు, సీతమ్మ కూడా ప్రకాశాన్ని తమ యింటికి ఆహ్వానించడం మానేశారు. [ఇంకా వుంది]

శ్రీ వత్స వారి

శ్రీ కావ్య

దస్త్ర, ఉబ్బనములకు దివ్యోదయము

తెలిసిచేసే తప్పు

ద్వీపదుల సోమనాథశాస్త్రి

ఏదాది కుర్రవాడిని ఎత్తుకుని కమల ముద్దు లాడుతూంది:—

“మానాడు చాక్కరి వదువుతాడు! లాయిరీ వదువుతాడు? జడ్డి అవుతాడు? ప్రాఫెసర్ అవుతాడు! లండను వెళితాడు!—అప్పుడు పాతిక వేలరూపాయలు కట్టించి యిస్తే గాని పెళ్ళి చెయ్యి! ఏమనుకున్నాడు?” అంటూ మురిసిపోతూంది.

అమె ధర్మ చంద్రం ఏమీ మాటాడలేదు. “ఏవంటావు చంద్రం—మీ అవిడ అలా అంటోంది?” అని అడిగేను—

“ఉరినే అలా అంటోంది గాని యీ కాలంలోగూడా కట్నాలు తీసుకోడం ఏమిటా?”

“ఏం? ఎందుకు తీసుకోకూడదు? మీరు తీసుకోవచ్చా? మీనాడు తీసుకోకూడదా?” వెంటనే కమల అడిగింది.

“అవును! అదీ నిజమే మరి!” అని నే నన్నాను.

ఈ మాట విని చంద్రం అజోలా బాధ వడిపోయేడు.

“అవును నే తప్పుజేసేను... కాని నాకు అప్పటికి ఏమీ తెలిదు... ఎలాగయినా కట్టించి తీసుకోవడం తప్పే... నాకు పెళ్ళియేవేళకి ఆ విధముగా జాడనం లేదు. అంత అలోచనాకేక్కి, స్వతంత్రం లేవు. అప్పటికి నాకింకా చదువే పూర్తికాలేదు. నామాట, ఆ వయస్సులో ఎలా చెల్లుతుంది? అక్కడ పెట్టేవాళ్ళవరు? ఎటువంటి ఆదర్శాలు వున్నా అటువంటి పరిస్థితుల్లో పెద్దదం చాలా కష్టం—చిన్నతనంలో సరదాలు తీయతాయని ఒప్పేసుకున్నాను. కాని అవతల పెద్దవాళ్ళ మతిలబులు తెలుసుకోలేకపోయేను—కట్టించి తీసుకోడం నాకిష్టంలేదు. ఇప్పుడా మాట, నిబ్బరంగా, ధర్మంగా ప్రతి అనలేను!—అన్నానంటే—నువ్వెందుకు తీసుకున్నావని చెప్పుతారు—నేను తప్పుచేశాను కనుక అది సమర్థించుకుందుకని ‘తీసుకోండి కట్నాలు’ అని మనస్సుకొనిగా అనలేను!... నా పరిస్థితి యిలా వుంది. ఏం చెయ్యమంటావు?... యీ కమలకూడా మాటి మాటికి యిలాగే చెప్పుతూవుంటుంది గాని నా అభిప్రాయాలు ఏ పరిస్థితులకల్లా మారిపోయే

నాయో యిందులో పొరపాటు ఎవరిదో— ఎవరికి కావాలి?”

అని చంద్రం పుణ్యకంఠో అన్నాడు. అలా అనగానే అతని ఆదర్శా లేమిటో—ఎలాటి పరిస్థితులకల్లా అవి పాడయినాయో వివరించి నాకూ కుతూహలం కలిగింది.

“అయితే అదేమిటో విపులంగా చెప్పి వోయ్ వింటా!” నన్నాను.

“ఎందుకు లేదు! ఎవరు నమ్ముతారు? పుత్రికాకిగోలే గాని!”

“అలాక్కాదు చెప్పి—”

“అయితే... అదుగో! ఆ కమలని మనస్సు మనస్సు అడ్డపడకండా కాయాలి! లేక బోలే నా తరంగాడు!” అన్నాడు. అది విని—

“అయ్యో నాకేం! అందక్కా చెప్పి కోండి! ప్రజ్ఞ! నవ్వేవాళ్లు లేకపోలే సరి... నేనూ వింటాను!” అంది కమల.

“మనస్సుని అడ్డుపెట్టేలు వెయ్యెదను!”

“అలాగే”

అన్న తర్వాత చంద్రం మొదలెట్టేడు—

“నా చిన్నతనంలో— నే— నెక్కడికీ వెళితే అక్కడ పెళ్ళాలు పుట్టుకోచ్చేవారు! అందికే బంధువులయితేకీ పెళ్ళిడం అంటే అజీవిటో సిగ్గుగానూ, మరేవిటో సరదాగానూకూడ వుండేది. నేను యింకా చిన్న క్లాసులు చదువుకుంటుండగానే... మా బంధువులందరికీ వారి కుమార్తెలకు నేనేకని పించేవాడిని, అప్పటినుంచే పెళ్ళిమాట లాడడం జరిగింది. అందరికీకూడా నామీదే కేంద్రీకరించివుండడంవల్ల నెలవలు యిచ్చి నవ్వడలా ఏదో ఒకమిషమీద ఎవరో ఒకరు వంతులవోవ్వన వాళ్ళయితేకీ తీసుకు వెదుతూవుండేవారు. నేను గుంటడినయినా, వారికి అల్లుణ్ణి అయినా, అనకపోయినా, నా చాన్సు బావుండేది. అటుని మర్యాదలతో వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేవాడిని.—క్రొత్త క్రొత్తబట్టలతోనీ, నాకూ ఒక పెళ్ళాం వున్నదికదా అన్న నిబ్బరంతోనీ, ప్రేరి వుంగరాలతోనీ, ఇలా కుతేరుడిలా ఇంటికీ వచ్చేవాడిని.

ఇందిరికి నా యీదుకీ జోడు అయిన అమ్మాయిలు వుండడం, నా అదృష్టం— అటువంటి రిథి వార, వర్సర, నక్షత్రాల్లో పుట్టడం సామాన్యంవా?—గాంధీగారు బ్రిటిష్ కాలంలోవుండి ఆయన్ని స్వయంగా

చూశాను’ అని చెప్పకోడం కొందరికి గొప్ప. మరి కొందరికి— ‘ఒకటో ప్రపంచ యుద్ధం చూశాను’ అని చెప్పడం టే గొప్ప— ఇలా ప్రతివారికీ వాళ్ళవాళ్ళ కాలంలో ఫలానా గొప్ప విషయం జరిగింది అని చెప్పి కోడం గొప్ప— అలాగే నాకేమిటి గొప్పం టే—

నేను పుట్టినతర్వాతే మా బంధువుల్లో అందరికీ ఆడపిల్లలు పుట్టడం, వాళ్ళందరూ యిం చు మిం చు ఒకేవయస్సుగలవారయి వుండడం, అటువంటి సమయంలోనే నేను వారందరికీ, యీదుజోడుల్లోనూ, అంద చందాల్లోనూ, ఒడ్డుపాడుగుల్లోనూ, అన్నిట్లోనూ, సరిపడ్డవాడుగా కనపడడం జరిగినా జరగకపోయినా, ఎక్కడకళితే అక్కడ ‘ఇదుగో ఏజే డివి మొగుడు’ అని అనిపించు కోవడం నాకు గొప్ప—”.

“ఒకహాహా! ఏం వర్సిం చేరండి! ఏం గొప్పలు! అడవాళ్ళందరూ మీకోసమే నోములునోచి పుట్టినట్లుంది! మీరేగాని మరెవరూ మొగాళ్లు లేనట్లుంది ఆహా!” అంటూ మధ్యలో కమల ఎగతాళిచేస్తూ నవ్వింది!

“చూశానోయ్— అందికే నే చెప్ప నన్నాను— నాకోసం ఎంతమంది ఎగ బడ్డారో! ఎంతమంది పోటీలు పడ్డారో డివికేం తెలుసు?... దానికూడా కౌంగం వుండి చెబుతా విను—” అన్నాడు.

“ఆడపిల్లలకి పెళ్ళి చేసేమందు, తల్లి దండ్రుల దృష్టులు, వాంఛలూ ఎన్నో అన్యేషనూవుంటాయి. బహుశా నాపరాన్న యివి అయివుండొచ్చు...

పుట్టగానే తిండ్లకో వక్రించి తూగు టుయ్యి... నవనం చేతనూ, ఒక వేళ పెళ్ళికోసం కాపరానికి వచ్చేవరకూ ఉద్యోగం దొరక్కపోలే, యజమానిని నేనే కాబట్టి పిక్ చేతిలోనే వుంటుంది కనుక తమ కూతురి ముద్దు ముచ్చట్లకి, మూతి ముసుపులకి కించెత్తూ లోపం జరగ దినిన్ని— ధర్మ పోవడంచేత మాఅమ్మ మరి ఎవరితోనూ ఏకమనదానికి అనకపోలేక కూతుర్ని బాధ పెట్టలేదుకదాఅనిన్ని, కూతురు అల్లుడూ ఏకమయితే ఒండీదియిన అత్తగారి ఆటలు సాగక ఉచ్చినట్లు కోడలెలాచెబితే అలా వూరుకుంటుందిఅనిన్ని, అప్పుడు తమ కూతురు మహారాణి అయి గృహసామ్రా

జాగ్రత్త...సర్వాధికారాలతో అనుభవించి
ఏలవచ్చుననిన్ని,—

తెంజెత్తదినాలకి తాతల ఆస్తిని ... తన
నంతరం తిండికి తిండి ఆస్తిని పుష్కలం
గా వుండడంవల్లనూ, ఇరస్తా
పరస్తా ఎవ్వరూ లేక ఏకదక్రంలాగ
ఎటుమాసి నా వారసత్వం అన్నది
లేకండా ఒక్కడినే వుండడంవల్లనూ,
ఆస్తి పాస్తి యిత్యాది సర్వవిషయాల్లోనూ
చిక్కులుగాని, అనుమానాలుగాని యిబ్బం
దులుగాని కించెత్తూ లేకపోవడం వల్లనూ—

ఒకవేళ ఆడ బాడుచులు వుంటే తమ
కూతుళ్ళకి అమ్మలువేసి ఆటకట్టేస్తారేమో
అని అనుకుంది... పెళ్ళిలో మంగళహారతి
పక్కం పట్టడానికయినా ఎవరూ లేకపోవడం
వల్లనూ, తద్వారా ఆడబాట్టి లాంఛనాలు
మిగులుటవల్లనూ, చిన్నతనంనుండి పెద్ద
క్లౌసులు దివవడంవల్లనూ, యింకా ఎన్నో
యిలాటి చిల్లర మల్లర విషయాల్లోనూ,
ఎన్నికగాడినయి, మున్నికగాడి నయినాను.

అసలు నాకు, - నా కేమిటి....ఎవళ్ళ
కయినా - సరిపడి, ఘనోచ్చే ఆడపిల్లలు
(కూతుళ్ళు) లేని మేనమామలుంటే -
చెడ్డకోపం వస్తుంది...రాదూ? మేనలుకు
వున్నాడూ అంటే - మేనమామ దూర్బాటి -
కూతుర్ని కని వాడికోసం రిజర్వ్ చెయ్య
డమే...అది విధి! అలా లేనపుడు వాళ్ళి
మొహం కూడా మాడకూడదు! వున్నాడు!
వాకూ వున్నాడు నలుగురు! ఎందుకూ? బట్ట
తిలవించి పాపిడిలాగ!

అయితే నువ్వీలో మెల్ల అన్నట్టు ఒక
మేనమామ పరువు నిలచేయకు. నే

గెండుకు తన చెల్లెలికి, ఉద్భవించేనో
గ్రహించి అంగుకున్నాడు. ఇంక అడి
గారా? - ఎలాగూ వీడి కిది తప్పదంటే
దానికి వీడు తప్పదూ - ఓహోహో!
ఇహీహీ....! అని అందరూ అనుకున్నారు.
అయితే మా అత్తమాత్రం అవ్వాలా వుండేది.
ఆర్తికి మామకి మగ్గ మామయ్య జంధ్యాలు
తెంపుకోవడంవరకూ, అత్త నూతికి పరు
గట్టి...ఆ ఏడుపులో...నూతిన్నో కొట్టు
కుందామని అనుకున్నా ... కంటి వెంట
కారిన నీళ్ళోనే కాస్తేపు కొట్టుకొని తిరిగి
వచ్చేసేది. ఆ గోల యేదో నాకు తెలీను.
ఎంచేతంటే నే నపుడు ఏమీ ఎరగని చిన్న
వాడిని. నాకు తెలిసిందల్లా, నేనూ, మా
మరదలూ, గోడలు గెంతడం, వంతులాట
లాడడం, - అందరూ మీరు 'మొగుడూ
పెళ్ళాలంటే సిగ్గుపడిపోవడం - అంతే.

పాపం మా మరో మామయ్యని మాస్తే
జాలివేస్తుంది. న న్నెలకాయినా అల్లుడే
చేసుకోవాలని మహా తాపత్రయపడేవాడు.
ఎందరెందరో దేవుళ్ళకు మొక్కుగొని ఆడ
పిల్లలివే కనేవాడు! అయితే నేం! నన్ను
అలానిగా చేసుకోనే భాగ్యం అతిడి
కుండొద్దూ! ఆ ఆడపిల్ల పుట్టినప్పుడల్లా
“ఇదిగో దీన్నిచ్చి పెళ్ళిచేస్తా!” అనే
వాడు - అదేం ఖచ్చితం లేక నా జాతిక
విపరీతమోగాని అలా అన్న వెంటనే -
సభా! ఆ పిల్ల కాస్తా “వీడికా నన్నిచ్చి
పెళ్ళిచెయ్యదల్చుకున్నావు! అయ్యో!
నాన్నా! నా కొద్దు బాబూ అంతకన్నా
చావునయం!” అన్నట్టుగా దనిపోయేది!
మొదట్లో అది లేక్కచేయలేదు గాని అదో

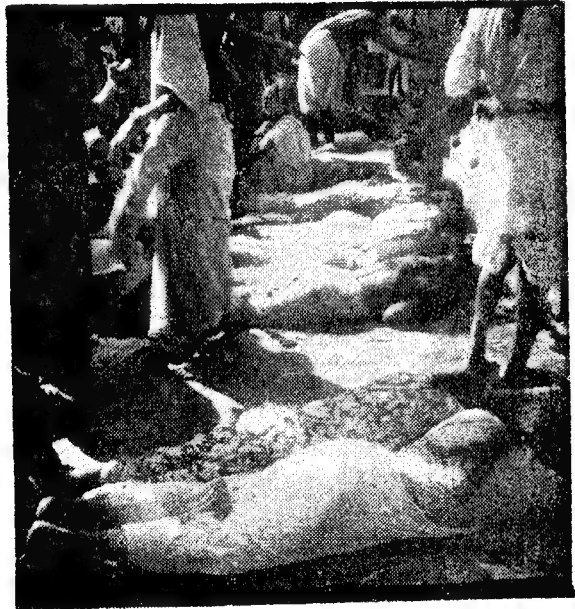
అలవాటు అయిపోవడంబట్టి నాకొ దండం
పెట్టి విరమించుకున్నాడు...ఆ తర్వాత
పుట్టిన యిద్దరూ నవ్వుల్లా వున్నాడు!
మాడండి చితం. ఇంతకీ ఆ యింటి ఆడ
దానికి నాకూ ఘటం లేందే? యింక మిగి
లిన యిద్దరి మేనమామల వూనూ అనవసరం.
నా అనవసరం వేళకి యిచ్చుకోలేకపో
యారు. ఆ తర్వాత ఎంతమంది లెక్క
కొననం?

వీళ్ళయేరూ అంటే యిహను మా దొడ్డ
మల్లవంకాలు. ఓవ్వో! పుప్పలు! వాళ్ళ
కూతుళ్ళు కూతుళ్ళందరూ నాకోసం పుట్టిన
వాళ్ళే. విల్లించిరూ అక్కయ్య కూతుళ్ళే.
అంటే పెళ్ళాం వంకవారి నుండి
మన కేదిముట్టి నా, మననుండి వారి కేది
ముట్టి నా మనలో మనం యిచ్చుకున్నట్టే—
పైకి పోదు! అంగుచేత యిచ్చి పుచ్చు గో
డాల పైకేగాని లోనంతా కలగావులగమే!
మేనమామ కూతుళ్ళ సంబంధాలయితే
యింత బంక వుండెను.

మేనమామ కూతురియితే చిన్నపుడు
ఆటపాటల్లో ఒకే అంటే ఒకే అనడానికి
జంకుతాళిమో గాని యీ అక్కయ్య
కూతుళ్ళు జంకురు. అంత చినుల్లి. మొదటి
నుండి అనేదామో అక్కయ్య కూతురంటే
అధికారం వస్తుంది! అలాగానే అడి రచ్చి
నల్లు మనం చెప్పినదల్లా చేస్తుంది. మంచి
నీళ్ళు లేవడం మొదలు, తిడితే పడడంవరకూ
వుంటుంది.

మేనమామ కూతుర్ని మొదటినుండి
చాకిరి చెయ్యమంటే అసలు లేక్క
చెయ్యరు. భర్తతాలాకూ తల్లిని 'అత్త

అంతర్వేది దేవాలయంవద్ద సంతాధికులై, 19 స్త్రీలు.

★ తెలిసిచేసే తప్పు ★

గానూ! అని పిలుస్తుంది. మరి అక్కయ్యి మామరయితే ఒక్కొక్కప్పుడు 'అమ్మమ్మా!' అని యింకొక్కప్పుడు 'అత్తా' అని పిలుస్తుంది; అది ఆమెకు 'హోయస్'.

మరదలులో గర్వం, జాతనం, గొప్ప, అహంభావం, తక్కువనూపు, చురుకుదనం, కోపం, ఉడుకుమోతుదనం వుంటే, మేనకోడలులో, వినయం, అమాయకత్వం, అణకువ, అభిమానం, భయం, మర్యాద, నమనం, కాంతం, ఓర్పు, వుంటాయి.

మా పెద్దదొడ్డుమ్మ పెద్దరికంలో నాకు ఎవరిని యివ్వడమా అన్న ప్రశ్న వస్తుంది! ఓరి బాబు! ఎంత మందికి పెద్దకూతురి కూయాంలో నుండి ఆఖరి కూతురి చెరికింద వరికూ వుంటేలు! వుంటేలు! పెళ్లికావాలి సే ఆడపిల్లల్ని లిప్తు! మా పెద్దదొడ్డుమ్మకి తన కూయాంలో ఎవరిని యిచ్చినా అందరూ మనుమరాళ్లే కాబట్టి వత్తు పాతం లేదు. కాకు అంతకన్నా లేదు. అంచేత ప్రత్యేకంగా రికమంజేషన్లు లాభం లేదు. అందు

వలన మా పెద్దదొడ్డుమ్మగారి హెడ్ కాస్టర్లు రుకు నన్ను కిలవలకు రప్పించి, సింహాసనం మీద కూర్చోబెడితే—వంతు ప్రకారం ఒక్కొక్క అక్కయ్యి వచ్చి, 'రావయ్య అలుగుగానూ!' అని బాణాధిబంధితో ఆహ్వానించి ఒక్కొక్కన్నా ఒక్క ముందుగా పంజేలమీద మొదటి సీటు ఆక్రమించి ఉభయ ఖర్బులూ లాంఛనాలూ, భరించుకొని తీసుకు వెళుతుండేవారు. ఒకరిచ్చింది మరొకరు రహస్యంగా కనుక్కుని తృణమో పణమో ఎక్కువే యిచ్చే అనిపించుకుందికి మానేవారు. యీ కాంపిటేషన్ వల్ల వంతుకున్న వాడికన్నా దంతుకున్న వాడే మేలు అన్నట్లు—ఇంటికి చిన్న పిల్ల జనించా రులా వచ్చేవాడిని. ఏమిటా అంబారి ఒక్కటే తక్కువ!

తీసుకువెళ్లింతర్వాత యీ అక్కయ్యత్త గార్లగోల చెప్పవలసిగాదు...

ఒకటో అత్తగారు— తమ వూళ్లో

"ఫలానా ఫలానా" అని దండోరా వేయించేది.

రెండో అత్తగారు -

"ఇదిగో మాకారా పిడే మా అల్లుడు! మా ఫలానా అమ్మాయి మొగుడు! ఎలా వున్నాడు?" అని సాక్షులకోసం అన్నట్లుగా ప్రశ్నించేసేది.

మరో అత్తగారు -

"నూ అమ్మాయికి సరిగ్గా యీ దూజోదూను! చిలకా గోరికల్లా వుంటారు!" అని చెప్పి పొంగిపోయేది!

మరొకామె -

"బంగారంలాటి" మాపిల్లలాటిది వాడికి మరొకరై ఎక్కడ దొరుకుతుంది! వాడికా అద్విధం వుంది కాబట్టి!" అని చిన్న కళ్ళతో పెద్దమాపు మాడ్చానుమకుంది.

ఇలా బంధువుల్లో కొవ్వేసివాళ్ళందరూ, నా ఒక్కడికోసం వాళ్ళలో వాళ్ళు బోటీలు పడుతుండగా యిమా ప్రేమబంధాల్ని పవాహ పరంపరలకి ఆనిక లేదు. నాకింకా యింకా తయ్యారేమియినా జోరబడలేదు. యిమాను అదొక్కటే తరవాయి అన్నట్లు యీ పిల్లల తల్లిదండ్రులందరూ నా పెళ్లిమాటలకి నూ యింటికి రావడం మొదలెట్టేరు.

నా వేరం వెయ్యిరూపాయలనుండి ఆరంభమయింది. ఈవాటికి మూడో సెంబరు అంటూవుండేమా! వచ్చిన పెద్దలందరూ అన్నివిషయాల్నా పెద్దనాళ్ళతోనే మాటాడినా నాకుగిరికి వచ్చి పలకరించి పోతూ వుండేవారు. వాళ్ళు ఎటువంటివాళ్ళోగాని, సి. బి. డిల్లా - ఎక్కడై తీసుకుకనుక్కొని వచ్చేవారు. ముందుగానే నూ యింటివిషయాలు మాకన్నా బాగా వాళ్ళ తెలుసుకు వచ్చేవారు! ఎవరేవరు సమ్మంధాలకి వచ్చేవో! నా వేలంపాట ఎంతోలా వుండో. నా వంశం, కులం, నుణం, యివన్నీ ఎటువంటివో, యిలాటివన్నీ తెలుసుకోనే వచ్చేవారు.

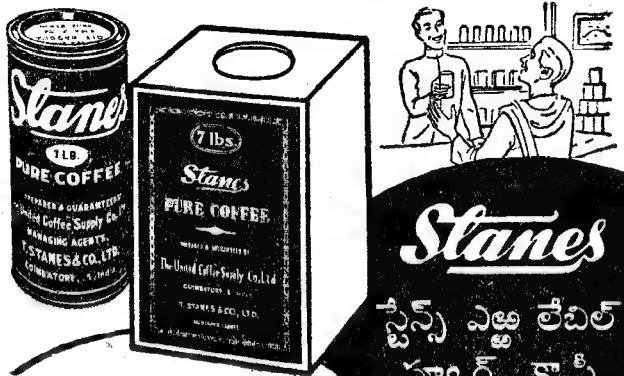
అందులో ఒకరు -

"సంసారులం! ఏనో పెద్దగా సాగలేక పోయినా మా శక్తికొద్ది, అంతేలా ఆన వాయిలే ఆయింది, నయ్యి నూలపడవోరూ, వెండికరణం, చెంబూ, బల్లుబొప్పితోలూ, యిచ్చి తిక్కిన లాంఛనాలు యథావిధిగా జరిపిస్తాం. ఉబ్బులో ఏముంది. వంశం, నుణం, పిటిల్లా వుందిగానీ! మా వంశం సంగతి వేరే చెప్పవక్కర్లేదు. ఒకమారు వచ్చి పిల్లని చూసుకోండి!" అన్నారు.

"పదిపానువందలు కల్లుం యిస్తాం, వానీ, సైకిల్, అలకష్టాన్నమీద పార్కులు పెన్నూ, పాతికకులాల, గొంగుల్లి వెండి గిన్నీ యిచ్చి లాంఛనో పేలింగా వివాహం జరిపిస్తాం, సరే అంతే ఫలానావాడు ముహూర్తం యిద్దరి పేరూ దివ్యంగా కుడి

శుద్ధమైన కాఫీ సువాసనగలమంచి కాఫీ

మీరు సులభంగా కొనగల ధరకు!

స్టేన్స్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ కాఫీ కంపెనీ లిమిటెడ్, ఓమేగా కేఫ్ మీద ఎన్నో కవల కాఫీ యిగును. ప్రతి కేఫ్లో స్టేన్స్ కేఫ్ మావి మరి కొనండి. పాటికే యితరు అదే మీ గ్యారంటీ. స్టేన్స్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ కాఫీ కాబాగా గాలిపోవనట్లు ప్యాకేజీయింది క్ల. 1, 3, 7, 14 & 20 పౌండ్ల టిన్లు లభింతును.

స్టేన్స్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ ప్యూర్ కాఫీ

ప్రతియొక్కరు కొనదగు చక్కని కాఫీ!

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్ కోయంబుత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా.

కొకినాడ ఏజెంట్లు: శ్రీ కిరణం హనుమంతరావు, ఈశ్వరవాన్, తిరుమలరావు వీరి. విజయవాడ ఏజెంట్లు: శ్రీ ఎన్. పి. హెచ్. మల్లప్పరాజు, మాన్యపాక్షిరాయ్ ప్రతినిధి, చకింగ్ జాంపేట పోస్టు, విజయవాడ-2.

రింది!" అని ముహూర్తం లేదా మూలం రైటు చేసుకు వచ్చేను ఒకాయన.

"గురవాడి కిష్టమొచ్చినంతవరకూ నా యింట్లోనే వుండునని చదువు చెప్పిస్తాం! ఆ తర్వాత వెళుకో! అక్కరేమిందా శిష్యునిం నేయించే పూవీ నూది! పిల్ల

మత్యువు చిప్ప!" అని తెచ్చేను మరొక మాచగారు - ఇది యిల్లరికానికి ఒక్కటే మెట్టు తక్కువ!

మరొకాయన పిల్లను కూడా తీసుకు వచ్చి - "తనకి ఆస్తి వాద్దులు లేనంతపుంది అని, వారసులు లేరని, ఒక్కరే అడవిపిల్ల

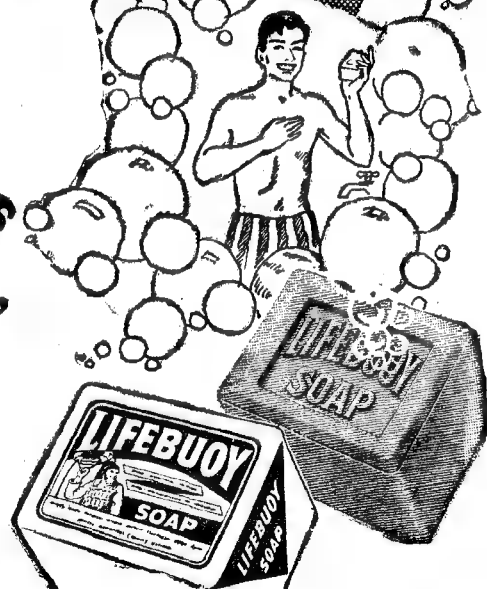
అని, యిల్లరికం కావాలని" చెప్పకట్టెయి. యింకోక ఆనామి -

"ఈ కాలంలో చదువుకున్నవాళ్ళే పెళ్ళాడాలిగాని చదువులేనివారిని పెళ్ళాడ కూవవని! అలా ప్రాత్యహిస్తే స్త్రీ విద్య అధికమవుతుందని - తన కుమార్తె మెట్రికుల్

**"ఓహో! లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో
ఇప్పుడు స్నానం చేయుట అవుసరం"**

**"అది సంతృప్తి కరమైన
శుభ్రతాభావమును కలిగించును"**

L. 553-253 TL

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రయోజనార్థం

లేవను పాసు అయిందని - ఆమె యిటు వంటిదని అటువంటిదని పొగడి, ఆమె తొలుతూ ఫోటో యిచ్చేను. ఇంకో ఆయన చాలా దూరంనుండి ఇలా ఎంతోమంది ఎన్నోరకాలుగా,

వచ్చి... ఏవేవో సంబంధాలు కలిపి, "మా పెద్దవాడికి పుచ్చుకున్నట్టే మీవాడికి యిస్తాం!" అని సరిపోల్చి తెపారు వేకాసు.

గొంతులో కొర

గొంతుకు మొదటి లక్షణము... ఇదిమిది సావధి దగ్గులోకి దిండును... దగ్గు ముదిరి క్యాచి కోళ వ్యాధింతు దారి తీయును... ఇవి యింకా నూతన ప్రమాదకరమగు గుండె జబ్బులను కలుగ జేయగలవు. వారముం కొంది మంద మెక్కి, రాక్షసు చికిత్సపొందుచూ, వారముం కొంది వదిలి వెళ్ళలేని స్థితి కలుగును. ఇదంతా గూడా గొంతులో కొరవే ప్రారంభ మైనది. ఆవును: దగ్గులకు పెద్దపిన్ టెస్టవర్ చేసే పని ఇదే... కోరింత దగ్గులతో వహ్య అన్ని దగ్గులను ఆవును. ఇది వేరుకర మైనది. ఇది గుణమువిచ్చును. పెద్దవారు వాడవచ్చును. పిల్లలకు వాడవచ్చును. పుద్గులు గూడా వాడవచ్చును.

కొనుడు
వెర్మిసిన్
"టెస్టవర్"

అందరు కిమిస్తుం వద్దనుం బిందును
ఇండియాలో తయారుచేయువారు!

ఇన్ పా లిమిటెడ్, హాస్టల్ రోడ్, పెం. 1041, బొంబాయి.
దిగువ వారిలో చేసుకున్న ఒకంబికి ప్రకారము
ఎకెపా లిమిటెడ్, హాస్టల్ రోడ్, పెం. 1041, బొంబాయి.
పిన్ కడ్డను అందరు ఎకనామిక్ డెవలప్

మూల మూలనుండి దూర దూరాలనుండి, పెళ్ళికొడుకులకోసం భూతద్దాలతో రివెర్సి చేసి వెతుక్కుని వెతుక్కుని నాకోసం వచ్చెదా! యింతలా చూస్తే నా ఒక్కడి కోసం ఎంతమంది ఆడపిల్లలు పుట్టేసేరా? వాళ్ళ జనాభా ఎక్కువా? అనిపిస్తుండేది! మొత్తంమీద నా పాట మాడువేలతో పుల్ స్టాంపు పెట్టబడింది. యింతవరకూ పెరగడం యీ పోటీలవల్ల నేగదా - ఒక్కడి కోసం ఎందు కింత ఎగబాకడం?

ఇలా జరుగుతూ. వుండగా, మా యింట్లో కూడ చర్చలూ, ముద్దుటలూ, వాదనలూ, ఆలోచనలూ, మొదలైనాయి. నా వెల ఎక్కువవుతున్న కొద్దీ మావాళ్ళకి దగ్గర బంధువులమీద, పూర్వం మాటయిచ్చినవాళ్ళమీద క్రద్ధ సన్నగిల్లి నారంభించింది. ఎవరు ఎక్కువ కట్టుం యిస్తే వాళ్ళ పిల్ల నే చెను కోడెంలాకి దిగింది. మూడువేలమీద ముల్లు వంగినా ఆ బరువు విలువయింది కొదని వదులుకున్నారు.

నా కిదేం నచ్చలేదు - అసలు కట్టుం పుచ్చుకోకూడదని నా వుద్దేశ్యం; కాని నే నేమన్నా చిన్నతనం అన్నాడు. ఈ రాధ పడలేక నే పెళ్ళాడనని పట్టుపట్టెను. కాని - దిరువుకి పెళ్ళికి ముడేమిటనీ, ఏ కాలంలా జరగవలసిం దాకాలంలా జరిగి లేనే ముచ్చట అనీ, ముసిలిదయిన మా అమ్మమ్మ యింకా కన్నాలో బ్రతకదనీ నా పెళ్ళి కళ్ళజూసికళ్ళు మాస్సానంలాండిఅనీ, అడ్డుపెట్టడానికీ వీలేదని ఎన్నెన్నో చెప్పి పెళ్ళికి ఒప్పించెరు. నాకు స్వతింత్రం లేదు. దీనికి ఎదురుచెప్పే తాహతు లేదు. వైద్యం పున్నా మాట నెగవరకూ రాలేదు. ఏమన్నా చిన్నతనంకిందే రెళ్ళు! అంతలా ఆలోచించడానికి యాదూ లేదు! అదీకాక - నాకు కూడా, అప్పుడప్పుడే అమ్మాయిలవైపు చూడాలని, వాళ్ళతో స్నేహం చెయ్యాలని, వాళ్ళతో మాట్లాడాలని, చిన్న చిన్న జ్ఞానం కలుగుతూండేమా! పెళ్ళాం, ఆ ముచ్చటూ, ఆమె మా యింటికి రావడం, నేను పండుగులకి వాళ్ళింటికి వెనుకూంపడం ఎంతో ఆనందం గా గడుపవచ్చునీ, నా పూహ..యింకా, మాటు బట్టలు లాగొచ్చు, పైకెలు, రిఫ్ఫవాచి, చిల్లరఖర్చులకి, అడవా తవహ, డబ్బూ, యింకా యిలాటి వెన్నె- చిన్నతనంలో అందరికీ సహజంగావుండే కోర్కెలన్నీ తీరాలంటే అదే దారి. అటు వంటి దేవో వస్తేనే తీరుతాయి. లేకపోతే అప్పట్లో నా కోర్కెలన్నీ ఎలా తీరుతాయి? నామాట మరెక్కడా చెల్లదు. కాని అటుపిమ్మట నేను మరగారి దగ్గర చెల్లుతాయి. అని చిన్నతనం కోర్కెలన్నీ ఎవరయినా అన్నా అక్కడ చిల్లర ముకుపుల

కింద పోతాయి. అడగవలసినవాడు అల్లుడు. అలిగితే తీర్చేవాడు మావగారు. తప్ప లేదు. ఈ సరదాలన్నీ ముఖ్యంగా తీరాలంటే - పెళ్ళిచేసుకోవడంకంటే వేరే పుషాయంలేదు. ఇలాంటి ఆలోచనల ముందర కట్టుం - పుచ్చుకోవడంవా? మానడంవా? మంచిదా? కాదా? కట్టుం అంటే అర్థం ఏమిటి? - యిన్ని ఆలోచనలు రాదాని? ఆలోచించడానికీ, అవకాశం కలగలేదు. ఈ సరదాలకోసం పెళ్ళికి ఒప్పుకుంటేనే బావుండునని పించింది.

ఈ విషయంలో నే నొక్కడినే కాదు! చిన్నతనంలో కట్టులు తీసుకొని పెళ్ళాడినవాళ్ళలో చాలామంది అప్పుడు తెలియక పూటకొని ఆ తర్వాత నాలాగే విచారిస్తూ పుంటారని నా వుద్దేశ్యం - పైకి ఏమీ నో రెత్తలేదు. కొంచెం ఆలోచిస్తే యీ తప్పు పెళ్ళికోడుకులదికాదు!... పెళ్ళిచేసే పెద్దలది! - పెళ్ళికోడుకు తల్లిదండ్రులది. విదత్త బాణానంగలవాళ్ళు, అనుభవం గలవాళ్ళు వద్దనాలి! పుచ్చుకోవడం మానాలి!

ఇదామరణి చూడూ! మా అమ్మని, ఆమె తల్లిదండ్రులు కట్టుం యిచ్చే పెళ్ళి చేసారు. అప్పుడు మా అమ్మకూడా బాధపడే పుంటుంది. యీ కట్టులు ఇవ్వడం, పోవాలని, మంచిదికాదని ఎన్నో కుటుంబాలు దీనివల్ల గుల్ల అవుతున్నాయని, ఎంతో మంది ఆడపిల్లలు కట్టులు యిచ్చుకొనే తాహతులేక పెళ్ళిళ్ళకాక కన్యలుగానే వుండిపోతున్నారని ఆమె అనుకోనే పుంటుంది. కాని - నేను పుట్టగానే నాకు పెళ్ళిచేసేవేళకి కట్టుం పుచ్చుకుంటే నేగాని పెళ్ళిచేసిందికాదు! తండ్రిలాడి తన కోడలు కాదూ? తన తల్లిదండ్రులు బాధ పడినట్లే తన కోడలి తల్లిదండ్రులు యిబ్బందిపడతారా? అలా ఒక యింటికోడలే అన్నట్లు అలా అనుభవించిన కష్టం మరిచిపోయి తామే ఆ పొరపాట్లు తిరిగి చేస్తూంటే, యీ కట్టులు పోవాలి! పోవాలి అంటే ఎలా పోతాయి? యిప్పుడే మాకావు - యీ కమల ఏమంది? తన కోడుక్క కట్టుం తీసుకుంటే నేగాని పెళ్ళి చేయగలది. -

ఆమె కట్టుం యిచ్చి - నన్ను పెళ్ళాడి ఎన్నాళ్ళో కాలేదు. కట్టుం యిచ్చేముందు ఆమె తల్లిదండ్రులు పడ్డ యిబ్బందులు, కష్టం, దుఃఖం అంతా తనూ ఎరుగును, తనకేకూడా అప్పుడు నేను కట్టుం తీసుకొని తనని పెళ్ళాడడం యిష్టంలేదు. - అయినా - అదింతా యింతలోనే మరిచిపోయింది. తను పెళ్ళిపెద్ద కాబోయేసరికి - తనకూ ఆ కమిటింది!

ఇది తప్పుకాదా? ఇదా తను చెయ్యవలసినపని? యీలా వంశపారంపర్యంగా కట్టుం పుచ్చుకోవడం జరుగుతుంటే యిది

పోతుందా? దీనికి ముఖ్యంగా అడవాళే కారణం. వాళ్ళకి వాళ్ళే నష్టం కలుగజేసి కుంటున్నారు! మీరు మిక్కిలి ప్రైవేట్ అతిమలకనగా నేరంమోపి మాట్లాడతారు! అదీ కాక, మొగవాడు - ఇష్టం వుండో, లేకో, బలవంతాన్నో ఎలాగో కట్టుం ఎప్పుడూ పుచ్చుకుంటూనే వున్నాడు... అది వాడి నిరంకుశత్వమే అనండి... డబ్బుచెడు కాదు - వాడు తండ్రిఅయినా ఇచ్చేవాడుంటే పుచ్చుకుందామనే చూస్తాడు. అందులోనూ ఇస్తాం ఇస్తాం అని వస్తూంటే, పుచ్చుకోక ఏంచేస్తాడు. మరోసంగతి. ఆడ పిల్లలుంటే - నే పుచ్చుకున్నానుకదా... ఆడపిల్లకి ఇవ్వొద్దా... అని ధర్మబుద్ధితోనే ఇస్తే ఇవ్వొచ్చు. మరి అంతి హక్కు ఆడదాని కున్నపుడు, ఆమెబుద్ధి ఏమయింది? ఆమె హృదయం ఏమయింది? ఆమె అనుభవం ఏమయింది? ఆమె ఎందుకు అట్లు పెట్టకూడదు?

ఈ తల్లు తనవయస్సు అడు పెట్టలేదు. మీరు మిక్కిలి ప్రోత్సహిస్తున్నారు! ఇందులో కష్టం అడవాళ్ళకే బాగా తెలుసుంది. అంతే అనుభవించినా తిరిగి తమ పిల్లకి తామే కట్టులు పుచ్చుకుంటూంటే యీ కట్టుల సమస్య ఎలా పోతుంది? కాబట్టి అడగాళ్ళు తమకోటి స్త్రీలు బాగుపడాలంటే, తమ పిల్లకి కట్టులు పుచ్చుకోకండా, ఇవ్వకండా పెళ్ళిళ్ళుచెయ్యాలి. మగవాడు పుచ్చుకుందామన్నా నయాన్ని భయాన్ని చెప్పి మానిపించి పెళ్ళి పెద్ద లనిపించుకోవాలి.

ఎక్కడయినా మొగపుట్టక పుట్టినవాడున్నాడంటే చాలు వెతికి వెతికి వాడిమీద పడతారు. ఎవ రెంత కట్టుం పాడేకో తెలుసుకొని, ఆ సంబంధం ఎక్కడ తప్పి పోతుందో అని మరో కొంత ఎక్కువ ఇస్తాం అని, ఇంకా వైని ఏదో వస్తువులు పెవతాం అని, చెప్పకుంటారు. ఒకళ్ళమీద ఒకళ్ళలా పోటీలు పడడంవల్ల అవతలవాడు - నామగ్గతాలు రెండే మిగిలినవాడయినా వాడి కక్కడలేని తాహతూ, అంతస్తూ, గొప్ప, గర్వం, దర్జా అన్నీ వచ్చేస్తాయి. ఎవ రెంత ఇస్తామన్నా ఇంకా 'ఉచూ'లోనే వుంటాడు. వుండదూ? ఎవరిది తప్పు? పుంజాలు తేంపుగాని, కొంప మురిగిపోయినట్లు, మొగపురుగులు కరువయినట్లు, అంత ఆత్రుత, అనువు, చూపుతూవుంటే! అలా అంత వేగిరపడి ఏదో ఒకటుల్గుంటే చాల న్నట్టుగా అయిపోదానికి ఆడపిల్ల ఎందుకంత చురుకైన అయిపోయింది? మరికొన్నాట్ల పుట్టింట్లో వుంటేనే? వుండదానికి ఆమెకి హక్కులేదా? ఆమె వారిలో అంత పంచుకొని పుట్టలేదా? అంత బరువు ఎందుకు? - తల్లిదండ్రులకి ఆడపిల్లలయినా, మొగపిల్లలయినా ఒక్కలాంటి ప్రేమే వుంటుంది అంటారు! నిజమే కాని ప్రస్తుతం

జరుగుతున్న విషయాలబట్టి తల్లిదండ్రులూ యీ ఆడపిల్లలని కురుపులా చూస్తున్నారని. ఎంత అసహ్యమయిన మందు అయినా సరే ఆ కాస్తేపూ ఇంద్రియాలు విగించుకొని ఆ బాధ వదిలిపోతే చాలు అన్నట్లుగా - ఎవడో 'మగవాడు' అనిపించుకున్న వాడున్నట్లు యితే చాలు వాడి యితరత్రా లక్షణాలు - మర్యాద, ఆస్తి, చదువు, ఆరోగ్యం, వయస్సు, గుణం, గౌరవం, మొదలయినవి పున్నా లేకపోయినా, వాడికి ఏదో విధాన్ని అంటగట్టి - పిల్లని వాడితో అంధకంబెట్టి 'అమ్మ' నాయనా పిల్లకావరానికి వెలిపోయింది సగం బరువుతీరింది! అని నిబ్బరపడుతున్నారని అనుకోవడంలో పొరపాటు వుండదు. ఆ తర్వాతి తమ కన్నకడు చే ఎంత బాధపడుతుందో అని ఆలోచించకండా వున్నాడు. ఇంత శత్రువుగా ఆడపిల్ల ఎందుకు మారిపోయిందో ఒకప్పుడు పిల్లగా అనుభవించిన తల్లికి తండ్రికి, అక్కర్లేదు. అలాగని అందరూ యీలా చేస్తున్నారని కాదు - కొందరు.

ఆఖరికి రెండువేల అయిండుల రూపాయలకి ఒక సంబంధం నిశ్చయపరచుకొని అంగీకారంకోసం మా అమ్మ అడగవచ్చింది. నా సరదాల తీరాలని ఎంతో కృతాహలంగా వున్నా అని తీరాలంటే కట్టుం పుచ్చుకోకండా పెళ్ళిచేసుకుంది మా అమ్మ ఒప్పుకోవని తెలిసినా కట్టుంవద్దని అప్పటికి పట్టుపట్టేను. ఇహను ఎన్ని ఆతర్వదనాలు కావాలో అన్నీ ముట్టేయి.

కొందరు యీ కట్టులు పుచ్చుకోదాన్ని సమర్థిస్తూ మహా విచిత్రంగా తప్పుకుందామని చూస్తారు. కొందరికి కట్టుం

(30-వ పేజీ చూడండి)

ఉచిత బహుమానం!

నం. 501 తలనూనె పుషయోగిండువారి జాటు విరిదిగా పొడుగుగా అంధముగా ఈ మెత్తదవరె యుండును. ఒకసీసా రు. 2-8-18; సీసా రు. 8-8-8 ఒక్కొక్క బాటిలు కొనువారికి 15 సం|| గ్యారంటీతో పనిచేయు రిఫు వాచి, ఒక కొత్తి బంగారు వుంగరం బహుమానం యివ్వబడును. 8 సీసాలు ఒక్కసారి కొన్నవారికి నాలు రిఫు వాచిలు, 4 వుంగరములు బహుమానం. ఏది వచ్చుకున్నా ధర వాడన Saniyasi Ayurvedic Pharmacy, (A. P. M.) Lal Kuan, Delhi.

తిరువాళ్లకు

ఫోటో : సి. సీతారాం—మద్రాసు.

★ తెలిసిచేసే తప్ప ★

తీసుకోనకపోతే చిన్నతనమట! గౌరవానికి, తాహతుకి, మర్యాదకి, తక్కువట! అందరూ నవ్వుతారట!—

మరికొందరి అడిగితే—“ఆ మొగపిల్ల అకీ పుచ్చగున్న కట్టుతో ఆ డపిల్లల పెళ్లిళ్ళు జేస్తున్నా మయ్యా! మా ఆడపిల్లల్ని పుత్రినే పెళ్లాడే మహానుభావు లెవరూ లేరు! మాకేం మిగిలిపోతెడు? మే మేమీ అది పడేసుకొని మేడలు కట్టుకోలేదు.” అని వాదిస్తారు. ఇలాగే మా అమ్మకూడా ఎన్నో కారణాలు చెప్పింది -

“కట్టుం మనకేం మిగిలిపోతుందట్రా! ఇరినాడా? మరి నీ పెళ్ళికి ఖర్చువదా? ఆ కట్టుం వస్తే బొటాబొటగా సరిపోతుంది, ఇంకా చెందితగలకండా వుండదు. కూడ దంటే ఎక్కడనుండి డబ్బులెస్తాం! నీ పెళ్ళి ఎలా అవుతుంది. కట్టుంతోనే నీ పెళ్ళి అయిందనిపించాలి!” అంది.

“ఇది బావుంది! నా పెళ్ళికి, మనకయే ఖర్చులు మనం పెట్టుకోకూడదూ? మరి పెళ్ళి జరిగేది వాళ్ళింటేకదా - అదే పెద్ద ఖర్చు, ఆ ఖర్చు ఇటు మనకయే ఖర్చు, యీ రెండూ వాళ్ళొకళ్ళు నే భరించమనడం సరైనదా? అదీ కాక మన ఖర్చులు వాళ్ళకి రుద్దడం ఏమిటి? ఇకేమన్నా బావుందా?” అని అడిగేను -

“అది సరే - పోనీ, తగినట్లు పిల్లకి బంగారం మనం కొనిపెట్టాలా? మరి ఆ డబ్బుతోనే కొనిపెట్టాలిగాని ఇంకెక్కడ నుండి వస్తుంది? మనకేం మిగిలిపోతుందా? వాళ్ళపిల్లకి బంగారంకేనే - తిరిగి ఇచ్చేస్తాం!” అంది.

“ఇది మరి బావుంది! వాళ్ళపిల్ల - వాళ్ళ బంగారం! దీనికి అర్థం వుందా? వెంటనే

పిల్లని మన ఇంటికి పంపేస్తారు. ఆ బంగారం మనదగ్గరే వుంటుంది. మనదే. అది కావలీస్తే మనం అమ్మకోవచ్చు. పిల్లతండ్రి అమ్మకోగలదా? అమ్మలే మనం పూరుకుంటామా? మనం అమ్మలే వాళ్ళేమీ అనలేరు! అలా ఎందరో చేసేరు చేస్తున్నారు! బంగారం మనది కాబట్టి మన డబ్బుతోనే కొనిపెట్టాలి. వాళ్ళదగ్గర ఏ రూపాన్నీ పుచ్చుకోకూడదు. అదీ కాక మనకిరాని సొమ్ము వాళ్ళ కక్కడ నుండి వస్తుంది? అయినా - నవ్వు బంగారం పెట్టవద్దు. వాళ్ళదగ్గర కట్టుం పుచ్చుకోవద్దు - అలా పెళ్ళి చెయ్యి కూడదూ!” అన్నాను.

“ఇహ నీతో వాదించలేం - చెబితే వినాలి బాటిగా చిన్నతనం అయితే ఎలాగు? అందరూ నీపాటి తెలియక పుచ్చుకుంటున్నారా? తెలియక యిస్తున్నారా? అదొక ఆచారం. ఇలాటి విషయాలో నిన్నడ గడం నాకే తప్ప. నువ్వు పిటిపో జోకర్లం కలుగజేసుకోకూడదు. మూడు ముగ్గు కట్టడం అంతవరకే నీ పని, తక్కినవన్నీ మేం జూసుకుంటాం! నవ్వు నోరుమూసుకు పూరుకో!” అని కసిరి మరి వాదించలేక - నిన్ను వంచి, మరేం మాటాడానికి వీలే కండా చెసి ఏదో ఒక సంబంధానికి ఒప్పు కోక తప్పకుండా చెసింది. కాని నేనా సంబంధం ఒప్పుకోలేదు.

పరిస్థితులన్నీ నా చేతిలోనుండి మించి పోతున్నాయి. ఇంక మిగిలింది యిష్టమయిన పిల్లని ఎంచుకోవడం. అది జరిగిపోతే—అందికే మరేమీ వాదించక పూరుకున్నాను.

అని చెబుతూ చెబుతూ చంద్రం ముప్పలో చేసేడు.

ఇంకా వినాలన్న లోందరలో ‘మిగతాది చెప్పు!’ అని నే నడిగేను.

అతను కమలవయపు నూర్తూ...

“ఇహ చెప్పబోయేది యీమె వినకూడదు... ఆమె వుంటే చెప్పను,” అన్నాడు నవ్వుతూ!

నే నేమీ అనలేక పూరుకున్నాను.

“పోనీ యీలోగా కాఫీ చెయ్యి నే పూర్తి చేసేస్తా” అని అతినే అన్నాడు.

అది విని, కోపంవచ్చి డబ్బుక్కున లేచి ఆమె వెళ్ళిపోయింది. “యీహను చెప్పు” - అన్నాను.

నేను కమలని చూసినపుడు చిన్నప్పటిలోనే అయినా నామనస్సు ఆమె మనస్సులో మాటాడింది.

ఆఖరికి కమలని తప్ప మరెవ్వరినీ పెళ్లాడని చెప్పేకాను. మా అమ్మ కూడా మరేమీ అనకండా అక్షరాలా పదిహేనువందల రూపాయల కట్నానికి ఒప్పుకుంది. పెళ్ళి పందిట్లో ఆ కుళముమూర్తాన్ని వెండి

పల్లెంలో ఆడబ్బు గలగలా పోసేరు. తక్కిన లాంఛనాలతో సహా పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

“మాకావా అంత ప్రేమించినదాన్ని కూడా కట్టుం తీసుకోకండా పెళ్లాడ లేక పోయేను...” అన్నాడు చంద్రం. ఇంతలో లోపలనుండి—

“అమ్మ బాబో...” అన్న కమలకే విన వచ్చింది.

ఏమయిందో అని మేమిద్దరం పరుగెత్తేం. కాని—కమల నవ్వుతూ గెండుకప్పులలో కాఫీతెస్తోంది.

“ఎందుకలా అరిచేవు!” అని అడిగేడు చంద్రం.

“—మీకవిత్వం, మీ వర్ణన,...మీంటే మొహం తిరిగినట్లయింది...కొందం లేరు కున్నాను...అంతే?... యిదిగో చిత్రికొంది.” అని నవ్వు ఆపుకొని చెబుతూ కాఫీ యిచ్చింది.

“ఎంత వెలకారంగా వుంది?...అందికే చెప్పినన్నాను...” అన్నాడు.

“పోనీ అయిపోయిందిగా కదలేయ్య” అన్నాను.

“నా పెళ్ళి యిపోయింతర్వాత తక్కిన బంధువులందరికీ ఎక్కడ లేని కోపాలూ వచ్చేయి.

మాటలు మా నేసినవాళ్ళు కొందరు—

‘మాపిల్ల కేం మొగుడు దొంకక పోతాడా’ అని కొందరు.

‘ఈకట్టుంపోస్తే వీడికన్నా మంచివాడే దొరుకుతాడు?’ అని యింకొందరు.

‘అట్టే ఏదో చిన్నప్పడు పూరికనే వచ్చేవాడు గాని మేం మొదిటినుండి మా పిల్లని వాడికిద్దామనుకోలేదు’ అని కొందరు.

“మాపిల్లకి యీదుకాదు” అని కొందరు -

“మాపిల్ల వాడిని నచ్చిందికాదు” అని కొందరు -

ఇలా తలొకరూ తలొకలా నవ్వు చెప్ప గొని, సమర్థించుకొని మనశ్శాంతిని పొందేరు.

ఇంతమంది తిమిపిల్లలకోసం నన్ను తేరం ఆడిపం మొదలెట్టేరు. నే నేం లక్షాధికారివా! నువోపురుషుడ్రా! నాకోసం ఎందు కొంత మంది పోటీలు పడాలి? యీవిషయం ఎవరితోనన్నా అంటే “ఆడపిల్లలంటే నీకే తెలుస్తుంది. పెళ్ళి చెయ్యడం ఎంత కష్టమో!” అంటారు. కాని యిందువల్ల నేకడా పెద్ద వాళ్ళకి ఈ కట్నాలనిదా ఆకీ లావయింది? కవయ్యిక్కు నే నేం చెయ్యగలను?... యీ కారణాలన్నిటికల్లా - నేను కట్నం తీసుకోనక తప్పిందికాదు! ఏమంటావు?... చెప్పు! ఎవరిది తప్పు? నాదా? ... పెద్ద వాళ్ళదా?”

బహుమతి రు. 500

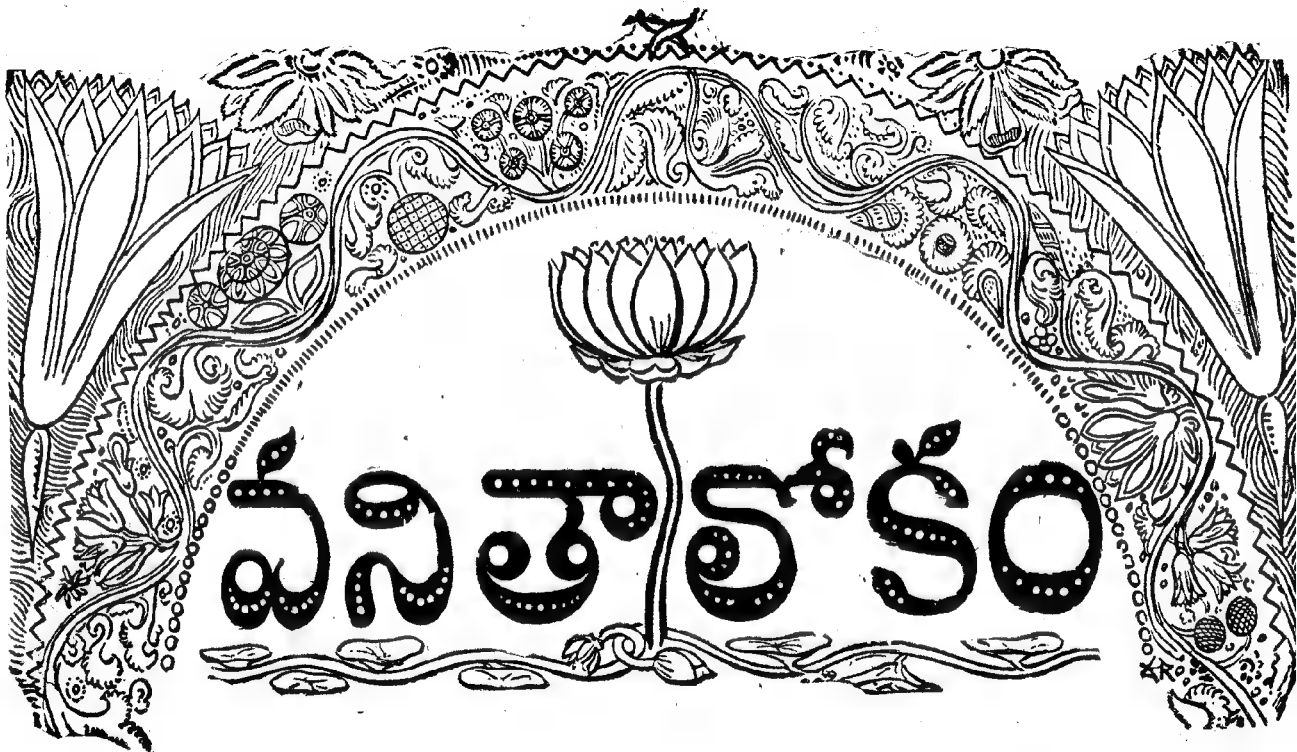
(గవర్నమెంట్ రిజర్వ్)

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును

కంగులనుకూడి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మానువానవగల “మన్ మోహిని హేర్ ఆయర్” అనేక వనమూలికంతో ఆయుర్వేద వృద్ధిలో కయ్యారైవది 80నం||ల వయస్సువరకు వెండ్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు వర్ణదనము విచ్చును. ఉన్మాదము, కలనాస్తి, కగ్రాణ, జ్వరం లానియదు. “జ్ఞానక క్షత్ర”ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగా నెంసివుంటే ఒక పీసా రు. 3-8-0. 3 పీసా రు. 9-0-0. 5 పీసా రు. 5-0-0. 3 పీసా రు. 12/- పూర్తిగ చెరిసివుంటే ఒక పీసా రు. 7/- అ 3 పీసా రు. 18/- య. ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రు. 500/-

GENERAL LABORATORIES,

(H. O) P O Rajdhanwar (H. Bagh).

స్రీ జనాభ్యుదయానికి ప్రభుత్వం వారి సంస్కరణలు

బారత ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన హిందూ వివాహపు చట్టంలో చాలాపు 80 క్లాజులున్నప్పటికీ, విడాకులకు సంబంధించిన క్లాజులే ముఖ్యమైనవి. విడాకులకు గల కారణాలు కోర్టువ్యాసానికి పోవుట (జుడీషియల్ సపరేషన్), విడిపోవుటకు కావలసిన కాలపరిమితి, మనోహర్తి, పిల్లలు, ఎవరిదగ్గ ఉండుదారి - అనేవి ముఖ్యంగా విడాకులకు సంబంధించిన అంశములు. వీనితోపాటు యువత యువకుల వివాహపు వయఃపరిమితినిగూర్చి కొన్ని క్లాజులున్నాయి. పిల్లనిట్టికంటే ముఖ్యమైనది వారసత్వపుబిల్లు. కొన్ని యిది ప్యాప్ కాకుండానే పార్లమెంటుచర్చలు వాయిదాపడింది.

వివాహము : వయస్సు :

ఇది చాలకాలముండి వివాహగ్రస్తవిషయంగానే వుండేపోయింది. బ్రిటిషువారు మనదేశాన్ని పరిపాలిస్తున్నప్పుడు పసిపిల్లల వివాహాలను నిషేధిస్తూ కారదాచట్టము ప్రవేశపెట్టారు. దీని ప్రకారం 14 సం॥ లు రానిదే బాలికలకు వివాహం చేయరాదు. పసిపిల్లల

వివాహాలు విరివిగా జరుగుతున్న ఆరోజుల్లో యాచట్టం రావటం బాలికల అదృష్టమనే చెప్పాలి. కొన్ని నేడు మనము ఇంకొకడుగు ముందుకు వెళ్ళాము. దీనికి తగినట్లుగా ప్రస్తుత చట్టంలో యువతికి 18 సం॥లు, యువకునికి 18 సం॥లు అని నిర్ణయించబడింది. కారదాచట్టంతో పోల్చితే యువతికి ఒకసం॥ ము మాత్రమే పెంచబడింది.

కొన్ని మానసిక, శారీరక శాస్త్రముల దృష్ట్యా పరిశీలించితే ఈ వయస్సు యిరువు

పి. జయప్రదాదేవి

బి. పి. బి. ఇది.

రికీ చాలా తక్కువ అని తోస్తుంది. ప్రస్తుత కాలంలో బాలికలు 14 వ సం॥ని గాని బాల్యదశను వీడరు. తిరునాళ్ల రెండుమాడు సం॥లు గడిచిన గాని శరీరము వృద్ధిచెందును. దీనిని గమనించక 15 వ యేటనే వివాహం చేసినయెడల, మరుసటి సం॥మే పిల్లలు పుట్టటం తలపిస్తోంది. ఈ పరిస్థితులలో యువతి శారీరకంగా సంపూర్ణ స్థితిని పొంద

టానికి అవకాశము ఉండదు. ఈస్థితిలో కల్గిన సంతతి కూడా చాల బలహీనంగా వుంటుంది. దీనివలన జీవితకాలం కూడా తగ్గిపోతుంది. అంటే 35-40 సం॥ల లోపలే స్త్రీజీవితం పూర్తవుతుంది. ఇది చాలా శోచనీయమైన విషయం. కనుక యువతి వివాహవయఃపరిమితి కనీసం 16 సం॥లు వుండుట మంచిది. మనదేశము బలంగా ప్రజలను కలిగివుండాలంటే శాస్త్రరీత్యా 18 సం॥లు వుంటే చాలా మంచిది.

జీవితంగా చట్టంలో యువకులకు నిర్దేశించిన వయస్సుకూడా చాలా తక్కువ అనిపిస్తుంది. ఎన్నికలలో ప్రతి యువకునికీ 21 సం॥లు వున్నగాని ఓటు చేసే హక్కు వుండదు. అంటే అప్పటికి గానీ తాను స్వయంగా మంచి, చెడు ఆలోచించలేదని ప్రభుత్వం అలా నిర్ణయించింది. మరి వివాహ విషయంలో 18 సం॥లు నిర్ణయించటం ఆశ్చర్యకరం. కోర్టు వ్యవహారాలకు 18 సం॥లు నిర్ణయించినప్పటికీనీ, శరీరాశోగ్ధం, జీవనపరిమితి, మానసిక వికాసం మొదలగు విషయాలను దృష్టిలో నుంచుకొని యువకునికీ 21 సం॥లు నిర్ణయించటం సమచింతం.

★ స్త్రీజనాభ్యుదయానికి ప్రభుత్వంవారి సంస్కరణలు ★

ఇటీవల సంవత్సరంలో ఇంకొక విషయం జరుగిస్తుంది. పెండ్లి అయిన తరువాత కొన్ని సంవత్సరాల సంతారము సాగించి, తరువాత కొరతగా ఉన్న విద్యార్థుల తరఫున ఉన్నా

కొండి. అప్పటికి పురుషునికి 30 సం|| ల వయస్సు వున్నదనుకుందాం. ఆ పురుషుడు మరల వివాహం చేసుకుంటే రొక్కరిని చేసుకోవాలి? అనే ప్రశ్న వుదయిస్తుంది.

ఈ సమస్య పార్లమెంటు చర్చిస్తున్నప్పుడు ఒక సభ్యుడు నూచించినది: "గంధక పెళ్లి చేసుకునే పురుషుడు గంధక పెండ్లి చేసుకునే స్త్రీనే వివాహమాడాలి."

చిన్న పాపాయియొక్క క్రొత్త ప్రాకు

పాపాయి: ఓ. అమ్మా. క్రొత్త ప్రాకు!

చిన్న పాపాయి: దానిని కొగ్గతగా నుంచుకోవాలి పాపా

బడికి వెళ్తున్నది

బడిలో: మనము ఆడు కొందము. రా!

రాను, నా క్రొత్త ప్రాకు పాడేతుంది

మూడు నెలల తరువాత: ఏ ప్రాకు చిరిగి పోయింది. పాపా

నేను దానిని కొగ్గతగా నుంచుకొన్నాను అమ్మా!

గృహంలో: చేయబడిన ఈ ప్రాకును చూడు! మమ్... ఉరికే నానిని నిందించాలి!

నేను ఉరుకుతాను! క్షమించాలి, అమ్మగారూ...

...దానిని బాదుచివల్లనే అది చిరిగింది. బాదుచివలన బట్టలపోగులు తెగిపోవును.

సన్లైట్ సబ్బు బట్టలను బాదకుండానే తెల్లగాను, ప్రకాశవంతముగాను చేయును.

తల్లి: అతను చెప్పింది సరియే: సన్లైట్ కో సేనిస్సుడు ఉరుకుతాను. నా బట్టలు చాలకాలము మన్నిస్తూ, అందుచే నాకు డబ్బు మిగులును.

సన్లైట్ సబ్బు బట్టలను చాల కాలం మన్నివట్లు చేయును

SUNLIGHT SOAP

బడియాలో తయారుచేయబడినది

Q 223-X52 TL

బడియాలో తయారుచేయబడినది

దీనివలన చాలా చిక్కులు బయలుపడతాయి. అలా నిర్ణయించడం సబబు గాదు. ఎందుకంటే విడాకులిచ్చే ప్రతి పురుషుడి వయస్సు 35 సం||లుంటుందని చెప్పలేము. ఒకవేళ అంత వయస్సు వుంటే 15 సం||ల యువతిని వివాహమాడటం ఘోరము. కనుక ఇలాంటి విషయములను గూర్చి ఆలోచిస్తుంటే ఎన్నో సమస్యలు వుత్పన్నమౌతాయి. వీటిలో ప్రతి సమస్యకూ ఒక విలువ వ్యాసు చేయటం కష్టం. కనుక ప్రజలే విశేషంగా ఆలోచించి నడియకొవటం మంచిది, అవసరం కూడా. కాని స్త్రీలు పురుషుల వివాహవయస్సులో తేడా 5 సం||లనుండి 10 సం||ల వరకు వుండవచ్చు. దీనికంటే ఎక్కువ వుండకూడదు. ఈ విషయాన్ని గూర్చి ప్రైవట్లైట్ ఏషియా డెవలప్మెంట్ కంపెనీ విచారకరం.

విడాకులు :

భారతదేశం నేక జాతులకు ఆలవాలం. వారి ఆచార వ్యవహారాలు కూడా భిన్నమే అయినప్పటికీ విడాకుల ఆచారాన్ని ఇంతకు పూర్వంనుండి 100 కి 80 మంది అనుసరిస్తూనే వున్నారు. అయితే అది మలబారులో ఒకవిధంగా, తిమిళదేశంలో మరోవిధంగా వుంది. ఇప్పటి చట్రంవలన భిన్న ప్రాంతాలలోని హిందువులందరూ ఒకే విధమైన సౌకర్యాన్ని పొందగలుగుతారు. అలాంటి సౌకర్యాన్ని కలుగజేసే సమయంలో యిది హిందూమతానికి వ్యతిరేకమనే సనాతిమల వాదం పసలేదని ఇటీవలేలుతోంది. విడాకులకు మతం అడ్డరాదు. ఈ సమస్యయం లేకపోవుటవలన గోవా ఆర్థికవ్యవస్థలు కూడా జరుగుతున్నాయని ప్రధాని నెహ్రూ చెప్పారు.

భార్యాభర్తలకు అనేక కారణాలవలన మనసులు కలియకపోతే వారిని ఎలాగో ఒకలా జీవితాన్ని వెళ్లదీయమనటం అమానుషం. అట్టివారికి విడిపోయేవాక్కు ఇవ్వటమే విడాకులదట్టం ఉద్దేశ్యం. సరిగా ఆలోచిస్తే హిందూమతమేకాదు, ఏమతిమూకూడా దీనిని ప్రోత్సహిస్తులేదు.

విడాకులకు గల కారణాలను పరిశీలించుచాం. భార్యాభర్తలలో ఒకరికి ప్రమాదకరమైన వ్యాధులుండటం విడాకులకు ఒక కారణం అవుతుంది. సుఖవ్యాధులు, కుష్టు, క్షయ మొదలగు వ్యాధులు ఈ రకానికి చెందుతాయి. ఈ వ్యాధులన్నీ ప్రస్తుతకాలంలో మందులవలన నయమయిపోతాయి కనుక, కనీసం 8 సం||లలోపల వ్యాధిగ్రస్తుడు ఆరోగ్యాన్ని పొందగలడో లేదో చూసుకుని తరువాతి విడాకులు వుచ్చుకోవాలని కొందలు వాదించారు. వైద్యశాస్త్రం అభివృద్ధియైననూ వాస్తవమే. కాని మనదేశం ఇంకా

స్థాయిని అందుకోలేదు. అదిగాక వ్యాధిగ్రస్తులలో ఎక్కువో వయ్యి మందికి ఒకరో యిద్దరో బాగుపడతే వానిని ఇక్కడ వుంచారించటం అంత సమంజసం కాదు. ఈ వ్యాధులనుండి విముక్తిని పొందే ఆర్థిక సౌమతికూడా అందరికీ వుండనే చెప్పాలి. కనుక విడాకులకు ఇలాంటి వ్యాధులను ఒక ముఖ్య కారణంగా గ్రహించాలి.

రెండవది : భార్యగాని, భర్తగాని యితరులతో సంబంధం కలిగివుంటే కూడా విడాకులు యిచ్చుకోవచ్చు. దీనివలన కూడా కొన్ని చిక్కులు తప్పవు. మనోనిగ్రహం, సంస్కృతి లేని కొందలు విడాకులకోరిక యిలాంటిపనులు చేయవచ్చు. కనుక కోర్టు వారు ప్రతి కేసును అతిజాగ్రత్తతో పరిశీలించటం చాలా అవసరం.

భార్యాభర్తలలో భర్త సభుంసకుడైననూ భార్య సంసార జీవితానికి అడ్డరాలు కావ పుటికొనికూడా విడాకులు యిచ్చుకోవచ్చు. భార్యాభర్తలలో ఎవరైనా ఒకరు కొన్ని సం||లు కనుసించుకుండా వెలిపోతే కూడా విడాకులు తీసుకోవచ్చు. ఇవన్నీ స్పష్టంగా బయటకు కన్పించే కారణాలు. కనుసించని కారణాలు అనేకం వుంటాయి. అవి భార్యాభర్తల మనస్సులు కలియకపోవడము వలన ఉద్భవిస్తుంటాయి. వీటిని పరిశీలించటంలో కోర్టుల బాధ్యత చాలా వుంటుంది.

ఇవన్నీ ఇలా వుంటే భార్యాభర్తలు విడాకులు యిచ్చుకోవటం బహుకమ సాధ్యం. మొదట వారు కోర్టుకు వెళ్లాలి. కోర్టువారు విచారించాలి. భార్యాభర్తలు 7 సం||లు విడిగా సంసార జీవితాన్ని వదిలి వున్నారని కోర్టు తలీఫీనేగాని విడాకులకు వారు అనుమతించరు. దీనివలన స్త్రీ గెంతు సార్లు కోర్టుకు వెళ్లవలసివుంటుంది. అదిగాక ఈ కోర్టు వ్యవహారాలు చాలా భార తీలా కొన్నిసార్లు 7 సం||ల కంటే ఎక్కువ కాలాన్ని తీసుకుంటాయి. అప్పటికే విడాకులు తీసుకునేవారు ముసలివారవుతారు. దీనివలన ఈ చట్టం ఉద్దేశ్యానికి దెబ్బతిగులుతుంది. కనుక ఈ విడిగా వుండే కాలాన్ని 8 సం||లకు తగ్గించితే అందరికీ శ్రేయస్కరం.

విడాకులు తీసుకున్న తరువాతి భర్త భార్యను మనోవర్తి యవ్వలం, భార్య భర్తకు మనోవర్తి ఇవ్వటం అనే సమస్య కూడా వుంది. భార్య భర్తకు మనోవర్తి యిచ్చే కాజుమీద పార్టీ మెంటులో చాలా తీవ్ర వాదోపవాదాలు జరిగినాయి. స్త్రీ సభ్యులతోపాటు చాలామంది దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకించారు. ఇలాంటి కాజు స్త్రీకి ఆర్థిక సహనతగల (బిటన్, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ దేశాలలో కూడా కానరాదు. ఆర్థిక సహనత లేకుండా అన్ని విషయాలలోనూ ఎంతో వెనుకబడివున్న మన దేశంలో యీ కాజు వుండటం హాస్యాస్పదం. స్త్రీలకు

వారసత్వపు హక్కు లభించిన తరువాతి, స్త్రీలు ఆ హక్కును సవ్యంగా అనుభవిస్తున్నారని రూఢి అయిన తరువాతి దీనిని అవసరమైతే అప్పకు అనుబంధం పెట్టవచ్చు. ప్రభుత్వంవారు దీని విషయం తప్పక ఆలోచిస్తామని చెప్పటం మూడవవం. భర్తమాత్రం భార్యకు తప్పక మనోవర్తి ఇవ్వవలసివుంది. భార్య పవిత్ర జీవితాన్ని గడుపుతుంటేనే ఈ మనోవర్తి ఇవ్వాలని ఈ కాజులో నూచించారు. కాని మనోవర్తి ఎక వేయటానికి భార్య సచ్చి అయినప్పటికీని వ్యభిచారాన్ని అంటగట్టే ప్రమాదముంది. కనుక ఈ కాజును కూడా తీసివేయటం మంచిది. కాని ఆ స్త్రీ పునర్వివాహం చేసుకుంటే మనోవర్తి ఇవ్వవలసినం లేదు.

తిరునాథ వీరికి పుట్టిన సంతతినిగూర్చి మరికొన్ని క్లాసులున్నాయి. ఈ సంతానం ఎవరివది వుండాలి అనేది మనో సమస్య. పిల్లల భవిష్యత్తు కోసే నిర్ణయిస్తుందిని ఈ చట్టంలో వుంది. అయినప్పటికీని పిల్లల మనస్తత్వం స్త్రీలకే దక్కుగా బోధపడుతుంది. వారిని మృదువుగా ఆలించి లాలించి పెంపగల సహనం స్త్రీకి మాత్రమే వుంటుంది నేడి నూటికి నూరుపాళ్లు సత్వం. కనుక కనీసం 12 సం||లు వయస్సు వచ్చేవరకైనా పిల్లలను తల్లివద్దనే వుండటం శ్రేయస్కరం. ఈ బాధ్యతను ఏ తల్లి నిరాకరించరు. ఒకవేళ నిరాకరించితే ఆ పిల్లలను ప్రభుత్వం సంరక్షించవలసివుంటుంది. ఈ కాజుద్వారా ఆ స్త్రీలో తనననాటా పిల్లలకు సంక్రమిస్తుంది.

ఇన్ని సౌకర్యాలున్నప్పటికీ, అనేక సంవత్సరాలనుండి స్త్రీ ఇంటిగోపతే వుండటానికి అలవాటుపడి వున్నది కనుక చంటనే ధైర్యంగా కోర్టుకు వచ్చి విడాకులను కోరలేదు. పరువు మర్యాదలు పోతాయనే భయం వుంటుంది. కనుక ఈ వ్యవహారముతో కోర్టులలో రహస్యంగా జరిపించటము అవసరం. అలా జరిగితే స్త్రీ తన కష్టస్థితినుండి విముక్తిపొందటము నేటి కవుతుంది. అంతేగాక వీటిని పత్రికలలో

కలవరపడుస్తీలు!

కుమారి విశేషమయవకండి మీ ఆంగ్లం క్షమించు విశేషవరం
 10 (పాద) రు. 3/-
 (మెషర్) 5/-
 ఎకపా మెషర్ 8/-
 హానేతి ప్యాకింగ్ వర్క్.

Mrs P. Deves. (P. A.) Calcutta 40.
 ఈ కిందివోట దొరకును
 INDO MEDICAL SUPPLIES
 9, Vaidyanatha Dalai Street 1 Madras-1

స్రీజనాభ్యుదయానికి ప్రభుత్వంవారి సంస్కరణలు

కూడా అవసరమైనదానికంటే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతను ప్రయోగించరాదు. భూవాసాగు విధానము యిచ్చుకున్నారనే వార్త మనలో వాటి కారణాలు ప్రతికరలలో ప్రయోగించబడు అవసరం.

వారసత్వపు బిల్లు :

ఇది అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది. కుమారునితోపాటు కుమార్తెకుగూడ తండ్రి ఆస్తిలో (కుటుంబపు ఆస్తి) సరిసమాన వాటా రావలసి దీనిలోని విశేషం. స్త్రీ ఆస్తివారసత్వంవల్ల వచ్చినవా, మరొక విధంగా లభించినదైనా అట్టి ఆస్తిపై స్త్రీకి సర్వహక్కులు ఈ బిల్లు కలిగిస్తుంది. ఇది మరొక విశేషం. కాని తండ్రి ఆస్తిలో కుమారునివాటాలో సగంపాత్రమే కుమార్తెకు యిచ్చాలని రావుకమిటీ సూచించింది. హిందూ కోడ్ బిల్లును పరిశీలించిన సెలక్టు కమిటీ సరిసమానవాటా వుండాలని సూచించింది. దీనివిషయంపై అధికంగా చర్చించటం అవసరం. అసలు యీ బిల్లు వుండే క్షణం పురుషులతోపాటు స్త్రీలను సమానం చేయాలనే గదా! అలాంటప్పుడు స్త్రీకి సరిసమానవాటా తప్పక యివ్వాలి.

ఈ బిల్లు స్త్రీలందరికీ వర్తించవలసి వుంటుంది. దీనిలోనుండి మితాతరన్యాయం వర్తించే సమష్టిమంబాలను మినహాయించాలనే సూచన దాదాపు మిటిని మినహాయిస్తే దాదాపు 100 కి 80 మంది స్త్రీలు ఈ లాభాన్ని పొందతేరనే చెప్పవచ్చు.

కాన సెలక్టు కమిటీ వీటిని తప్పక పరిశీలించి కనీసం ఒక్కొక్క స్త్రీల క భా.శా.లను భారత స్త్రీలందరికీ ఈ బిల్లు వర్తించేటట్లు చేయవలసిన అవసరం ఎంతో వుంది.

పై బిల్లుల బాగోగులనుగూర్చి చర్చించాం. ఈ బిల్లులలో తీవ్రమైన లోపాలున్నప్పటికీని మొత్తంమీద అభ్యుదయకరమైన బిల్లు అనే చెప్పాలి. కనుక మహిళాలోకం అంతా దీనిని సమర్థించాలి.

స్త్రీలను ఆటవస్తువుగా భావించటము మన నేకంలోనే కాదు. ఇతర దేశాల్లో కూడా వుండేది. మన పౌరుగు నేక మైన చైనాలో స్త్రీల పాదాలు పెరగకుండా చిన్నతనంలోనే కట్టేసేవారు. పాదం పెద్దిదిగా వుండటం స్త్రీలకు అందంకాదని వారి భావం. ■ స్త్రీలు సరిగా నడివగలిగేవారే కాదు. కాని నవచైనా ప్రభుత్వంవారు ■ నేక నూత్ని సంస్కరణలు చేశారు. అన్ని రంగాలలోనూ స్త్రీలకు సమాన హక్కులు కలిగించారు. ఇప్పుడు చాలా పెద్దపెద్ద పునోగ్యాలలోను, యితర రంగాలలోనూ స్త్రీలు పనిచేస్తున్నారు. కళాశాలలోకూడా పురుషులతోపాటు సమానంగా స్త్రీలు విద్య నభ్యసిస్తున్నారంటే మనము ఆశ్చర్యపడ నవసరంలేదు. వారి హక్కులన్నీ తు. చ. తప్పకుండా అమలు జరుపబడ్డాయి.

అనేవిధంగా మన దేశం కూడా పురోగమించడానికి స్త్రీలు విజ్ఞానాన్ని అర్జించాలి స్త్రీల విజ్ఞానాన్ని వృద్ధిచేయటానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించాలి. స్త్రీలకుకూడా వయోజన విద్య గరవటం, ఒక్కొక్క జిల్లాకు

కనీసం ఒక్కొక్క స్త్రీల క భా.శా.లను ప్రత్యేకించటం, అన్ని పునోగ్యాలలోనూ సరియైన ప్రాతినిధ్యం యివ్వటం-ఇలాంటివి ఎన్నో ప్రభుత్వం చేయవలసి వుంది.

ఈ సౌకర్యాలు చేయకపోతే పూర్వం కారదాదట్లానికి పట్టిన దుర్గతే వీటికి పడుతుంది. వీటిని ఆచరణకు రాసేయకుండా సనాతనులు అనేక విధాల ప్రయత్నిస్తారు. కనుక దీనిని సవ్యంగా అమలు జరిపించటానికి ప్రభుత్వమే గాకుండా అన్ని రాజకీయపక్షాల కాయకేకులాకృష్టి చేయాలి. అలా చేయనిచో మన దేశనాయకులు ఉద్దేశించిన సోషలిజమును సాపించటము కష్ట సాధ్యమాతుంది. ఈ సోషలిష్టు ని నాదాలను ని నాదాల రూపంలోనే వనలకుండా ఆచరణలో పెట్టి వాటి విలువను సారకం చేయాలంటే ఇలాంటి సంస్కరణలు అమలు జరిగేటట్లు అందరూ చూడాలి.

సాంఘికంగా ఒకదేశం అభివృద్ధి చెంది నప్పుడే ఇతరవిధాల కూడా అభివృద్ధి చెందుతుంది. జనభిలో సగంపున్న స్త్రీల సాంఘికాభ్యుదయాన్ని సాధించకుండా ఏదేశం కూడా ముందుకు వెళ్లేలేదు. కనుక భారతదేశ భవిష్యత్తు ఈ సాంఘికాభివృద్ధి పైననే ఆధారపడివుంది.

20 Persons are awarded prizes in our Competition No. 42. 1st prize 14, 3rd prize 4 and 4th prize 2 persons. Full particulars against 0-4-0 annas stamps.

గెలవండి

25,000

గెలవండి

రిజిస్టర్ నెం. 628.

పోటీ నెం. 44

పీలు నేనీయన్న మా అఫీషియల్ కి సాల్యూషన్ మెసర్లు. ప్రీమియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, న్యూదాను వారివద్ద దీపాజ్ఞు చేయబడియున్నది. వారి అధికారిముతో అది ప్రకటించబడును ప్రథమ బహుమతి అర్ధ కర్పణ. 12,500. రెండవబహుమతి మొదటి రెండు రైసులు కర్పణ. 6,500 కూడని బహుమతి మొదటి ఒక రైస్ కర్పణ. 3,500. వాలూగ బహుమతి మొదటి రెండు సెంటు కర్పణ. 2,500 మా కి సాల్యూషన్ ప్రకారం విలువుగా, అడ్డంగా యిటేనా వుండవచ్చును.

అఖరు తేది **27-7-55**

ఫలితములు **12-8-55**

ప్రవేశ దుము ఒక ఎంట్రీ రు. 1/-; 6 ఎంట్రీలు రు. 5/-; 14 ఎంట్రీలు రు. 10/-.

514

సాల్యు చేయవలసిన విధానము :- ఈ దినములో 121 నుండి 136 వరకు గల అంకెలు విలువునా అయియాలూ అడ్డముగా ఎటు కూడినా 514 వచ్చెట్లు చేయాలి. ఒక అంకె ఒకవారే వాడాలి. సాదాకాగిరిముందా ఎన్ని ఎంట్రీలైనా పంపవచ్చును. ప్రతి ఎంట్రీకింద, పోటీ పంపువారు తమ పేరు అడ్రసు స్పష్టంగా పెట్టి అక్షరాలతోను, అంకెలతోను ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి. సామ్యుక్రాన్ చేసిన ఇండియన్ బస్టర్ ఆర్ట్స్ గానని, మనియూర్స్ గానని పంపవచ్చును. మనియూర్స్ లైనచో మనియూర్స్ రికిదులు పోటీ యెంట్రీ వంటి పంపవలెను. ప్రతి మనియూర్స్ ఫారము 3కు జతపరుచు కూపనులో సామ్యు పంపువారు తన పేరు, అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. "వనూలునుబట్టి బహుమతుల సామ్యు కూడుచుండును." ఈ పోటీలో పే నేజరు తీర్మానము ఆఖరు, చట్టబద్ధమైనది. 0-4-0 స్టాంపులు పంపినచో వాసుబో ఫలితములల్ల పంపవచ్చును. మా ప్రత్యేకముల్లు, దరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను.

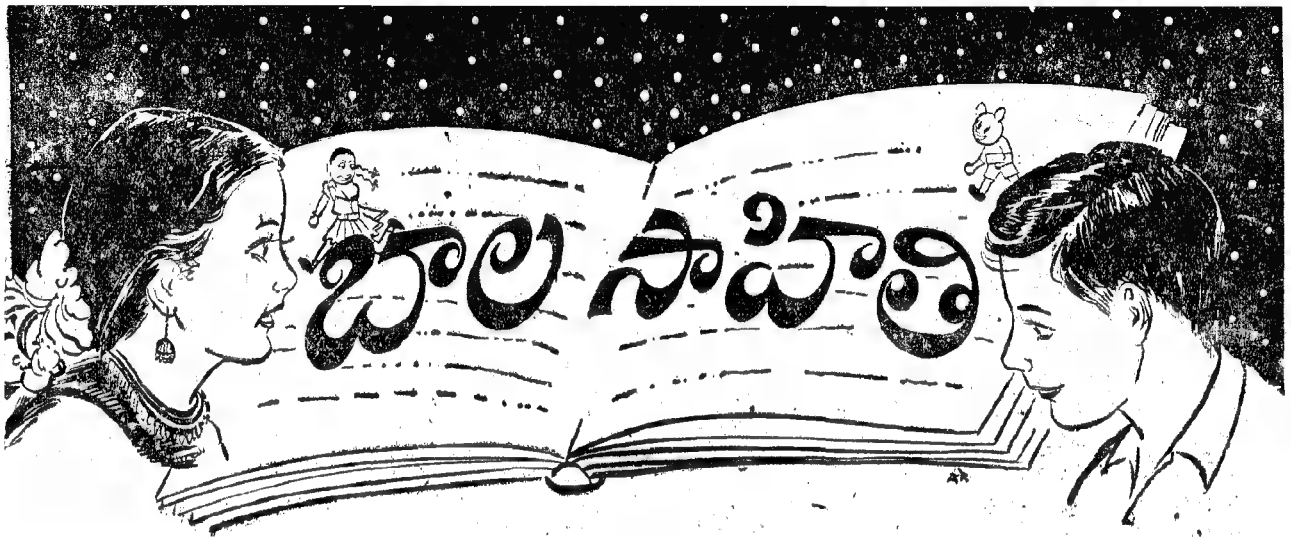
THE RAISING COMPETITIONS No. 44, 28 (3), Thandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

RAISING COMPETITIONS

132	121	125	120
118	127	123	130
119	126	122	131
129	124	128	117

We hereby certify that the above is the solution as originally deposited with the Raising Competitions No. 44 on 6/6/55 in a sealed cover which was opened in our presence today and that a copy of the above solution has been lodged with the Bank.

For The Premier Bank of India Ltd
Sd/-
J. S. S. S.

బుద్ధి తేని ఎలుక

గుంటుముక్కల మల్లిఖార్జునరావు

తల్లితోడచెప్పె నొక్క
పిల్ల ఎలుక సంతసమున ;
“అమ్మ! చూచినానె నేను
అందమైన ఇల్లాక్కటి.

దానికి కిటికీలు రెండు,
ద్వారబంధ మొకటి గలవె.
కర్రతోడగోడలన్ని
కట్టించిరె సొంపుగాను.

అడుగుభాగమున చెక్కలు
అమరించిరె గట్టిగాను,
కొన్ని జన్ను ముక్కలచట
కొత్త యింటిలోన గలవె.

అందు మనము కాపురము
హాయిగ ఉండాము రావె”
పిల్ల మాట లాలకించి
తల్లి ఎలుక చెప్పె నిట్లు :

“అందముగానుండెనంచు
ఆశ చెందరాదె మనము.
దానియందు మోసమేదో
దానియందునమ్మ! వినవె.

తలచినూడ భయమయ్యెనె,
తోచెనద్ది బోనులాగ.
చేరబోకుమమ్మ దాని
చెంతకెపుడు పిల్ల వీవు.

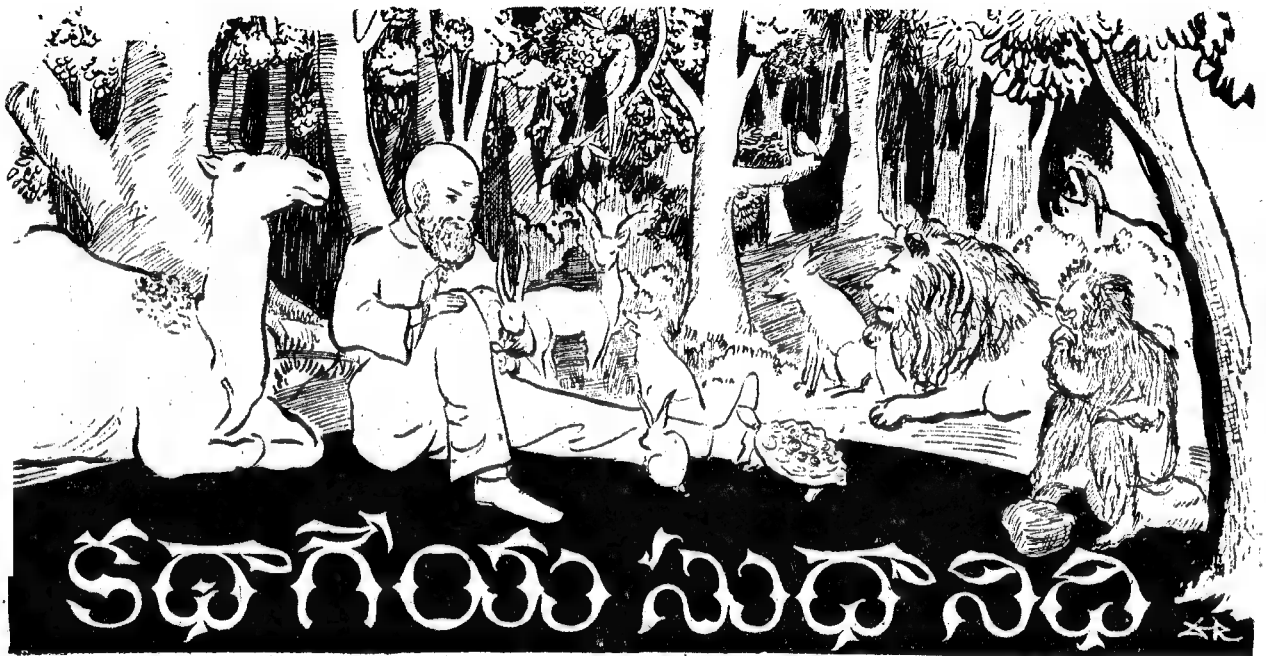
మనమిచ్చట నుండుటయే
మేలుకలుగునమ్మ మనకు”
తల్లి మాట లాలకించి
పిల్ల ఎలుక తలచెనిట్లు.

“అమ్మమాట లన్ని గూడ
అబద్ధాలుగా నున్నవి
అమ్మనిదురచెందగానె, నే
సరిగెద నాయింటిలోకి.”

రాత్రివచ్చె, తల్లి ఎలుక
నిదురబోయె నింటియందు.
పిల్ల ఎలుక దీనిగాంచి
మెల్లనరిగ బోనుదరికి

జన్ను ముక్క కాశజెంది
జొరబడెనా బోనునందు.
వచ్చుదారిగానలేక
వగచెనపుడు తల్లిదలచి

పెద్దవారి మాటలెపుడు
పెడచెవిబెట్టంగరాదు
తల్లి మాట వినకుండిన
పిల్ల ఎలుకరితియగును.

కుందేలు - తాబేలు

శరవేగమును మించి
పరుగెత్తు కుందేలు,
అడుగులో అడుగుతో
తడబడెడు తాబేలు

పరుగులో తమకేరు
సరివారు లేరనుచు
ఉబుసుపోకకు పందె
మొకసారి వైచినవి!

ఈ చివరనుండి అటు
ఆ చివరవరకు వన
పథమందు శీఘ్రముగ
పరుగిడినవారె ఈ

పందెమందున గెలుపు
పొందినట్లుగు ననెడు
భారతో నవిరెండు
పరుగెత్త సాగినవి.

కుందేలు రథసమున
కొంతదూరము పోయి,
ఆయాసమున తరు
చ్ఛాయలో నాగినది.

“ఇంతలో తాబేలు
ఎచటి కేగునులెమ్ము.
కొంత సే పిచట వి
శ్రాంతి గైకొందు”నని

కుందేలు భావించి
కునుకు తీయుచునుండె,
తాబేలు మాత్రమే
తడబడుచు నడచినది.

దినకరుడు పశ్చిమా
ద్రిని దరిసె మెల మెల్ల,
తెరలు తెరలుగ ఇరులు
షరమకొనె దెనల్లెల్ల.

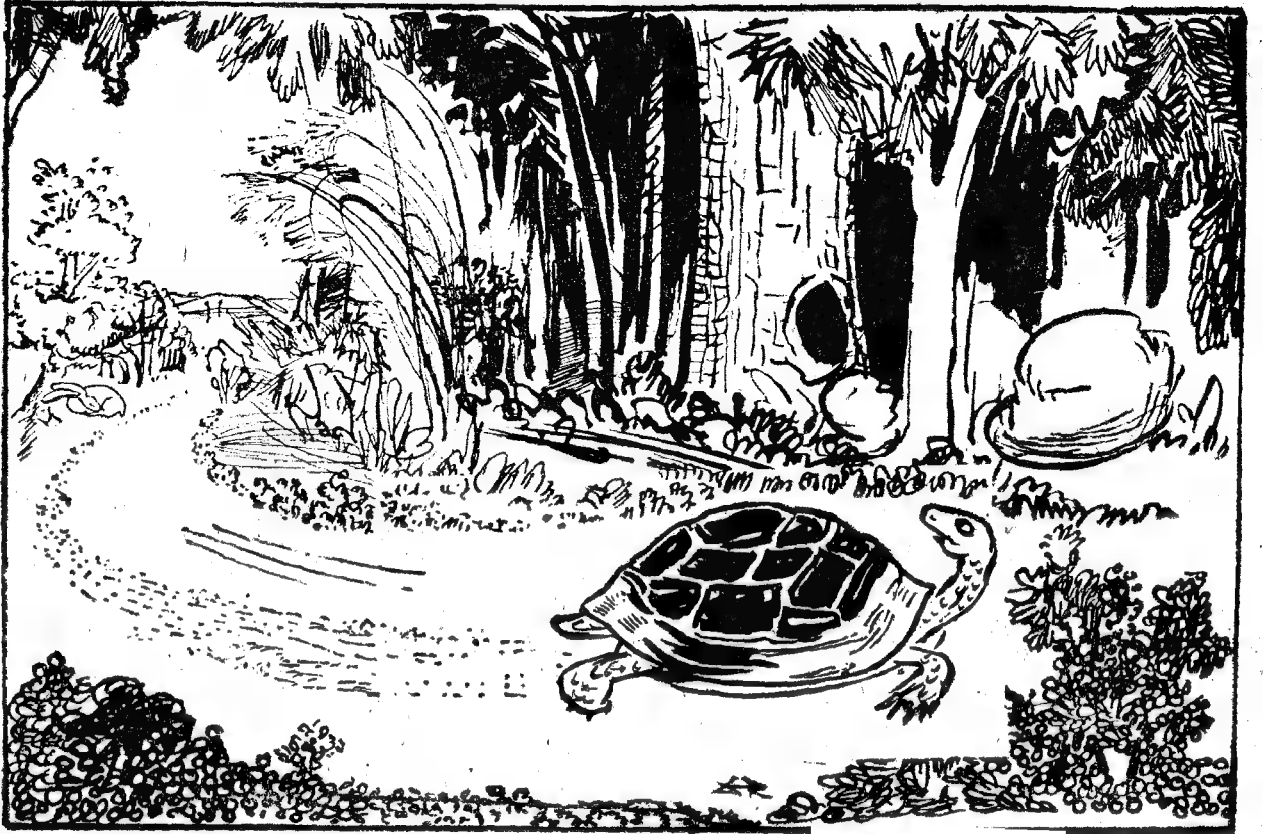
బాదుగ బలాకములు
చేరెను కులాయములు.
దర్జాల సింహములు
గర్జిలుచు మేల్కొనెను.

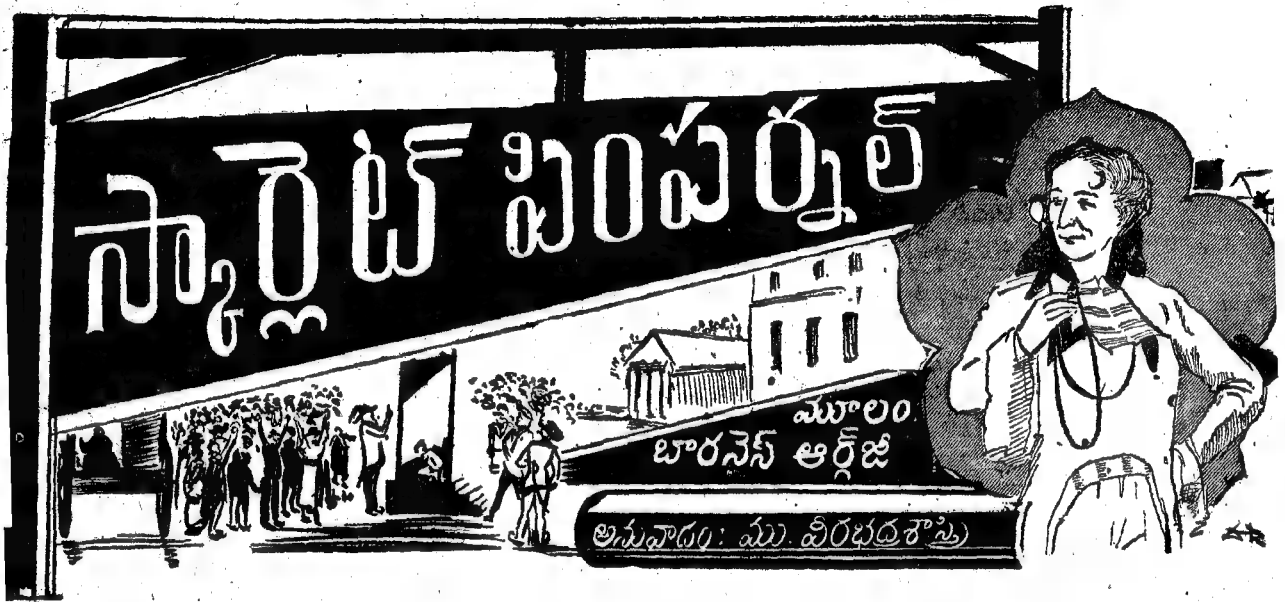
అంత నా కుందేలు
చింతనొందుచు లేచి
చిటికెలోపల నడవి
చివర వర కురికినది.

చేరిచూడగ నచట -
తీరుబాటుగ నేద
దీర్చుకొను తాబేలు
కూర్చుండి యుండినది.

తాబేలు కుందేలు
దరికేగి "మిత్రమా !
పందెమే మాయె"నని
పరియాచకమ్మాడె.

కొర్యదీక్షను బూని
కమరమ్ము గెలిచినది.
బద్ధకించిన శశము
భంగపాటొందినది.

18

లో పలికిపోయిన బ్రోగార్డును మళ్ళీ పిలవబోతుంటే మార్గరెట్ ను సర్ ఆండ్రూ వారించాడు. "వాడి దారిన వాడిని పోనివ్వటం మంచిది. మనము ఇంకా ఇంకా ఆడి గినకొడ్డీ, వాడికి మనమీద అనుమానం కలగవచ్చును. పైగా ఈదిక్కు - దిశమాలినచోట ఏవరైనా గూఢ చారులున్నా ఉండవచ్చు."

"మరేం ఫరవాలేదు. ఆయన జేమంగా ఉండటమే నాకు కావలసింది. ఆయనరాగానే ఉన్ననంగతి అంతా చెప్పేద్దాం." అన్నది మార్గరెట్. సంతోషంతో, ఉల్లాసంగా మార్గరెట్ ఈమాటలు కాస్త పెద్దగా చెప్పింది. సర్ ఆండ్రూ ఉలిక్కిపడ్డాడు. "ఇక్క! మెల్లిగా! మెల్లిగా! గోడలకు చెవులుంటాయి. ఉంటాయి కాదు - ఉన్నాయి ప్రాన్సులో!" అన్నాడు.

కూర్చున్న చోటునుండి లేచి, ఆండ్రూ బ్రోగార్డు ఏమయినా తలుపు వెనకండి పొంచి వింటున్నాడేమో నని చూసివచ్చాడు. ఆపుణ్యాత్ముడికి అంత కర్మపట్టలేదు. లోపల ఎక్కడో ఎవరినో చీదరించుకుంటూ పడి ఉన్నాడు. అక్కడినుండి ఆండ్రూ వంకర టింకర కొయ్యమెట్లదగ్గరకుపోయి, పైన గదిదగ్గర ఎక్కడైనా పావలిన భటులున్నారేమో పరీక్ష చేసివచ్చాడు.

"ఏమండీ నేనకుడుగారు! చెవులు కనిపించి నాయా?" అని మార్గరెట్ నవ్వుతూ ప్రశ్నించింది.

"మీకు పుణ్యముంటుంది. కొంచెం మెల్లిగా,

జాగ్రత్తగా మాట్లాడుదురా!" అని ఆండ్రూ బ్రతిమాలాడు.

"ఇంకా ఎందుకయ్యా స్వామీ సీభయం? నా మట్టుకు నాకు బలేహుమారుగా ఉన్నది. అవతల నా నా వ సిద్ధం గా వున్నది. ఇప్పుడో ఇంకా కొంచెం నేపటికో సర్ పెర్సీ ఇక్కడికి వస్తారు. ఇంకేమిటిభయం? పావలిన, అతడిముతా ఇంతవరకు రానేలేదు. వారు వచ్చేసరికల్లా మనం మళ్ళీ నావ ఎక్కేస్తాం. తెలిసిందీ? లూ! లూ!"

"మీకు తెలియదు. అంత తేలికగా జరగదు పని."

"ఏం? ఎందుచేతట?"

"మనము చోవరులో ఉన్నప్పుడు, అతడూ అక్కడే ఉన్నాడు."

"తుపాను వలన ప్రయాణం ఆగిపోవటం చేత..."

"అవును. మీరు భయపడిపోతారని, నేను మీకు చెప్పలేదు. మనము నావ ఎక్కటానికి సరిగ్గా అయిదునిమిషాలముందు, అతనిని తీరందగ్గరచూశాను. నేషం మార్చేశాడు. అయితేనేమి, నేను పోలేశాను. మతాధికారి వేషంలో ఉన్నాడు. తనను ఎవరు ముందు కలే చేర్చగలరో తేల్చుకుంటూ బేరాలాడు తున్నాడు. మనముబయలుదేరిన అరగంటలో అతడూ బయలుదేరి ఉండాలి."

మార్గరెట్ ముఖంలో ఉత్సాహం మాసి పోయింది. తెల్లగా ముఖంపాలిపోయింది. పావలిన ప్రాన్సు చేరుతున్నాడు; పెర్సీ ప్రాన్సులో ఉన్నాడు. ఈ గడ్డ

మీద పావలిక్కు అధికారం ఉన్నది. అంగబలం ఉన్నది. పావలిన్ కనుబామలు ఎగరేసి పైగచేస్తే చాలు. పెర్సీ ఏమైనా అయిపోతాడు. ఎంత ప్రమాదం?

మార్గరెట్ కు శరీరంలో నెత్తురు గడ్డకట్టిపోతున్నట్లు అనిపించింది. భయంతో, సంజేహంతో, ఆందోళనతో, తాను లండలో ఉన్నప్పుడు కూడా ప్రమాదం ఇంత భయంకరంగా ఉంటుందని తట్టలేదు. ఇన్నాళ్ళ నుండి పింఛర్నల్ ఎవరో ఎవరికి తెలియకపోవటం అతనికి శ్రీరామరక్షగా ఉన్నది. ఇప్పుడు తాను స్వయంగా ఆయన ఆచూకీ, ఆయన ప్రబల శత్రువుకు ఇచ్చింది.

ఫిషర్ మన్స్ కెస్ట్ లో టోనీని, ఆండ్రాను పట్టుకొని వారిదగ్గర సంపాదించిన కాగితాలనుబట్టి, పావలిన్ స్కార్లెట్ పింఛర్నల్ తయారుచేసిన పథకమంతా గ్రహించాడు. ఆర్మండ్ సెంట్ జస్ట్, కాంట్ డిటూర్నే తక్కిన ప్రభువులు అందరూ ఈ అక్టోబరు-2 వ తేదీ రాత్రి బ్లాంబార్డ్ శిథిలకుటీరం దగ్గరకు వచ్చి, అక్కడినుండి ఇంగ్లాండు చేరే ప్రయత్నం చేస్తారు. ఈ కుటీరం సంగతి పింఛర్నల్ అనుచరులకు అందరికీ తెలుసు.

వారంలో జలక్రితం ఆర్మండ్ ఈరహస్య కార్యక్రమం నడిపించటానికిగాను కలెవచ్చాడు. ఆ ప్రభు వంశీకుల నందరిని జాగ్రత్తగా వెంటబెట్టుకువచ్చి అక్కడికే చేరతాడు. పావలిన్ స్వయంగా ఈ వివరాలు ఆమెతో చెప్పాడు.

ఇప్పుడు అంతా ఆలస్యమైపోయింది. తన పథకం కాస్తా బయట పడిపోయిందన్న సంగతి పెర్సీకి తెలిసినా, ఈ ఏర్పాట్లు ఇప్పటికీ ఇప్పుడు మార్పటమెలా కుదురుతుంది? ఆర్మండ్ కు, ప్రభువంశీకులకు ఈ సంగతి ఏమి తెలుసు? పాపం, వారు తమకుగాని, తమ రక్షకునికిగాని వచ్చిన ప్రమాదం తెలియనందున, అక్కడకు వచ్చి కనిపెట్టుకొని ఉంటారు.

పెర్సీ బ్లాకేనీ సరిమైథీరుడు ఉదాత్త స్వభావుడు కనుక తన అనుచరుడుగాని, ప్రభువంశీకులుగాని పావలిన్ కిరాతకుడిచేతులలో చిక్కటానికి అంగీకరించలేదు. అందుచేత స్వయంగా తానే బయలుదేరి కలెపోతున్నట్లు గ్రెన్విల్ విందులో అందరూ అనుచరులకు తెలిపి, హడావిడిగా బయలుదేరి వెళ్లాడు.

పెర్సీ బ్లాకేనీయే పింఛర్నల్ అని తెలుసుకున్న పావలిన్ పెర్సీని వెంబడించి శిథిల కుటీరానికి చేరి, అక్కడ అందరిని కలవేసి పట్టుకుంటాడు.

పావలిన్ కూడా కలెవస్తున్నాడు. అతడు వచ్చి చెరేలోగా తాము పెర్సీని కలుసుకొని, “ఎందుకు వచ్చిన గొడవ ఇదంతా? తన్ను మాలిన ధర్మమా?” అని నచ్చ చెప్పి తిరుగు ప్రయాణం కట్టించవచ్చు. పావలిన్ ఒక అరగంటలో వస్తాడు. ఆలోచనగానే పెర్సీని కలుసుకోవాలి.

“పావలిన్ కు ఈ హోటలు పేరు అదీ తెలుసు. అందుచేత కలెలో కాలుపెట్టగానే సరాసరి ఇక్కడికే వస్తాడు.” అన్నాడు ఆండ్రా.

“ఇంతవరకు రాలేదుగా! అతడు రావటానికి ఇంకా వ్యవధానం ఉన్నది. ఈలోగా పెర్సీ ఎటూ వస్తాడు. పావలిన్ ఇక్కడికి చేరేసరికి మనం సగం దూరం పోనే పోతాం.” మార్గరెట్ ఆదుర్దాగా మాట్లాడింది. బెదిరిపోతున్న హృదయాన్ని పదిలపరుచుకుంటూ, ఆశగా మాట్లాడింది. మాటలలో అలా జరుగుతుందనే ఆశకంటే, జరిగితే బాగుండుననే కోరికే ఎక్కువగా ఉన్నది. కాని ఆండ్రా విచారంగా తల అడ్డంగా తిప్పాడు.

“ఏం? మాట్లాడవే?” అన్నది మార్గరెట్. “తల అడ్డంగా తిప్పానేమిటి?”

“మీరు బ్రంహ్మాండమైన పథకాలు తయారు చేస్తున్నారు. కాని అన్నింటికీ ముఖ్యమైన ఆటంకం ఒకటి ఉన్న మాట మరిచిపోతున్నారు.”

“ఏమిటి ఆ ఆటంకం? నే నేమీ మరిచిపోలేదే?”

“ఆరడుగుల ఎత్తుపడెన్నది. పేరు సర్ పెర్సీ బ్లాకేనీ.”

“ఏమిటి నీవనేది? నాకు బోధపడటంలేదు.”

“ఏమున్నది? తాను చెయ్యదలుచుకున్న పని, చేస్తానని మాటయిచ్చిన పని, అంతా మధ్యలో వదిలేసి పెర్సీ తిరిగి ఇంటికి వస్తారని మీ కేమయినా ఆశగా ఉన్నదా?”

“అంటే...”

“కాంట్ డిటూర్నే, ఆర్మండ్ సెంట్ జస్ట్”

“ఆర్మండ్! ఆర్మండ్...! అయ్యోభగవంతుడా! ఇందాకటినుండి ఆమాట మరిచి పోయినానేమిటి? అంటూ మార్గరెట్ వెక్కి, వెక్కి ఏడవటం ఆరభించింది.

“నిరాశయ్యలైన ఆ ప్రభువులు — పింఛర్నల్ పైన విశ్వాసం ఉంచి, తమను ఇంకా వచ్చి రక్షిస్తాడు, ఇంకా వచ్చి రక్షిస్తాడు అని ఆశలు పెట్టుకొని ఉన్న ఆ

స్కార్లెట్ వింవర్నల్

ప్రభువులు, వారిని నమ్మించి ద్రోహం చెయ్యటానికి పెర్సీ అంగీకరిస్తారని మీ ఉద్దేశ్యమా?”

నిజమే! ఈ మాట ఆమెకు స్ఫురించనేలేదు. పెర్సీ తప్ప కదమ ప్రపంచంగురించిన ఆలోచనే లేక పోయింది ఇంతవరకు ఆమెకు.

“తనయందు నమ్మకం ఉంచినవారిని, తన పైన ఆశలు పెట్టుకొన్న వారిని నట్టేటముంచే వాడయితే సర్ పెర్సీబ్లాకేన్ ఇరవైమంది ఇంగ్లీషువారికి నాయకుడేలా అయ్యేవాడు? ఆయన అటువంటివి చేస్తాడనుకోవటం కంటే పొరపాటు ఇంకొకటిలేదు.”

ఒకటిరెండు నిమిషాలసేపు ఎవ్వరూ మాట్లాడ లేదు. ముఖం రెండుచేతులతోను కప్పకొని, కన్నీరు కారసాగింది మార్గరెట్. సర్ పెర్సీనంగతి ఆండ్రాకు బాగా తెలుసు. తన ప్రాణాన్ని లెక్కచెయ్య కుండా పెర్సీ ప్రయత్నంచేసి తీరతాడు.

మార్గరెట్ తలవెత్తింది. కన్నీరు తుడుచు కున్నది. “ఆండ్రా! వీపుచెప్పినదినిజం. నేను పొరపాటు పడ్డాను. నా భర్తచాలా గొప్పవ్యక్తి. ఆయన తన విధి నిర్వహణం చేసేతీరాలి. నేను అడ్డురాను. కాని ఒక్కటే కోరుకుంటున్నాను. తన శత్రువులను ఓడించటానికి, తన ప్రయత్నంలో విజయంపొందటానికి కావలసినవలం, సైన్యం సామగ్రియం భగవంతుడు ఆయనకు ప్రసాదించాలి. ఈ మహత్కార్యంలో మీ యిద్దరికీ విజయం చేకూరాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను. మావలిక్ ఫ్రాన్స్ వచ్చేస్తున్నాడని, తన్ను వెంబడించ బోతున్నాడని పెర్సీకి తెలిస్తే బాగుంటుంది.”

ఆండ్రా ఉప్పొంగి పోయాడు. “అవును ముందుగా ఆనంగతి తెలిస్తే జాగ్రత్తగా ఉంటాడు ఆయన తెలివితేటలు అమోఘమైనవి. మనము భయ పడివలసిన పనిలేదు” అన్నాడు.

“అందుకని, నీవుపోయి ఆయన ఎక్కడ ఉన్నాడో వెతికి, ఈ నంగతి తెలుపు. నేను మీ యిద్దరి కోసం కనిపెట్టుకొని కూర్చుంటాను ఇక్కడే. నీవు కూడా ఇక్కడే ఆయన వచ్చేదాకా ఉంటే, బోలెడు కాలం వృథా అయిపోతుంది.”

“నిజం కాని ఈవోటులో మిమ్మల్ని ఒక్క వాన్ని విడిచిపెట్టిపోవటం నాకు ఇష్టంలేదు.”

“నాకేంఫరవాలేదు పోవయ్యా స్వామీ! మన బ్రోగార్డు నాకు ఏదయినా ఒకగది వేరే ఇస్తాడేమో కనుక్కో ఎవరికంట పడకుండా చాక్కొనిఉంటాను.”

మార్గరెట్ నిబ్బరంగాచెప్పింది. మునుపటి ఆందోళనగాని, భయంగానిలేదు.

ఆండ్రా ఇక ఎదురుచెప్పలేదు. బ్రోగార్డును పిలిచాడు. యథాప్రకారం వినుక్కుంటూ బ్రోగార్డ్ వచ్చాడు.

“ఏమయ్యా! మా అమ్మగారు కా స్సే పు విశ్రాంతి తీసుకోవాలను కుంటున్నారు. ఇంకోగది ఏదయినా ఉన్నదంటావా?” అని అడిగాడు. అంటూ కొంతడబ్బుతీసి గలగలలాడించాడు. బ్రోగార్డ్ పద్ధతి కొంచెంమారింది. ఈసారి కొంతముందుగానే తెమిలి సమాధానంచెప్పాడు. అవును మరి డబ్బుప్రభావం! నోటిలోనివైపుతీసి చేతిలోపట్టుకొని, ముందుకువచ్చి, కొయ్యమెట్లపైనఉన్న అటకగది చూపించాడు. “అదే ఖాళీగాఉన్నది. కావలంటే అక్కడఉండవచ్చు.” నని చెప్పాడు.

“ఆ గదిఅయితే చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. న రేనను” అన్నది మార్గరెట్ ఇంగ్లీషులో. అక్కడ గది ఉన్నదన్న నంగతి చప్పన తెలియదు. తానుమాత్రం అక్కడఉండి క్రిందపమి జరుగుతున్నదో చూస్తూఉండవచ్చును.” ఆ డబ్బువాడికి ఇవ్వలే! నేను అక్కడకూర్చుంటే ఎవరికి కనబడకుండా ఏమి జరుగు తున్నదో గమనించవచ్చు” అన్నది. సమ్మతి తెలు పుతూ, బ్రోగార్డ్ కు అర్థమయ్యేటట్లు, తల ఊపింది.

బ్రోగార్డు తనకు ఆ డబ్బు దక్కేయోగం ఉన్నందుకు సంతోషిస్తూ పైకిఎక్కి అక్కడ శుభంగాదులిపి, మెత్తగా కూర్చోనే టండుకు గడ్డి దులిపి పరిచివచ్చాడు.

ఈలోగా ఆండ్రా ఆమెతోఅన్నాడు. “నేను అలా వెళ్ళివస్తాను. మీరు మాత్రం తొందరపడి ఏపని చెయ్యకండి.”

“అలాగే” అని తలఊపుతూ మార్గరెట్ మెట్లు ఎక్కసాకింది.

“ఇక్కడ గూఢచారులు పుట్టపగిలినట్లు ఉంటారని మాత్రం మరిచిపోవద్దు. సర్ పెర్సీ వచ్చినా, వేరే

ఎవ్వరూ లేరని గట్టిగా నిశ్చయించుకునే తక్కువ కాలానికి వస్తుంది."

మీదో బెప్పలికాబట్టి బెప్పడుకాని మార్గరెట్ బాగ్ గానీ ఉంటుందని, నిబ్బరంగా ప్రవర్తిస్తుందని ఆంధ్రులకు విశ్వాసం కలిగింది. కనుకనే ఆమెను విడిచి పెట్టిపోవటానికి ఒప్పుకున్నాడు:

"అలాగే! పెర్సె పాణానికిగాని, నభ కాలకుగాని భంగం కలిగేటట్లు ప్రవర్తించనని నీకు హామీ ఇస్తున్నాను. నమయించూసి ఎలా చేస్తే బాగుంటుందో అలా చేస్తాను. సరేనా?" అన్నది.

"ఒక అరగంటలో గనుక నర్ మెర్సీ కనిపించకపోతే, మళ్ళీ ఇక్కడికివచ్చి మిమ్మల్ని కలుసుకుంటాను."

"అంతే 2 కాలగంటనేవు. అంతకంటే ఎక్కువ నేవు చెయ్యకూడదు. ఆపాటికల్లా మావలిక్ వచ్చేస్తాడు. అతడు వచ్చేలోగా నీవో, నేనో నర్ మెర్సీని వెచ్చించగలిగితే... అంతా ఆ భగవంతుని దయ. పోయిరా! నాకేమీ భయంలేదు. నన్ను గురించి విగులువద్దు."

మార్గరెట్ ఆ మెట్లన్నీ పక్కనైపోయింది. చోటుకావాలన్నారు. చూపించాడు. కాబట్టి తననని తీరిపోయిందనుకున్నాడు బ్రోగార్డ్ - డబ్బు పుచ్చుకొని తోవలికిపోయానాడు. అంతా వసతిగానే ఉన్నదని తెలుసుకొని, ఆంధ్రుమెల్లిగా బయటికిపోయానాడు.

కుటుంబానికి అనుకూలమైన ప్యాకెట్ లో నున్న

'అనాసిన్'

కొనండి.

ప్రతి వర్షాయము 32 మాత్రం 'అనాసిన్' ప్యాకెట్ కొనుదవలసి మీరు 4 ఆదాను ఆదా చేసుకొనెదరు, ఈ ప్యాకెట్. ఎల్లప్పుడు చేతిలో ఎల్లప్పుడూ 'అనాసిన్'ను ఉంచుకొనగలదు కుటుంబముల కొరకు ప్రత్యేకంగా ఉద్దేశించబడినది. ఎందుకంటే ఇది తాదామంది శీఘ్రము 32 4 మందులను కలిగియున్నది.

- 1 క్లియర్: అధికశక్తి నిచ్చు దౌర్బల్యము మరియు జ్వరవిచారణ మరియు ప్రత్యాఘాత గాంధీ దౌర్బల్యములను జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో సహజమైనది.
- 2 కలీన్: బలహీనత మరియు చిక్కిపోయినవలెను శరీర దౌర్బల్యము మరియు వివిధ వాతావరణములను.
- 3 ఎనాసిన్: శీఘ్రమైన తాదా విచారణ మరియు జ్వర విచారణ మరియు వ్యాధి చెందినది.
- 4 అనాసిన్ సానిటరీ అనీల్: ఇది తలనొప్పి, మరియు అలాటి వివిధ తాదామంది పోగొట్టుకుంటు ఉపయోగపడుతున్నది.

'అనాసిన్' రోగి యొక్క బాటగా మారుతుంది. తాదా, తలనొప్పి, జలుబు, వన్ను వొప్ప మరియు కండరాల్లో నొప్పిలనుండి శీఘ్రంగా మరీక్షితమైన మరియు తాదామంది వివిధ రోగిలనుండి వరముల ముఖ్య స్థానములందు శీఘ్రమైన ముక్తమైన తరగ్గులను జరుపును.

'అనాసిన్' 2 మాత్రం ప్యాకెట్ లో కూడ దొరకును.

ఎల్లప్పుడూ **అనాసిన్** బిళ్లల కావలెననికోరండి

A. 4

పావుగంటనేపు గడిచింది. ఈ పావుగంటనేపు కాలం పరిగెత్తుకు పోతున్నట్లే అనిపించింది. క్రిందగదిలో బ్రోగార్డ్ పనిమీదఉన్నాడు. తేబిలు శుభ్రంగాతుడిచి, మళ్ళీ కొత్తవారికి సిద్ధంచేస్తున్నాడు. బ్రోగార్డ్ చేస్తూఉన్నదంతా చూస్తూ కూర్చో వటంవలననే మార్గరెట్ కు బాగా పొద్దుపోయింది. అతడుచేస్తున్న ఏర్పాట్లన్నీ నర్ పెర్సీకోసమేనని ఆమె గ్రహించింది. ■ పొడుగాటి ఇంగ్లీష్ ఆయన "తలకు మాసిన" ఇంగ్లీష్ వాడే అయినప్పటికీ, బ్రోగార్డుకు అతనిమీద భక్తికారవాలు లేకపోలేదు. అందుచేత కాస్తంత శ్రద్ధగా పనిచేస్తున్నాడు.

ఒక పాతపెట్టెలోనుండి ఒక మేజాగుడ్డ కూడా బట్టకువచ్చాడు. దానిని తీసుకువచ్చి తేబులు మీద పరుస్తున్నాడు. కాబట్టి అది మేజాగుడ్డయే. అయివుంటుందని ఆమె నిశ్చయించింది. తీరా అది పరిచినప్పుడు చూస్తే, దానినిండా చిరుగులే. అదిచూసి అతడొకసారి ఆలోచనగా తలఎగరవేసి, ఆ గుడ్డఅటులాగి, ఇటులాగి నర్మిచూశాడు. ఆ చిరుగులు ఎక్కువగా కనుపించకుండా ఉండేటట్లుచూశాడు.

అలుకుగుడ్డ కంటే చాలా నయంగా ఉండే మరొక గుడ్డతెచ్చి గ్లాసులు, స్పూనులు, ప్లేట్లు, శుభ్రంగా తుడిచి తేబులుమీదపెట్టాడు. ఇంతనేపు నలుగుడు మాత్రంమానలేదు. ఇదంతా చూస్తూఉన్న మార్గరెట్ కు తేగనవువచ్చింది.

మహాకాయుడైన ■ ఇంగ్లీష్ పెద్దమనిషిని చూసేచూడటంతోతే బ్రోగార్డుకు అదురెత్తి పోయి ఉండాలి. లేకపోతే ఈ "తలకుమాసిన" ధనికులకోసం ఇంతస్వతంత్ర పోరుడు ఇలా అవస్థ పడేవాడేనా?

అమర్పటమంతా అయిన తరువాత అతడు రెండడుగులు వెనక్కివేసి, తలటరగాపెట్టి ఒకసారి అంతా సరిచూశాడు. తృప్తిపడ్డాడు. అక్కడినుండి ఒక కుర్చీతెచ్చి, దానిమీద ఉన్నదుమ్ము వీలయినంత వరకు పదిలించివేశాడు. నగడులో మరొక నెండు పుల్లలు తగలేసి, ఆ కుండ ఒకసారికదిలించి, చక్కాలోపలికి పోయినాడు.

చిరిగిపోయిన దర్వాజా గుడ్డలోనుండి క్రిందికి

చూస్తుంటే మార్గరెట్ కు ఒకకుర్చీ, తేబిలు, ఆతేబిల్ మీదఉన్న గ్లాసులు మొదలయినవి దర్శన మిస్తున్నాయి. అవికూడా తనకుమల్లేనే పెర్సీరాకకు ఎదురు చూస్తున్నాయి.

కొద్దినిమిషాలలో పెర్సీవస్తాడు. తాను దిగి వెళ్ళి కలుసుకుంటుంది. ఆతరువాత, కాకపోతే ఆతనితోతే ప్రాణాలు విడుస్తుంది.

అయినా పెర్సీవస్తేమాత్రం తానేమి చెయ్యగలదు? "పావలిన్ సీవెనకాలేఉన్నాడు. నిన్ను ఒక కంట కనిపెట్టిఉంటాడు. జాగ్రత్త!" అని హెచ్చరించగలదు. అంతే. మళ్ళీవచ్చి పైన ఈ అటకగదిలో పడి ఉండవలసినదేకదా! నర్ పెర్సీ మళ్ళీవెల్తాడు. తిరిగి రాగలడో లేదో తెలియదు. తానుమాత్రం ప్రాణాలు విగపట్టుకొని, ఇక్కడకూర్చోవాలి.

ఇంతలో ఆమెకుదూరంగా ఎవరో హోటలు కేసీవస్తున్నట్లు వినిపించింది. ఎవరో? దగ్గరకువస్తున్నారు. సంతోషంతో ఆమె ఉబ్బితబ్బిబ్బింది. "అమ్మయ్య! నర్ పెర్సీ..... కాదు." అనుకున్నది. నర్ పెర్సీ నడకలాగాలేదు. శ్రద్ధగావిన్నది. ఒకరు కాదు. ఇద్దరువస్తున్నారు. ఎవరోఇద్దరు! బహుశావెచ్చ వెచ్చగా ఏపాసీయమో తాగిపోవటానికి ఎవరైనా వస్తుండవచ్చు.

ఆమె ఇంకాఇంకా ఉపహించే వ్యవధిలేకుండానే తలుపుతట్టిన చప్పుడయింది. మరుక్షణం తలుపులు బలవంతానెట్టి లోపలికి ప్రవేశించారు.

"ఏయ్! బ్రోగార్డ్! ఏమయ్యాయ్."

ఆ వచ్చినవారెవరో మార్గరెట్ కు కనిపించటం లేదు. బ్రోగార్డు లోపలనుండి నలుగురుకంటా కాల్గిడ్లు కుంటూవచ్చాడు. గదిమధ్య నిలబడ్డాడు. ఆ భాగం మార్గరెట్ కు కనిపిస్తుంది. బ్రోగార్డ్ కొత్తగా వచ్చిన వారివంక చిరాకుగాచూశాడు. చిరబురలాడాడు. "తలకు మాసిన మతాధికారులు!" అని గొణుక్కున్నాడు.

మార్గరెట్ కుండ కొట్టుకోవటం మానేసింది. శిలా ప్రతిమలా ఉండిపోయింది. వచ్చినవారిలో ఒకడు ముందుకువచ్చాడు. బ్రోగార్డ్ ను సమీపించాడు. కోటుకాలరు ప్రక్కకుతీసి లోపల తానుధరించిన ఒక త్రివర్ణ పతకముచూపించాడు. అది పెద్దపెద్ద అధి

కారులుధరించేది. అది బ్రోగార్డుమీద దిట్టంగా పని చేసింది.

అతనిముఖం ఇంకా మార్గరెట్ కు కనిపించటం లేదు. టెడల్ఫుగాఉన్న బోపీలంచు అడ్డంపచ్చింది. కాని పిట్టంతమనిషిని మార్గరెట్ పోల్చుకోగలిగింది. పావలిన్!

“ఒక ప్లేట్ నూపు, ఒక వైన్ సీసా! తెచ్చి అక్కడ పెట్టి నీవు లోపలికినడు. నేను ఒంటరిగా కొంతపనిచూసు కొవాలి. ఏం తెలిసిందా?” అని ఉరిమాడు.

నిశ్శబ్దంగా, గొంతు గుండు గొంతుగుండులేకుండా బ్రోగార్డు చెప్పినపనిచేశాడు. ఆ పొడుగాటి ఇంగ్లీషు వానికోసం అతడుకష్టపడి అమర్చినటేబులు, కుర్చీ పావలిన్ ఆక్రమించాడు.

పావలిన్ తోవచ్చిన మరొకవ్యక్తి మార్గరెట్ కు అసలు కనిపించలేదు. వాకిటిదగ్గరనే నిలబడ్డాడు. బ్రోగార్డులోపలికి పోయినతరువాత పావలిన్ అతనిని దగ్గరకుపిలిచాడు.

అతనినికూడా మార్గరెట్ ఎరుగును. అతడుపావలిన్ కు కుడిచెయ్యి, కార్యదర్శి - డెజ్ గాజ్. డెజ్ గాజ్ సరాసరి బ్రోగార్డుపోయిన వాకిటి దగ్గరకుపోయి చెవి ఒగ్గినిన్నాడు. అత డెక్కడలేడని రూఢిచేసుకొని పావలిన్ వద్దకువచ్చి నిలబడ్డాడు.

“పొంచిఉండి వింటున్నాడా?”

“లేదండీ.”

ఇంకాఎవరన్నా ఎక్కడన్నాఉన్నారేమో పరిశోధించిచూడమని పావలిన్ డెజ్ గాజ్ ను ఆజ్ఞాపిస్తూ డేమోనని మార్గరెట్ భయపడింది. తన ఉనికి బయట పడితే ఏమికాను? కాని పావలిన్ పని ఒత్తిడిలో ఉన్నాడు. డెజ్ గాజ్ తక్కినవిషయాలేవో చెప్పవలసిన తొందరలోఉన్నాడు.

“ఏమిటి చెప్పావు? ఇంగ్లీష్ నావ...?” అని అడిగాడు పావలిన్.

“నూర్యాస్తమయం అయ్యేదాకా ఎటువస్తున్నదో కనిపెట్టుతూనే ఉన్నాము. చీకటిపడటంతో దాని బాడతెలియకుండా పోయింది. మేము చూస్తున్నప్పుడుమాత్రం అది పశ్చిమంగావచ్చి గ్రెస్ చెక్ చేరుతున్నది.”

“నరే...! ఆ! కెప్టెన్ జట్లీ ఏమంటున్నాడు?”

“గతవారం మీరు పంపించిన ఉత్తరువులన్నీ సక్రమంగా అమలు జరుపుతున్నాడు. ఈ హోటలుకు రావటానికి ఎన్ని దారులైతే ఉన్నాయో, అన్ని రోడ్ల మీద రాత్రింబవళ్లు గస్తీకాస్తున్నారు. సముద్రతీరం వెంబడి, కొండగుట్టలవెంబడి పడి మనసైనికులు ప్రతిపుట్ట, గుట్ట గాలిస్తున్నారు.”

“అయితే బ్లాంబార్డు శిథిలకుటీరం ఎక్కడ ఉన్నదో బాడతెలిసిందా?”

“ఇంకాలేదు. ఆ పేరున్న దేదీ లేదు. దాని అసలు పేరు ఇంకేదో అయిఉంటుంది.....”

“ఏదోలే, మరి ఇవ్వాలరాత్రి సంగతి ఏమిటి?”

“కెప్టెన్ జట్లీ మీ ఉత్తరువులకోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. యథాప్రకారం గస్తీలు కాస్తునే ఉన్నారు.”

“నరే! నీవు వెంటనే జట్లీదగ్గరకుపో! గస్తీదళాలను రెట్టింపుచెయ్యమను. ముఖ్యంగా సముద్రతీరం వెంట ఏం?”

“అలాగేనండీ.”

“తరువాత ఎవడయినానరే విచేళీయుడు మన పైకులలో ఎవరికికనిపించినా అందులోను బాగా పొడగరిలయిన వాడుఅయితే మరీజాగ్రత్తగాను అతనిని వెంబడించాలి. కనుమరుగు కానివ్వకూడదు. అతనిని గురించినేను ఇంకాచెప్పి ప్రయోజనంఉండదు. ఎటూ అతడు మారువేషంలోనేఉంటాడు. తెలుస్తున్నదా లేదా?”

విచిత్రవ్యక్తి

మూలం: మార్క్ ట్వెన్

అనువాదం: నందూరి రామమోహనరావు

వెల రూ. 1-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

మద్రాసు-1.

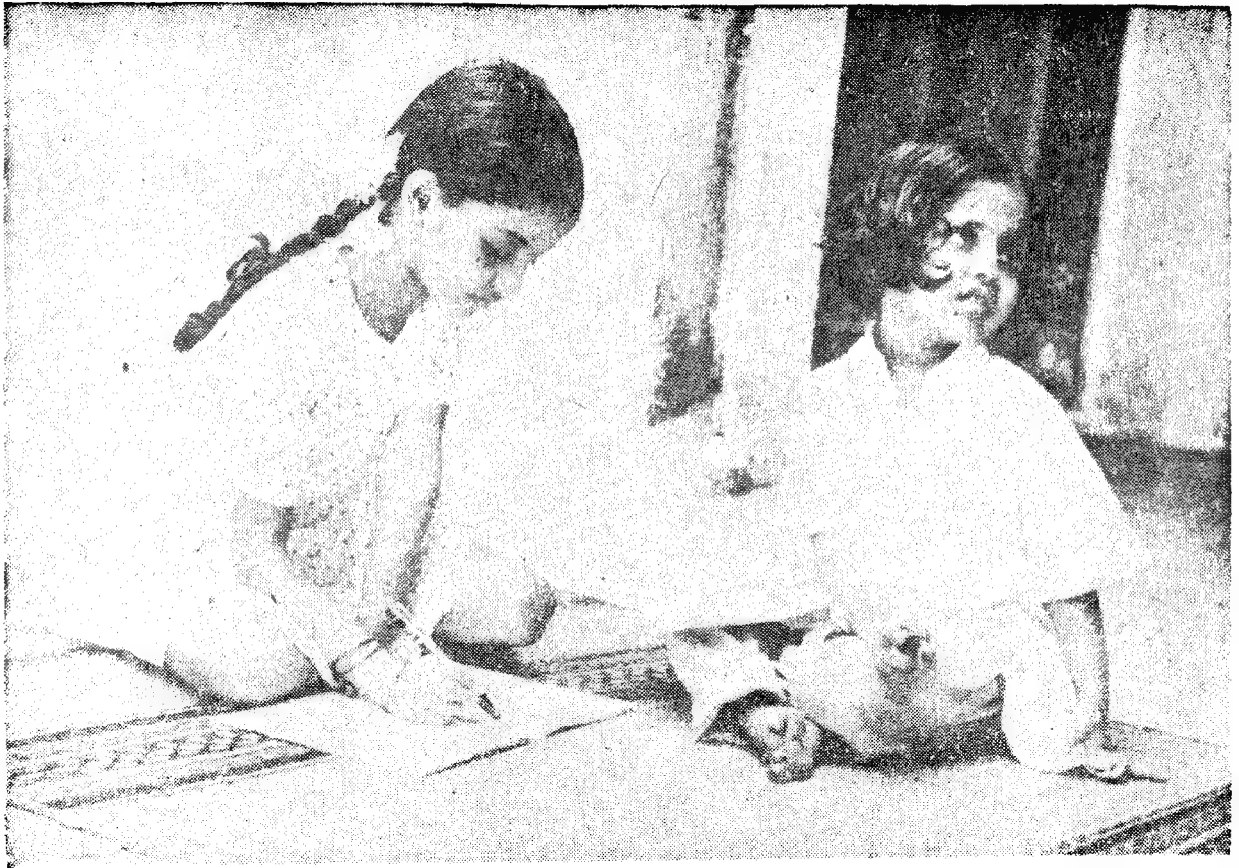
రాజూ - పేదా

వెల రూ 2-0-0

కపాల ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

మద్రాసు-1.

నదివే బాలలు

ఫోటో : డి. రామలింగేశ్వరరావు—మద్రాసు.

మార్గరెట్ పింపర్నల్

“తెలిసిందండీ.”

“ఇద్దరు అతనివెంటనేపోయి కనిపెట్టి ఉండాలి. మరొకడు తక్షణం నాగదగ్గరకువచ్చి చెప్పివేయాలి. ఒకసారి అతడు కంటబడిన తరువాత, తప్పించుకు పోనిచ్చారా, నాడి ప్రాణాలు తోడివెయ్యటమే బాగ్త అనిచెప్పు వం?”

“అలానేనండీ.”

“సరే అయితే తొందరగాపో! గస్తీకి కొత్త దళాలను పంపించి మరీరా! ఆ! వచ్చేటప్పుడు నీవెంట ఒక అరవజనుమంది పైంకులను పట్టుకొనిరా! నదినిమి మాలకంటే ఆలస్యంచెయ్యకు పో!”

డెజ్ గాజ్ పైనికవందనంచేసి బయలుదేరాడు. మావలిన్ అతనిని మళ్ళీ వెనుకకులిచాడు.

“చెప్పటం మంచిపోయినాను. అతగాడు కుస్తీ పట్టుకుదిగుతాడేమో! ఏమైనాసరే మీరు మాత్రం అతనిని కాల్చకూడదు. మరీ తప్పుకపోతే నరేనరి. అతనిని నడివంగానే పట్టుకోవాలని నాకోరిక.” అంటూ మావ

లిన్ ఇకిలించాడు. చేతులునలుపుకున్నాడు.

డెజ్ గాజ్ వెళ్ళిపోయినాడు.

మార్గరెట్ ఈసంభాషణ వంతటిసిక్రధ్ధగా విన్నది. డెజ్ గాజ్ వెళ్ళిపోయినతరువాత “ఇదంతా వింటూకూడా, విన్నతరువాత కూడా ప్రాణాలతోనే ఉన్నానే” అనుకున్నది.

మావలిన్ టోపిటిసి ప్రక్కనవడేశాడు. తన ప్రయత్నాలు ఇన్నాళ్ళకు ఫలం కాబోతున్నాయి కదా అన్నసంతృప్తితో ఉద్దాహరణగా భోజనానికి ఉపక్రమించాడు.

మావలిన్ ను చూస్తూకూర్చున్న మార్గరెట్ కు ఇంతలో ఒకశబ్దం వినిపించింది. ఆమె చెవులలో మారు మ్రోగింది. ఆమె కొయ్యబారిపోయింది.

అది అంతభయం కలిగించవలసినదేమీ కాదు. హోలీలుబయట కొంచెందూరిలో ఎవరో ఉల్లాసంగా పాడుకుంటూ వస్తున్నారు. “గాడ్ సేవ్ ది కింగ్” అంటూ.

(ఇంకావుంది)

నాట్యంచేసే నెమలి

[డి. మంజులత]

చాలా కాలం క్రిందట ఖూచాంగ్ నగరంలో చాలా బీద కుర్రవాడొకడున్నాడు. వాడికి ఇంటింటికీ తరిగి అడుక్కోవటం సుతరామూ ఇచ్చుకోలేదు. చేతిలో డబ్బులుంటే తింటు, లేకపోతే పప్పులు పడుకోవటం వాడి కలవాటయిపోయింది. వాడి దీనస్థితికి కనికరించి ఒక టీ దుకాణదారుడు ప్రతిరోజూ ఒక కప్పు టీ ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాడు! కుర్రవాడు టీ తాగుతూ కాలం గడుపుతున్నాడు. రోజులు, నెలలు గడిచాయి.

ఒకరోజున ఆ కుర్రవాడు టీ దుకాణదారుని న మీ పిరి చి - 'బాబూ! మీరు నాకు చాలా చాలా సహాయం చేశారు! మీ మేలు మరిచిపోలేను! పప్పుయితే ఇచ్చుకోలేను, కాని ఒక పనిచేయగలను' అని కుర్రవాడు తన కేలు లోనుంచి బట్టనముక్క ఒకటి తీసుకొని దుకాణంలోని తెల్లటి గోడ మీద ఒక అందమైన నెమలిని చూస్తూండగానే చిత్రించాడు. అది చూడ్డానికి ప్రాణం వున్న నెమలి లాగానే కనిపిస్తున్నది. చాలా అందంగా వుంది. బొమ్మ పెసి కుర్రవాడు ఇలా చెప్పాడు:-

'అయ్యా! నేను చిత్రించిన ఈ

నెమలి మీకు శుభంచేకూరుస్తుంది. మీ వ్యాపారం దినదిన ప్రవర్ధ ముననువుతుంది. ఇదే నేను మీకు చేయగలిగింది.'

'వాస్తవో' రాసిన ఈ నెమలి నాకు శుభం చేకూరుస్తుందా ?'

అని టీ దుకాణదారుని కుర్రాణ్ణి ప్రశ్నించాడు.

'అవును బాబూ! మీ మాపులో తగినంతమంది మనుషులు కుర్చీల మీద ఆసీనుయి వున్నప్పుడు మీరు మూడు సార్లు చప్పట్లు కొట్టండి. అయితే టీ దుకాణంలో ఒకే ఒకవ్యక్తి వున్నప్పుడుమాత్రం

నవ్వే పాపలు

భాటా: కమలవల్లభ జనార్దనరావు.

నాట్యం చేసే నెమలి

అలా ఎప్పుడూ చేయకండి! అని కుర్రవాడు చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రెండోరోజు దుకాణదారుడు కుర్రవాడు చెప్పింది నిజమవుతో కాదో పరీక్షించేందుకుగాను. జనం కుర్చీలమీద కూర్చోనివుండగా, తను మూడుసార్లు చప్పట్లు కొట్టి వాళ్ళను కూడా అలాగే చేయమన్నాడు. అలా జరిగిన మరుక్షణాన గోడమీది బాగ్గుచిత్రం - అజమైన నెమలిగా మారి చాలా అందంగా, చిత్ర విచిత్రంగా పావులలోని ఖాళీస్థలలో నాట్యం చేసి అక్కడి వాళ్ళందరినీ ఆనందంలో ముంచేసింది. అందరూ ఆశ్చర్యపడి పోయారు!

ఆరోజునుంచి ఆ టీ దుకాణానికి జనం విపరీతంగా రావటం ప్రారంభమయింది. వ్యాపారం మహాజోరుగా సాగుతోంది. జనం రావటం, యజమాని రోజుటికి మల్లె చప్పట్లు చరచటం - నెమలి నాట్యం - ఈ వింత దేశం నలుమూలలా ప్రాకింది. దుకాణదారుడు విపరీతంగా డబ్బు సంపాదిస్తున్నాడు.

ఒకరోజున ఆ దేశంలో ప్రసిద్ధి చెందిన ఒక ధనవంతుడు ఈ వింతను చూచేందుకు మోయగలిగినంత ధనంతో టీ దుకాణానికి వచ్చాడు. తోపిలి వచ్చేప్పటికీ జనం కిటికీల లాడుతున్నారు. తనలాంటి వ్యక్తులెవరూ అక్కడ కనిపించలేదు. అందుకని ఆ సామాన్యమైన మనుషులతో పాటుగా వింత నెమలి నాట్యం చూడడానికి ఇష్టపడక - యజమాని దగ్గరకు పిలిచి ఇలా అన్నాడు -

‘నే నెమలి తెలుసుగా?... నీవు

కొరినంత ధనం ఇస్తాను, తినుకో! అయితే నెమలి నాట్యం నేను ఈ సామాన్య మానవులతో పాటు చూడలేను; నేనొంటరిగా దాన్ని తిలకించదలచాను!’

టీ దుకాణదారుడు డబ్బు సంపాదించాడు; కాని తృప్తికలగలేదు! అందుకని ధనవంతుడి మాటలు విని... మరొక ధనం సంపాదించాలనే ఆశకు లోనై నరేనన్నాడు. కుర్రవాడు ప్రారంభంలో చెప్పిన మాటలేవీ అతనికి గుర్తు రాలేదు!

టీ దుకాణదారుడు అందరినీ బయటికి పంపించివేశాడు! మిగిలింది ఆ ధనవంతుడూ, అతను మోసుకొచ్చిన ధనరాసులూ, తనూ! ఆ డబ్బు జాగ్రత్త పరుచుకుని... మూడుసార్లు చప్పట్లు కొట్టాడు; ధనవంతుణ్ణి కూడా అలాగే చేయమన్నాడు!

బాగ్గు చిత్రంలోనుంచి నెమలి రోజుటికి మల్లె కాకుండా కుంటు కుంటూ, పడుతూ లేస్తూ... హాల్లోకి వచ్చింది! హాల్లోకి వచ్చిందే గాని, నాట్యం చేయలేదు. నాట్యం చేయబోయి బాక్కు బాగ్లా పడింది. మరల లేచి... నాట్యం చేయకుండానే బాగ్గు రేఖాచిత్రంలో కలిసిపోయింది.

పావుకారుకు కోపం వచ్చింది. యజమాని కూడా మండిపడ్డాడు. మాటిమాటికి చప్పట్లు కొట్టారు. కాని లాభం లేకపోయింది.

■ సాయంత్రానికి టీ దుకాణదారుడికి అసలు విషయం గుర్తుకొచ్చింది. ఆ బీదకుర్రవాడు చెప్పిన మాటను జనదాటినందుకు ఎంతో విచారించాడు. ఆరాతి అతనికి

నిద్ర వట్టలేదు. ఎక్కమీద వేల్చానే పడిఉన్నాడు.

అర్ధరాత్రివేళ ఏడో కల్లం విని పించింది. దుకాణదారుడికి భయమేసింది; అయినా లేచి తలుపు తెరిచాడు! బయట ఆ బీదకుర్రవాడు కొంచెం దూరంలో నిలబడి వున్నాడు. ఇతన్ని చూచి ఆ కుర్రవాడు జేబులోనుంచి ఒక పిల్లనగ్రోవి తీసి నెమ్మది నెమ్మదిగా అతిశ్రావ్యంగా మ్రోగించ నారంభించాడు! దుకాణదారుడు తన తప్పిదాన్ని కుర్రవాడికి చెప్పాలనుకున్నాడు; కాని సాహసించలేక పోయాడు! ఒక కారణం: పశ్చాత్తాపం వలనా, రెండు: అత్యంత మధురంగా పిల్లనగ్రోవి వాయిస్తున్న అతన్ని భంగపరచటం ఇష్టంలేకనూ! ఇలా అతను చూస్తుండగానే లోపల్నుంచి నెమలి ఫించం విప్పి అందంగా నాట్యం చేసుకుంటూ ■ కుర్రవాణ్ణి నమిపించింది. టీ దుకాణదారుడు తన కళ్ళను తాను నమ్మలేకపోయాడు! మృతల చూస్తుండగానే - ఆ కుర్రవాడూ, నాట్యం చేస్తూన్న నెమలి తన కళ్ళకు కన్పించకుండా వెళ్ళి పోయింది. ఆతరువాత ఎవరూకూడా ఆ నాట్యమాడే నెమలిని, ■ బీదకుర్రవాణ్ణి చూడలేదు.

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్ క్రిస్టో

అనువాదం :

సూరంపూడి సీతారామ్

రెండు భాగములు

ఒక్కొక్క భాగం రూ. 3-8-0

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, మదరాసు-1,

శ కు న ఫ లం

“**తల్లీ** నిన్ను చలించి టీ కప్పు చేతన్ బూనితిన్...” బావ సరస్వతిపటం ముందునిలబడి మహా భక్తి శ్రద్ధలున్నట్లు చదివేస్తు నన్నుచూసి ఆశ్చర్యము. నేను కేలందరు కాగితం చింపడంచూసి “మార్చి! ఇంక పదహారు రోజులో పబ్లిక్ పరీక్షలు” అన్నాడు అందోళనగా!

మా బావ మార్కులని అత్రే నరు మార్కులంటారు. ఇంగ్లీషు 84½. తెలుగుకిరీటి... ఇట్లా ఉండేవి వాడి మార్కులు. కాని “పక్షింజే వాడు మనవాడయితే...” అన్నట్లు మా బావ మేష్టర్లంటే (దొంగ) విషయ విధేయతలు చూసేవాడు, మేష్టర్లు మావయ్య కనుసన్నలలో ములిగే వారూకావటం చేత, లెక్కలలో క్వార్టర్ల పరీక్షలలో నున్నా వచ్చిన బావకి పెద్దపరీక్షలలో 30, మార్కులొచ్చాయి. అదే వరన ఎప్పుడూను!

కేలందరు మీద ‘మార్చి’ కన పడినప్పుడల్లా మా బావకి డబ్బా బయకూ వచ్చేవి. మార్చిలో ప్రతి రోజూ ఒక బిందెడు టీ ‘స్వాహా’ చేసేవాడు బావ. నేను సంవత్సర మంతా చదివేను కనుక ‘మార్చి’ చదువు నా కనవనరం. అదయూ నన్ను తెలివైనవాడంటారు (నేను కాదని అనుకునేను!); కనుక అదో విధమైన ధీమా! బావ పుస్తకాలు దాచేసీ, హరికేక్ లాంపులో చదువు తీసేసే, టీకప్పు మాయం

చేసీ (అది బావకు లాభకరము అప్పుడువాడ టీబిందె నోట కరు చుకుని తాగేవాడు. “గంటకు పది కప్పులుతాగేత్ర” అని నేను అను మకు అవకాశం ఉండదు!) ఏడి పించేవాణ్ణి. కావ ఇంగ్లీషు పద్యాలు చూడకుండా చలకదీనాద బ్రాసే వాడు ఒక్కాడొరేడో చూద్దా మని ఒక పద్యంలో ‘Be hold her Single in the field’ అని ఉంది. అందులో Be చదివేసి “బా వా Hold her single in the field” అని రాసేత్ర ములిపోయిందా!” అన్నాను.

జ్యోతి.

బావ తన బొడుగుమూరిని ఇంకా ముందుకు పొడిగించాడు. ఇలాంటి గొడవలు కొల్లలు!

* * *

దుప్పటి మునుగులోంచి తొంగి చూశాను. బావ నోరుపూర్తిగా తెరిచేసి (ఇంకా పూర్తిగా తెల్ల వారలేదు, లేకపోతే ఎన్ని ఈగలు ఆ నోట్లో ప్రవేశించి హరి మనేవో!) ఒడుకుతూ కూర్చొని అటుచూస్తున్నాడు. నేను నవ్వితే మరి ఆ చరిత్రాత్మకమైన పోజును చూసేభాగ్యం ఉండడనే భయంభో పొట్టపగిలే నవ్వు ఆపుకున్నాను. పదినిమిషాలు గడిచాయి. బావ కదలేదు. బావ చూసే భయంకర దృశ్యం ఏమిటి? రాత్రి బిందెడు టీ స్వీకరించి కూడా ఎనిమిదన్నరకే

మునుగు తన్ని నందుకు వాడి ఏమి మరమ్మతు చేసే నదు ద్వేకంలో సాయుధుడై ప్రవేశించేమావయ్యా? మావయ్యలేదే! లేక పరీక్ష క్లుంఠిలో! (ఆ రోజే ఇంగ్లీషుపరీక్ష). అదీ కాదే మరేమిటి?

బావ పదినిమిషాలు కళ్ళని కళ్ళ పెట్టి పండిన కష్టాన్నితం కన్నీటిని క్రిందికి విడిచేవాడు నా కేసి తిరిగి ఏదో చెప్పబోయాడు. మాట రాలేదు. ఆ భయంకర దృశ్యం కేసి చింబుగదాచేడు. ఏమిటది! వరపురు ఘట కంటపడ్డాననే నిర్భువల్ల కాబోలు తల పంచుకు పోతున్న మహా ఇట్లాలు తెల్లపిల్లి! నాకు విచారం గలిగింది, లేకగానే పిల్లని చూశాననికాదు (నాకు శకునాల్లో నమ్మకంలేదు), అట్లాగని బావ అంత బాధకున్నాడని. బావ ముహూంలో! చూశాను మూతి ఒంకరగా పెట్టి.

బావ గోదావరి వరదలలోకొత్త మేడ కొట్టుకుపోయిన ఆసామీలా ముహూంపెట్టి కన్నీరు కార్చాడు. ‘ఇవాళ నా కేదో గండంఉంది’ అన్నాడు అతి కష్టంమీద. నేను నవ్వుతూ “మహా అయితే మావయ్య ‘హిందూ’ చదివిస్తాడు. అంతకన్న ప్రమాదం ఏండిండులే” అన్నాను. బావ ఇంగ్లీషు చదవడం కుంటివాడి నృత్యంలా చూసేవారికి మంచి వినోదకరం గానూ, వాడికి ప్రమాదకరంగానూ (40 వ పేజీ చూడండి)

చైనీస్ కథలు: ఛింగ్ న్యే - ఛింగ్

1. అపకారులు, ఉపకారులు

ఒకరోజున ఒక రైతు పొలానికి వెళ్లాడు. గోధుమ బాగా పండితన్నది కోత ప్రారంభించాడు. ఇంతలో పిచ్చికల గుంపోకటి గోధుమ కంకుల మీద ప్రాలింది. అది రైతుతో ఇలా అన్నాయి:

“మిత్రుడా! పాపం నువ్వు చెమటోడ్డి కష్టపడి పనిచేయడమేకాక, మాకు కూడా కడుపునిండా తిండి పెట్టావు. నీమేలు మేము మరిచిపోలేదు. ఇప్పుడు అందమైన వసంత ఋతువు ప్రారంభం కాబోతోంది. నువ్వుక ఊపిరి సలపని పనిలో మునిగి ఉంటావు. నువ్వు పనిచేస్తూంటే మేము చక్కని పాటలు పాడి నీకు శ్రమ అనిపించకుండా చేస్తాము. ఈవిధంగా నీ ఋణం తీర్చుకుంటాము.” ఇలా అంటూ ఆ పిచ్చికలు కిచకిచమని ఏవో ధ్వనులు చేస్తూ, పొలమంతా తిరగడం మొదలెట్టాయి. తిరుగుతూ దేనికి వక్కినంత అది గోధుమగింజలు బాక్కడం ప్రారంభించాయి.

రైతుకు కోపం వచ్చింది. మట్టి బెడ్డలు విసిరి వాటిని తోలేశాడు. “ఛీ, మాయదారి పిచ్చికలు! వచ్చి మా పంటతా దోచుకుంటాయి. వైగా తిండిపెడుతున్నందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుతున్నాయి. ఈ పిచ్చికల పిచ్చిపాటలు వినడానికే కూర్చున్నాను గావున ఇక్కడ! ఇల్లాంటి స్నేహితులు నా కక్కరలేదు. ఈ

కలిగాళ్ళను తరిమి పారేస్తాను,” అనుకున్నాడు.

పిచ్చికలు ఎగిరిపోయిన తరవాత కొన్ని భరద్వాజ పక్షులు గోధుమ చేత్తో వ్రాతాయి. అవి గోధుమ గింజలను ముట్టుకోలేదు. సరాసరి పురుగులను తినడం మొదలెట్టాయి. ఇక్కడో మిడతనీ, అక్కడో గొంగళిపురుగునీ చట్టుకుని ఏరివేశాయి. అలా కనిపించిన ప్రతి పురుగునీ తినివేసి మళ్ళీ ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోయాయి. వైకైకి ఎగిరిపోతూ అన్యుతమైన పాట పాడాయి. పక్షుల మధుర సంగీతంతో ఆకాశం అంతా నిండిపోయింది. ఆ పాట విన్నవారందరి హృదయాల్లో ఆహ్లాదం నిండిపోయింది. నడుం వంచి పనిచేస్తున్న రైతుకూడా కొన్ని తూణాలు తలవైకెత్తిచూసి పాట విన్నాడు. మళ్ళీ తలదించి పనిచేసుకుంటూ ఇలా అనుకున్నాడు:

“భరద్వాజ పక్షులు మంచివని పెద్దలన్నమాట అబద్ధంకాదు. వీటికి ఒక్క గింజకూడా పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. అవి ఇతరుల సొమ్ము ఒక్క గింజయినా ముట్టుకోవు. వైగా పంటలకు హానిచేసే మిడతలను, పురుగులను చంపి తిని ఎంతో ఉపకారం చేస్తాయి. ఆ తర్వాత తమదారిని తా మెగిరిపోతూ ఎంతో ఆనందం కలిగించే కమ్మని సంగీతం వినిపిస్తాయి. వాటిని చూస్తుంటే కళ్ళకి పండగగానూ, వింటుంటే చెవులకి పండగగానూ ఉంటుంది.

కవులంటే అవే కవులు. ఇటువంటి కవులే దేశానికి, ప్రజలకి స్నేహితులు. ఇటువంటి కవులే మనకి కావాలి.”

2. మబ్బులు, కొండలు

విశాలాకాశంలో విహరించే విహంగం ఒకటి దూరాన కనిపించే తెల్లని మబ్బునిచూసి “ఆ మబ్బు దగ్గిరికి పరుగెత్తుతాను. దానితో సమంగా, అది ఎటుపోతే అటు పోతాను,” అనుకున్నది.

రెక్కలు బాగా విప్పార్యింది. యావచ్చక్కీ ఉపయోగించి బాణంలాగ దూసుకొనిపోయింది. మరి కొన్ని తూణాల్లో తెల్లమబ్బున సమీపిస్తుంది. కాని మబ్బు ఇంతలో ఏమనుకున్నదో ఏమో ఒక తూణం తూర్పువైపు, మరోతూణం పడమటి వైపు తేలిపోసాగింది. మరో తూణంలో నిశ్చలంగా నిలబడి, బొద్దింకను పట్టుకోడానికి జిల్లికూన చుట్లు తిరిగినట్టు, తన చుట్టూ తానే గుండ్రంగా తిరగసాగింది. ఇంకో తూణంలో, అందమైన స్త్రీ మేలి ముసుగును మెల్లిగా తొలగించి బద్ధకంగా వట్ల విరుచుకున్నట్టు, విశాలంగా విప్పారింది. అంతేకాదు, మరికొన్ని తూణాల్లో, ఉన్నట్టుండి తెల్లమబ్బు దూదిపింజలవలె విడిపోయి, పొగమంచులాగ చెదరిపోయి చూస్తుండగానే అంతర్ధానమైంది.

అప్పుడు పక్షి అనుకున్నది: “అబ్బే. ఈ మబ్బులతో లాభం

లేడు. కుటుంబానికి రూపం మార్చి పేనే మబ్బుల్ని సముక్కుంటే అయి నట్టే. అవిగో, దూరాన గంభీరంగా, నిశ్చలంగా, దృఢంగా తలలెత్తుకుని నిలబడిన పర్వత శిఖరాలు! వాటిని నా లక్ష్యాలుగా పెట్టుకుంటాను. ■ శిఖరాలు ఎంత అందంగా, ఎంత ఉన్నతంగా, దృఢంగా ఉన్నాయి! వాటిని చూస్తుంటే నాలో ఎంత ఉత్సాహం, ధైర్యం కలుగుతోంది! శిఖరంనుంచి శిఖరానికి పరుగులు తీస్తాను. అప్పుడు నా ఆనందం వర్ణించడం ఎవరి తరం?"

నీతి:- ముస్సప్టమైన, సమృద్ధ మైన మార్గాన్ని చరిత్రే చూపి స్తుంది. ప్రజాశ్రేయస్సును సాధించ జానికి ఆ మార్గామే మనం అనుస రించాలి.

★ శకునఫలం ★

(47-వ పేజీ తరువాయి)

ఉంటుంది. నిద్రపోతున్న 'మావయ్య బెత్తం' ఎప్పుడు కళ్లు తెరిచి చిందులు తోక్కుతుందో నన్న భయం వాడి కంఠం లో గంటలు వేయడంచేత ఆ కంఠంలో ఏడుపు ధ్వనిస్తూఉండగా, వాడు ఆ ఆవత్సమయంలో ఒచ్చిన మాటలు కూడ మరిచిపోతాడు. ఐ ఎస్ ఈజ్ అనేది మరిచి పోతాడు. "డిప్రెసిడెంట్ ఐ ఎస్ మేకింగ్... బాబోయ్" అంటాడు రెండోదెబ్బపడి ప్రమాదాన్ని పసి కట్టి.

బావ నా అపహాస్యాన్ని అసహ్యించుకున్నా నహించి అన్నాడు. "పరిక్షలలో లేవగానే పిల్లినిచూస్తే నూటికి ఐదుమార్కులు. తగ్గిపోతాయిట" "నాకు లేని ఏడుపు నీకు మూత్రం ఎందుకు?" అన్నాను నేను.

దత్తుడు (12వ పేజీ తరువాయి)

"ఇంతకాలం నాకానో లోటుం దను కన్నా నలే. బహుశా పొరపాటుపడ్డా నీకేం! నీకు ఏదైతే మార్కులో రావలసింది అరవై ఐదువస్తాయి. నాకు ముప్పైఐదు ఒచ్చేవి.." విచార భావంతో బావగొంతు బొంగురు పోయి ఆగిపోయింది. "పిల్లినిచూడక పోయినా పేనయిపడుస్తా పేమిటి! ఇప్పుడు నువ్వు చదివినాపిల్లినిచూడ డంవల్ల ఫేరయ్యావనే నడభిప్రాయం, సానుభూతి, సెప్టెంబరుకు సహకారం....." నిలువుటద్దంలో నాన్నగారు నవ్వుతున్నారు. నేను నోరు మూసుకున్నాను. పరిక్షలలో ప్రతిరోజూ లేవగానే కనపడేది ఆ పిల్లి, రెండుపిల్లల కన్నతల్లి. "పుని ప్రియేకదూ, ఫరవాలేదు." అని బావకు అభయమిచ్చాను.

మార్కులు తెలిశాయి. నాకు అన్నీ డైజైన్వైనే వచ్చాయి. అన్నీ ఫస్టుమార్కులే. ఎప్పుడూ ఆస్పరు పేరుమీద 'నలభై' చూడని బావకి అన్నీ నలభై ఐదు వైన వచ్చాయి. "యూనివర్సిటీ ఫస్టుకి నీకూ ఎంతతేడా?" బావ అడి గాడు. "ఇంక పదహారుమార్కు లాస్తే సాది యూనివర్సిటీ ఫస్టు" నేను ఉత్సాహంగా అన్నాను. "పిల్లిని చూడకపోతే తప్పకుండా ఒచ్చేది." బావ బాధగా అన్నాడు. నామార్కులుచూసి బావపనాడూ ఈర్ష్యచెందలేదు. ఇప్పుడు సాను భూతిచూపిస్తున్నాడు నాకు యూని వర్సిటీ ఫస్టురాలేదని. నాకు గుండెల్లో ఏదోచురుక్కున తగిలినట్లయింది. బావ చెప్పింది నిజమే నేమో! "కాదు" అని సరిపెట్టు కున్నా.

నానా. ఇంతకీ ఆ అమ్మాయి కళ్ళను నీకలా తెలుసు? నీతో చెప్పిందా?"

"నోటితో చెప్పారితోయ్, దబలాయ్! ఆమావే చెబుతోంది. అసవసరంగా భయ పడకు. ఆ అమ్మాయి నిన్ను తప్ప ఇంకెక్కని చెబుగోడు."

"సరిసరి అదికూడానా?" అని గోను క్కుంటూ తన గదిలోకిపోయి తిరిగి వోడ్ చూసు తీరాడు. కాని వోడ్ చూసుకూడా అతనికి సంతోషాన్ని కలిగించలేకపోయాడు. ఇంతలో 'ఏమండీ' అంటూ ఆ లకిమ్మ వచ్చింది. ఆమె 'ఏమండీ' అని దీర్ఘా తిస్తూ పిలిచివచ్చడల్లా అతనికి స్పృహయై మాత్ర మింగిపట్టే వుంటుంది.

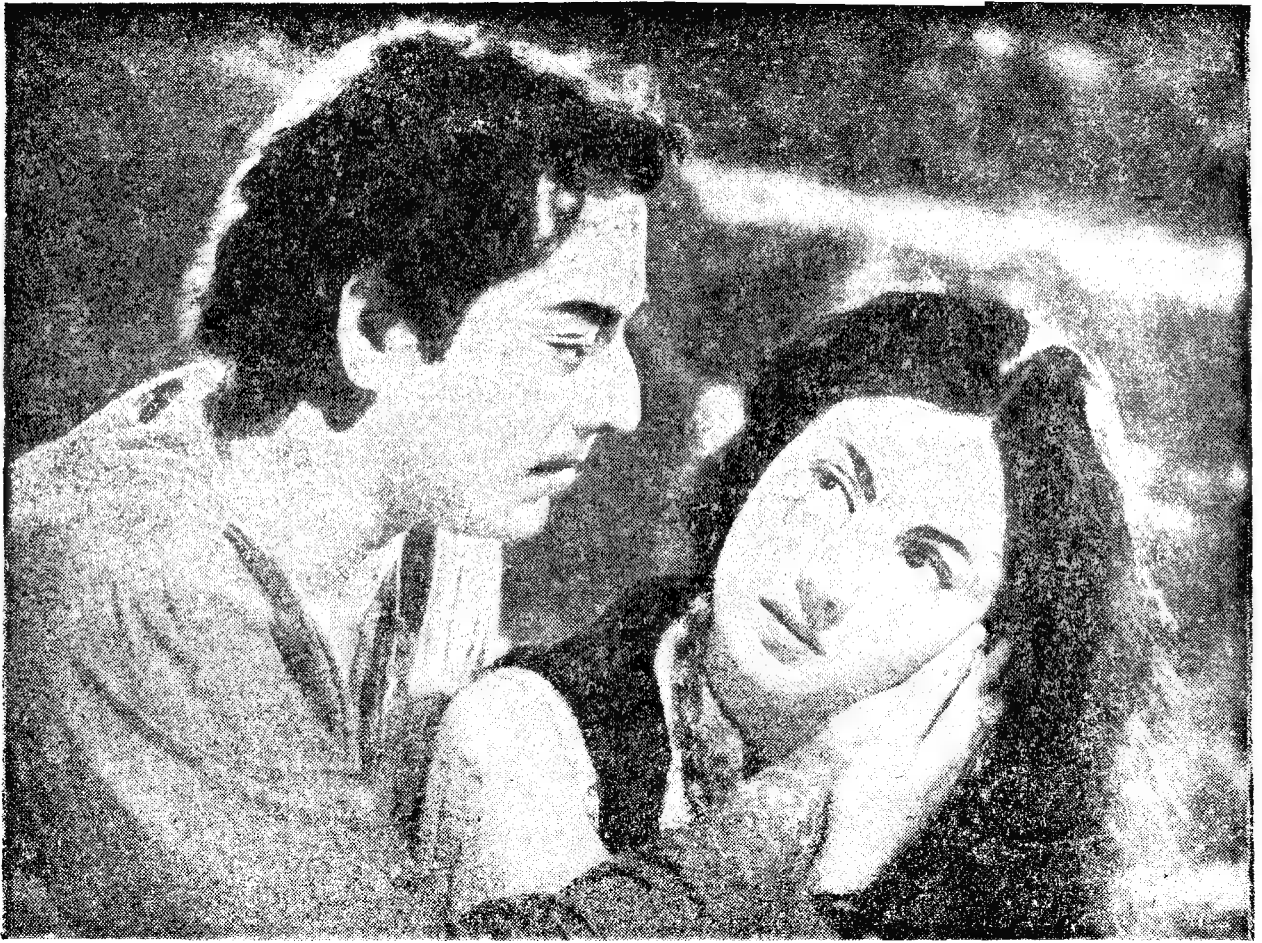
"నయకులన్నీ తెచ్చేశానుగా!" అన్నాడు. "అది సరే. దానికంతయినది. అలాంటి కొంచెం చెప్పాల్సింది. అదిదీవన్నీ పాపం కాగితగా పడ్డ ప్రాసుగుంటుంది."

"ఈ లక్షణంకూడా వుందీ? పారిథక వాడూ" అనుకున్నాడు. ఆ అనుకున్నది తనలో అనుకుంటే తిరిపోయేది. కాని పై గట్టిగా అనుకున్నాడు.

"ఏమిటి?" అందామె. "ఆల్సే, ఏమీ లేదు. ఇంతవరకూ నాకు మందమరిచోక్కలే లేదనుకున్నా. కాని ఇప్పుడుమానే ఆ లక్షణంకూడా నాలో వున్నట్లుంది. మీపద్ధతి మరిచిపోయాను."

"ఘోనెండి, ఫరవాలేదు" అంటూ నల్లిపో యింది. అది కాస్త సయమమవుతున్నాడు. కాని ఎంతకాలం పోనెండని వూరుకుం టుందో అతను వూహించుకోలేకపోయాడు. ఆమె ఆ విధంగా ఎందుకు ప్రవర్తిస్తుందో అతని కర్ణం కాలేదు. తనని బాగు చేసే బాధ్యత ఇప్పటినుండి వైన నేనునుందా? లేక తన పిన్నిలాగే యాదించి ఇది అల చాలా?

అతనికి ■ కి మీదా, విచిత్రతలమీద నమ్మకం లేదు. కాని యీ సమయంలో ఏదైనా విచిత్రం జరిగి తనాపూరినుండి నల్లి పొగిగితే బాగుండువనుకున్నాడు. మర్నా డతనికేర నో తెలిగం వచ్చింది ఆఫీసు నుండి. ఆఫీసులో ముగ్గురు హాకాత్తుగా మెడికల్ రీవు మీద నల్లి పోయారు. శ్రీని వాసరావు కధ్యంతరిం లేకపోతే సాధ్య మయినంత త్వరగా వచ్చి పనిలో కేరవల సిందని వుంది. అతను వెనుక చాలా సార్లు ఆఫీసుకి యీ విధంగా అక్కరకు వచ్చాడు. ఈసమయంలో ఇలా తెలిగం రావడంతో శ్రీనివాసరావెగిరి గంలేరాడు. అహంతంగా పట్నంపోయి ఆఫీసు బట్టలపై ముద్దుపెట్టు గోనాలనిపించింది దతనికి. ఆ తెలిగం వుచ్చుకుని 'పిన్ని' అంటూ లోపలికి పరి గతాడు.

జి. సి. సిక్సీ నిర్మించిన "అదిల్ ఇ జహంగీర్"లో ప్రదీప్ కుమార్, నివాకుమారి.

తెలుగుచిత్రాలపట్టి అకాశవకంగానే ఉన్న దని వలువులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

* * * తెలుగులో తదితరత్వం జరుగుతున్న "అకాశం" చిత్రాన్ని గానీవారు తెలుగులోనే పునర్నిర్మిస్తున్నారు. కిరాత్ రజే 35, జెమీన్ గజే, కాంతకుమారి, శాద్రి, నాగయ్య మున్నగునా దీనిలో భాగస్వామ్యం.

* * * అన్న భూమి గానీ చిత్రం "కంఠ రాముడు" పూర్తయిందని, త్వరితగతినే విడుదల అవుతుందని తెలుస్తున్నది. జి. సి. సిక్సీ గారు ఈ చిత్రం పైకేసిపోయారు.

* * * చాలా ముచ్చటించి విశేష ప్రజాదరణ పొందిన హిందీ చిత్రం "కెన్సె" చిత్రాన్ని పునర్నిర్మిస్తామని తెలుగు, అమెరికా భాషల్లోనే హిందీలో రూపుదిద్దుకోగలిగేలా కత్వం విశ్వీకరించారు. నటన విశిష్టమైనవారు విశ్వీకరించారు.

* * * గుహాకవి గురజాడ రచించిన "కన్యా

శల్పం" నాటకాన్ని ఆధారం చేసుకుని విశాఖవాగు నిర్మిస్తున్న చిత్రం చాలవరకు తయారైందని తెలుస్తోంది. జి. పుల్లయ్య గారి దర్శకత్వం కిరాయయే ఈ చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు, శాద్రి, జానకి, సి. ఎస్. ఆర్., జాన్ గోవిందరావులు నట్యారావు మొదలైన ప్రసిద్ధ తారాగణం పాల్గొంటున్నది.

* * * గేలం, మిడెన్ థియేటర్స్ వారు "జీటి బాబా, 40 వంతులు" అనే చిత్రం నేనా కంస్ లో నిర్మిస్తున్నారు. దీనికి ప్రొ. టి. ఆర్. మంజులం దర్శకులు. తాను ముఖ్య పాత్ర పోషిస్తున్నది. టి. జీ. తోనేటి కంట్లకెక్కి గారు రచించిన గా మిడిల పంథా చుట్టూ, నాలుగు భాగాన్ని ప్రతిభా పూర్తి చేస్తున్నారు.

* * * జానకి, సి. ఎస్. ఆర్., కాంతారావు, విశాఖ నటనాత్మ మున్నగునా నటించిన "కన్యాదాసం" ఈవేల 14 వ తేదీన విడుదల అవుతుందని తెలుస్తోంది. దర్శకత్వం ప్రొ. బి. వి. ఆచార్య.

హిందీలో యూనియన్ లో భారతీయ చిత్రాలను ప్రదర్శించడం ఈ ఏడాదినుండి తరచుగా జరుగుతుందని ఈ సంవత్సరానికి భారత్ ప్రభుత్వం 15 చిత్రాల పేర్లు నమోదు చేసి భారతదేశంలోని చక్కని చిత్రాలను 11 చిత్రాలకు కట్టి చేసుకున్నాడని, కటింగ్ విభాగం సారీ, విరాట్ జనారా, టీవీ ఎడ్లీ చార్లెస్, ధూరి (జెంగల్), జాదూ భట్టా (జెంగల్), జవ్వయ్యన్ (జెంగల్) మొదలైన చిత్రాలున్నాయి. కటింగ్ కేసుల పైకేనా తెలుగుచిత్రం తేకవనం విచారకరం. సంఖ్యలో కాకపోయినా, నాణ్యతలో తెలుగు చిత్రాలు ఏ యిటే హిందీ చిత్రాలకు లక్షా తీసిపోవు. కాని తెలుగు చిత్రాలకు తెలుగునేలు పోషించాలి. వాటిని తీర్చే అన్నియులను వేరు వేరు చేసి విభజించి కొంతవరకు, ఆ యిట్లాంటి అధికమించే సామానం, ఉత్సాహం నడచి విశ్వాసలలో తేకవనం చాలవరకు, కారణం. దైవా వ్యాపారం ఏకాగ్రం తీసిపో "కన్యాదాసం" చిత్రాన్ని గానీ, "విశాఖరామణం" చిత్రాన్ని గానీ, వా విశాఖ విశాఖతో

బొంబాయి సినిమా లేఖ

బొంబాయి నగరానికి సమీపంలోని నిర్మాణాలు వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. వీ. ఎస్. పి. సి. పి. వారు చాలా క్రమశిక్షణతో నిర్మించారు. ఫీలిం ప్రొడక్షన్ కార్పొరేషన్ త్వరగా స్థాపించడం అత్యవసరమని వీరు భావించారు. కె. పాటిల్ గారి నాయకత్వంలో ఒక నిర్ణయం చేశారు. దీనికి సంబంధించిన వివరాలన్నిటినీ తయారుచేస్తున్నారు. ఏదో ఒక రూపాన్ని ప్రభుత్వ సహాయంతో పొందాలని వారు ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ ప్రొడక్షన్ కార్పొరేషన్ స్థాపించబడితే ఫీలిం పరిశ్రమ దుర్భితలో అది ముఖ్యమైన ఘట్టం అవుతుంది. స్వయం సంస్కరించుకుంటున్నది. చిత్ర నిర్మాణం ప్రారంభించబోయే ముందు స్క్రిప్టు వర్కర్లను నిర్బంధంగా ఉంచే ఏర్పాట్లు చేయడానికి నిర్మాతలను అది ప్రోత్సహిస్తుంది. తారలను బుక్ చేయడంలో ప్రస్తుతం బుక్ మార్కెట్, చాలుగా ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం ఎక్కువగా అవుతున్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఈపద్ధతి ప్రొడక్షన్ కార్పొరేషన్ ద్వారా అంతరిస్తుంది. ఎందుకంటే కార్పొరేషన్ సభ్యులు ఈమధ్యటి ఆవాంశీయపద్ధతులను అవలంబిస్తే కంప్లైడ్ కార్పొరేషన్ అంతరిస్తుంది.

ఇటీవల బాగా నిజం అయిన అమెరికన్ చిత్రం "ది ఫ్యామిలీ" సినిమాలో కూడిన తరువాత అది పంపిణీలో నిలిచింది. కంగీతి, హాస్యచిత్రం హిందీలో తయారైంది.

సినిమా వార్తలు

బొంబాయిలోని "నాగ్" చిత్రాన్ని గాని కొద్ది మాత్రమేనే లేటికగా విడుదల చేయవచ్చు. తెలుగు నిర్మాతలు సమస్యగా మన ఉత్తమ చిత్రాలను ప్రాంతాలకు వంపించడానికి తగిన దిద్దుబాటు చేశారు. కొంత ఆందోళనచేసి భారత ప్రభుత్వాన్ని ఇందుకు ఒప్పించారు.

భారత ప్రభుత్వం నెహ్రూ రష్యా పర్యటనకు వివరంగా చూపించే 16 రోల్స్ చిత్రాన్ని రష్యాకు తయారుచేశారు. దీన్ని హిందీ భాషలోనే సహా మనదేశమంతటా ఈ నెలలో విడుదల చేస్తారు.

నలుగురు నిర్మాతలకు ఆలోచన కలిగింది. కథాకోసం వీరు నెదురులాడనక్కరలేదు. కాకాఫీను పాద్యులన్నీ ఆ మెరికన్ చిత్రంలో గడిమీడి గా ఉన్నాయి. పేర్లు, సంభాషణలు మార్చడమే తరువాయి.

బొంబాయి నిర్మాతలను ఆకర్షించిన మరొక తాజా చిత్రం ఎమ్ జిమ్ వారి "ఎఫీనా" మధ్యపాననిషేధానికి, గోవ్య నిషేధానికి ప్రచారంగా ఈ చిత్రం దక్కగా వదిలి వస్తుంది. ఇది కూడా సంగీత చిత్రమే.

ఫీలిం మునుండి విరమించుకుంటున్నామని ప్రకటించిన పర్విన, లలిత ఆ ఆఫీసర్ యాన్ని మాత్రమే కనిపిస్తుంది. ఏ. వి. ఎస్. వారి "శివ భక్త" గొప్ప విజయం పొందడంతో పర్విన తిరిగి కొన్ని చిత్రాలలో నటించనున్నది. మద్రాసు లోని మైదాన్ మునిబ్ వారి చిత్రంలో ఆమె బుక్ అయింది. అందులో ఆమె బొంబాయి నటును సునీల్ దత్తో కలిసి నటిస్తుంది.

ఈ మధ్య బొంబాయిలో "సాకానోట్" విందీయ, సర్కార్, హోం హోరి, ఆమర్ కీర్తిన్ మొదలైన చిత్రాలు విడుదల అయ్యాయి. "సాకానోట్", కొంతవరకూ "సర్కార్" తప్ప మిగతావన్నీ షాఫ్ట్ కోర్స్ విజయం పొందలేదు.

ఫిల్మ్ నాగ్ వారి సినిమా నాగ్ చిత్రం "హోం వే స్టయిట్ 417"లో నటిస్తున్న విశితా భట్.

ఎన్. ఎమ్. ఎస్. నాయుడు గారి "అజాద్" బొందినవిజయంతో దక్షిణ భారతనిర్మాతలు పలువురు తమ సినిమా చిత్రాలలోకి బొంబాయి తారలను బుక్ చేయ నారంభించారు. దీనితో తారలపై విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. తత్ఫలితంగా నిర్మాతల వ్యయం ఎక్కువైపోయింది. కానీ దాక్షిణాత్య నిర్మాతలు అనుసరించే ఒకరకమైన బాక్స్ ఆఫీస్ మూలాలను అనేకవిగా ప్రయోగిస్తే ప్రేక్షకులు విసుగుచెందే అవకాశం, పోలెడు డబ్బు ఖర్చు పెట్టి తీసే ఆ చిత్రాలు సప్తపదే ప్రమాదంకూడా ఉన్నది. విజయా ప్రాజెక్ట్స్ వారు తమ "మిస్సమ్మ" హిందీ చిత్రానికి సర్జీస్, నేన్ ఆనంద్ లను ఎ. వి. ఎమ్. వారు "నోర్త్ హిందీ" "భాయ్ భాయ్" చిత్రాల్లోకి సర్జీస్, రాజకపూర్ లను, ఆశోక్ కుమార్, కిశోర్ కుమార్, నిమ్మాలను బుక్ చేశారు. వానన్ గారి "ఇస్కానియత్" లో డిలీప్, జేమ్, దీపా రాయ్ సటిస్తున్నారు.

* * *
 నర సంతతిరం రమ్యలో భారతీయ చలనచిత్రోత్సవం జరిగింది. ఈ సంతతిరం ఆఖర్లో భారతదేశంలో రమ్య చలన చిత్రోత్సవం జరుగబోతున్నది. దీనివల్ల దులో జరిగే ఈ మొదటి రమ్య చిత్రోత్సవ సందర్భంలో సోవియట్ ఫీలిం వ్యక్తులలో అగ్ర శ్రేణికి చెందిన పలువురు భారత

ప్రముఖ హిందీనటి గీతాబాలి.

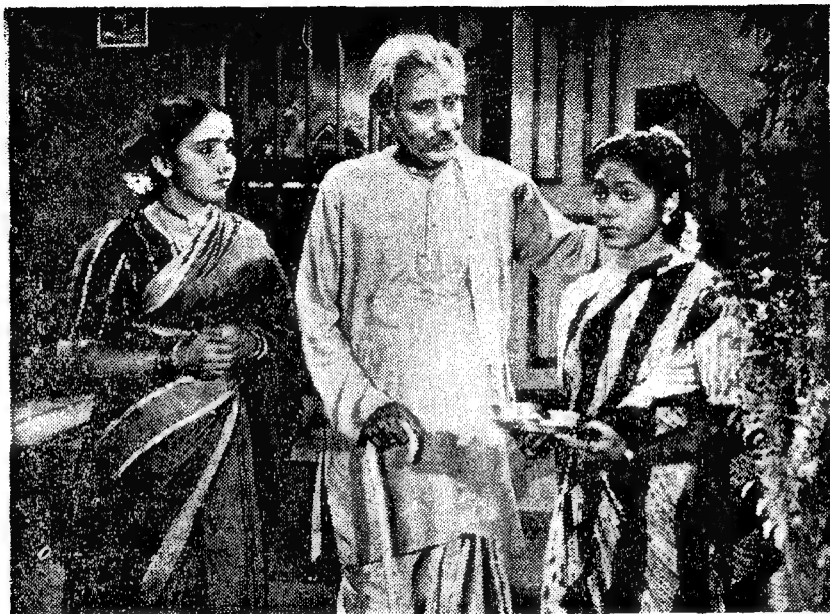
ఆర్. ఎన్. ఫిలిప్స్ వారి "సా కా నోట్" లో మనోరమ.

దేశం వచ్చి తమ ఉత్తమ చిత్రాలు ప్రదర్శిస్తారు.

* * *
 పాకిస్తాన్ లో భారతీయ చిత్రాలను ప్రదర్శించే విషయమై, ఉభయదేశాల మధ్యాధానం కుదిరే అవకాశం పూర్వంకంటే ఎక్కువ ఉన్నదని పాకిస్తాన్ లోని భారత హైకమిషనర్ ఇటీవల చెప్పారు. పాకిస్తాన్ లో ఈ మధ్య కొన్ని భారతీయ చిత్రాలు ప్రదర్శింపబడినంతో వాటిపై అక్కడ బాగా ఆసక్తి కలిగింది. మార్కెటింగ్ అవకాశాలు కూడా వృద్ధి అయ్యాయి. ఏటిని పరిశీలించి ఒక ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడానికి ఈ నెలలో ఉభయదేశాల ప్రతినిధులు కరాచీలో సమావేశమౌతున్నారు. వీరు ఇతర వ్యాపారవిషయాలతోపాటు ఫీలిం వ్యాపారాన్ని గూర్చి కూడా సంప్రదిస్తారు. ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకు ఫీలిం విషయాలలో సలహాలివ్వడానికి భారతీయ ప్రతినిధుల సంఘం కూడా ఒకటి కరాచీ వెళుతుందని తెలుస్తోంది.

భారతదేశ చరిత్ర చదివిన ప్రతివారికీ ఈ కాలం వ్యాపకం ఉండే శ్రేణిలో వైదిన నాథ్ యాత్రకుడు యువాన్ చ్యాంగ్ పేరొకటి. ఈ యాత్రకుని జీవితకథను, ముఖ్యంగా అతని యాత్రాకథను చిత్రంగా నిర్మింపబడినట్లు దేశ అనంద్ సోదరుడు, నిర్మాత అయిన చైల్డ్ ఆనంద్ ఇటీవల ఇల్లడించాడు. నాథ్ మరణాని, సంస్కృతి నాల్కక రై అయిన మార్చక్ వర్తి కాలంలో యువాన్ చ్యాంగ్ వైవాసుడి కాలినడకను భారతవర్షం వచ్చి ఇక్కడ కొన్ని సంవత్సరాలు పర్యటించి వెళ్ళాడు. ఆ రోజులలోని జీవనపరిస్థితులను వాస్తవికంగా చూశే చారిత్రక చిత్రంగా దాన్ని నిర్మించాలని చైల్డ్ ఆనంద్ సంకల్పిస్తున్నాడు.

* * *
 హాల్ వన్ భారతీయ నటుడు సాబూ తిరికి భారతదేశం వస్తున్నాడు. మెహబూబ్ రీజువు వర్చచిత్రంలో అతడు నటిస్తాడు. మెహబూబ్ పూర్వం తీసిన

విశల్ ప్రొడక్షన్స్ వారి
"కన్యాదానం"లో హేమలత,
దొరస్వామి, జానకి.

గ్యాక్ ముఖర్జీ నిర్మించిన
"స్టూక్"లో అక్బర్ కుమార్.

బొంబాయి సినిమాలేఖ

"బోరత్" కథయే ఈ చిత్ర చిత్రానికి ఆధారం. ఇందులో ముఖ్యమైన తిర్లిపాత్రను నిర్వహించిన దుర్గాదత్త అమె ఫ్రెంచునిపాత్రను నటించి కలిపాడు.

* * *
కంబేక్ల కింబల "తాజ్ మహల్" అనే చిత్రంలో ఒక చిత్రం నిర్మించబడింది, తన తాత విరమించిన ప్రసిద్ధ బ్రిటిష్ దర్శకుడు జే.ఎ. లీన్ దిరిగి వచ్చే జనవరిలో భారత దేశం వచ్చాడు. ఈసారి "విండ్ తనాజ్ రీడ్" అనే చిత్రం భారతదేశంలో జరిగినట్లు ప్రాయబడిన కథతో ఆయన నిర్మించిన నాట్యం. అందులో జపానీస్ నటి కికో కికి నటించింది. ఈమె ఈ సంవత్సరం ఆస్ట్రేలియా కలసిచిత్తవంంలో ఉద్దేశ్యం నటి జపానీసునిపాందింది. సినిమా స్టూక్ లోనూ, రంగులలోనూ ఈ చిత్రం నీయబడుతుంది.

* * *
విజయా ప్రొడక్షన్స్ వారు (మద్రాసు) నిర్వహించిన అనంద్ లతో, రంగులలో ఉద్దేశ్యం నటించిన "మిస్సమ్మ" హిందీచిత్రం నిర్మాణాన్ని వాయిదా వేసినట్లు తెలుస్తోంది. (కాంగ్రెస్ పత్రిక బొంబాయి విలేజ్)

స న ర ల

22-6-55 తేదీ సంచికలో లోక ప్రతినిధి కవచ భాటో నిస్. కంకలుకృష్ణన్ (మద్రాసు), కె.ఎ. కవచ భాటో గోపాల్ (మద్రాసు) పంపిణీదారులైన వారికి ప్రార్థనలు.

విజ్ఞానవిధులు

"డాక్టర్"

చిట్టపళ్ళలు జవాబులు

యం. జె. రా. సామర్లకోట.

—దండ్రుడికి చుట్టూ గుడ్డి కట్టినట్టే

వర్షాలు కురుస్తాయని పెద్దలు చెప్పేవాట అనుభవమునుబట్టి చెప్పినదే కాని పరీక్షల కల్గ చెప్పినదికాదు. ఏమంటారా? దండ్రుడికి గుడ్డి కట్టినప్పుడల్లా వర్షాలు కురిసి తీరలేదు. కొన్నిచూరాలు కురుస్తూ ఉండవచ్చును. దానికి కారణం ఏది?

గారిలో నీటి ఆవిరి జాస్తేగా వుండినప్పుడీ ఆ ఆవిరి నీటిబిందువులుగా మారడానికి చిన్నచిన్న ధూళికణాలూ, మంచుకణాలూ, మరో రకపు కణాలూ అవసరము. మంచుకణాలు ఆకాశంలో విరివిగా ఉన్నప్పుడు, ఆ కణాలలోంచి ఒక వాటంలో ప్రసరించే వెలుగు వంగి ఘన కంటికి చేరుతుంది. చూచుకొని తిప్పగా వచ్చి మన కంటికి చేరే వెలుగుతోపాటు వంగి వచ్చే వెలుగు కూడా చేరడమనించి అంత మేర వెలుగు గుడ్డి కట్టినట్టు కనబడుతుంది. కనక, దండ్రుడికి ఉన్నప్పుడు నై గారిలో మంచుకణాలున్నాయన్నమాట. అవి వానరాకటే సాయపడవచ్చును. కాని తప్పకుండా వాన కురిసిస్తాయనడము తప్ప. గారిలో నీటి ఆవిరి జోరుగా ఉండి, చల్లబడితే, ఈ కణాల చుట్టూ ఆ ఆవిరి బిందువు కట్టవచ్చును.

ఇక "దండ్రుడరివేమను కట్టిన నాలుగు కోణాలకి వర్షము కురుస్తుంది" ఆటల కోణాలకి కురుస్తుంది" అన్నది గుడ్డివాడి తలెత్తాట. తగిలితే తరులుతుంది లేకపోతే లేదు.

డి. శ్రీహరిరావు, అనంతావరీ.

—వనవిలో నిండు కూజాను తగిలించే ఇల్లగా, లేమగా ఉన్నట్టు కనబడుతుంది గదా? భూత అద్భుతముతో పరికిరిస్తే ఈ తడి ఇంకా స్పష్టముగా కనబడుతుంది. కూజా గోడలో వున్న నూత్నరంగులద్యారా నీరు పైచిమ్మి, బయట ఆవిరి అవుతుంది. ఇలాగ ఇగిరిపోదానికి కావలసిన ఉష్ణతని కూజానీరు పైచివేసే తాను చల్లబడుతుంది.

బిందెకు నూత్నరంగులలేవు. కనక నీరు చిమ్మినా చిమ్మినా, ఇగిరిపోనా పోదు, లోపలి నీరు చల్లబడినా చల్లబడినా. అయితే తడిగుడ్డిని బిందెకి అంటేట్లు చుట్టితే, ఆ

తడిగుడ్డిలోని నీరు ఇగిరిపోయి, బిందె, తద్యాదీని బిందెలోని నీరు చల్లబడడము కూడా కద్దు.

పాతకాలలో నీకడ అనే పలుచని గాజు పాత్రని కర్రపలక మీదపొసిన నీటి మీద కూర్చుండబెట్టి, ఆ గాజుపాత్రలో పెట్రోలు వంటి ఈతగుడవాన్ని పోసి ఆ ద్రవము నుండా పెకిలుపంపుతో గాలి కొట్టుదురు. ఈతగు ఇగిరి, అందుకు కావలసిన ఉష్ణమును నీటినుంచి తీసుకోవడమువల్ల నీరు గడ్డికట్టి గాజు నీకడ కర్రపలకకి అంటుకుంటుంది.

బింద్రావులు అనే మంచుగడ్డ కటికలు తయారుచెయ్యడానికి అమ్రోనియా అనే ద్రవమును ఈ పథకముమీదనే ఉపయోగిస్తారు.

యస్. పేర్రాజు, నిర్మల.

—తోకచుక్కలు రావడానికి ప్రళంబోపద్రవాలకి సంబంధము లేదు. సామాన్య దీకమా, కనునమూవంటిదే తోకచుక్క.

—స్త్రీపురుషులలో, విధిలనుకని పెంచుదురు కనుక స్త్రీలకు, జీవనాధారమును సాధించుకు కనుక పురుషులకు ప్రాధాన్యత. వెన్ను దృష్టిలో ఇద్దరూ ప్రధానలే.

అయితే మొక్కలలోనూ, నూత్న ప్రాణులలోనూ స్త్రీ పురుష భేదముతో నిమిత్తములేకుండా సృష్టి జరిగిపోతుంది. అరటి చెట్టు, కొబ్బరిచెట్టు, గన్నేరూ, ఇత్యాది మొక్కలకు మీరు గుర్తించే వుంటారు. అయితే పెద్దవాటి ప్రాణులలో రెండు రకాలూ తప్పనిసరి. ఎవరూ ప్రధానులు కాదు, ఇద్దరూ ప్రధానలే.

బొమ్మల గుర్తారావు, విశాఖపట్నం.

—విజ్ఞానకాస్త్రానికి ఆధ్యాత్మికకాస్త్రానికి పరమాధికారము ఒక్కటే—అనుభవము. అయితే వైజ్ఞానికానుభవమును అందరూ అన్ని కాలాలూ పొందవచ్చును. ఆధ్యాత్మికానుభవమును ఎవరో కొందరు అదృష్టవంతులు మాత్రమే పొందుదురు. మనందరికీ మనము ఎన్నడో ఒకవాడు మరణింపకతీరదని తెలుసును. కాని అడుగడుగునీ మైమురపు. 'ఆ ఘడియ' వచ్చినకే జ్ఞానోదయమాను. ఈ సంకలిని విజ్ఞానకాస్త్రము వివరించడమే ఆధ్యాత్మిక కాస్త్రము వివరించినది. మరి రెండు

కాస్త్రము కారకములుగా తెలుసుకోవడమూ! మోక్షి యిష్టమైతే అదే మంచిది.

ఎ. ఎస్. సాంబశివరావుగారు, నిడదవోలు.

—అభేదానందగారి *Life after death* మీకు చదవలేదు. అయితే ఆత్మలు బెంగాలి, సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు, గ్రీకుభాషలయందు రాయవలసిన అవసరమేమిటో మాకు తెలియలేదు. జవాబు బెంగాలిలో అడిగితే నాలుగు భాషలలో ఏల వచ్చినదీ ఆ ఆత్మ కరీరత్యాగము చేసిన పిమ్మట నేర్చుకున్నదా ఆ లిప్తుల భాషలయినా? ఇదంతా అరిలోకముగా ఉన్నది. అనుభవము లేకుండానే ఇది నమ్ముట మాకు కష్టముగా నున్నది. తెలులేకనే రాసిన ఆత్మ వాడు లేకనే మాటలాడతేక పోయినదా? ఆత్మ శబ్దము ఎలాగు చెసింది?

ఏలూరి పీరరాఘవరావు, నిడదవోలు.

—తల్లికింద ఎత్తుగా తలగడ తక్కువే నిద్ర ఎందుకు పట్టదంటారా? మీరు చేతుకున్న ఆలవాటువల్ల. తీర్మనునకు వచ్చే పొటజనం ఎలాగు నిద్రపోతున్నారా?

జె. వి. రమణమూర్తిగారు, దార్జిలింగా.

—అన్ని పూళ్లలోనూ నీరు పైత్రలు నిండా ప్రసహిస్తుంది. నీళ్లు, ఇంగ్లండు వంటి శీతలప్రదేశాలలో నీరు ఘనీభవించేటంత చలి వుంటుంది. నీరు మంచుగడ్డగా మారినప్పుడు దాని పరిమాణము (Volume) పెరుగుతుంది. అందువల్ల పైత్రలలో నీరు గడ్డికట్టినప్పుడు పైత్రలు విచ్ఛిన్నమౌతాయి. ★

పంచతంత్రం

బొమ్మల కథల వుస్తకం

మొదటి భాగం

(మిత్రభేదం, మిత్రతాటం)

కర్త: డి. కే.

విశ్వాత్మల సరసింహమూర్తి

వెల: రూ. 1-8-0

హ కల్ బెరీ ఫన్

వెల రూ. 2-0-0

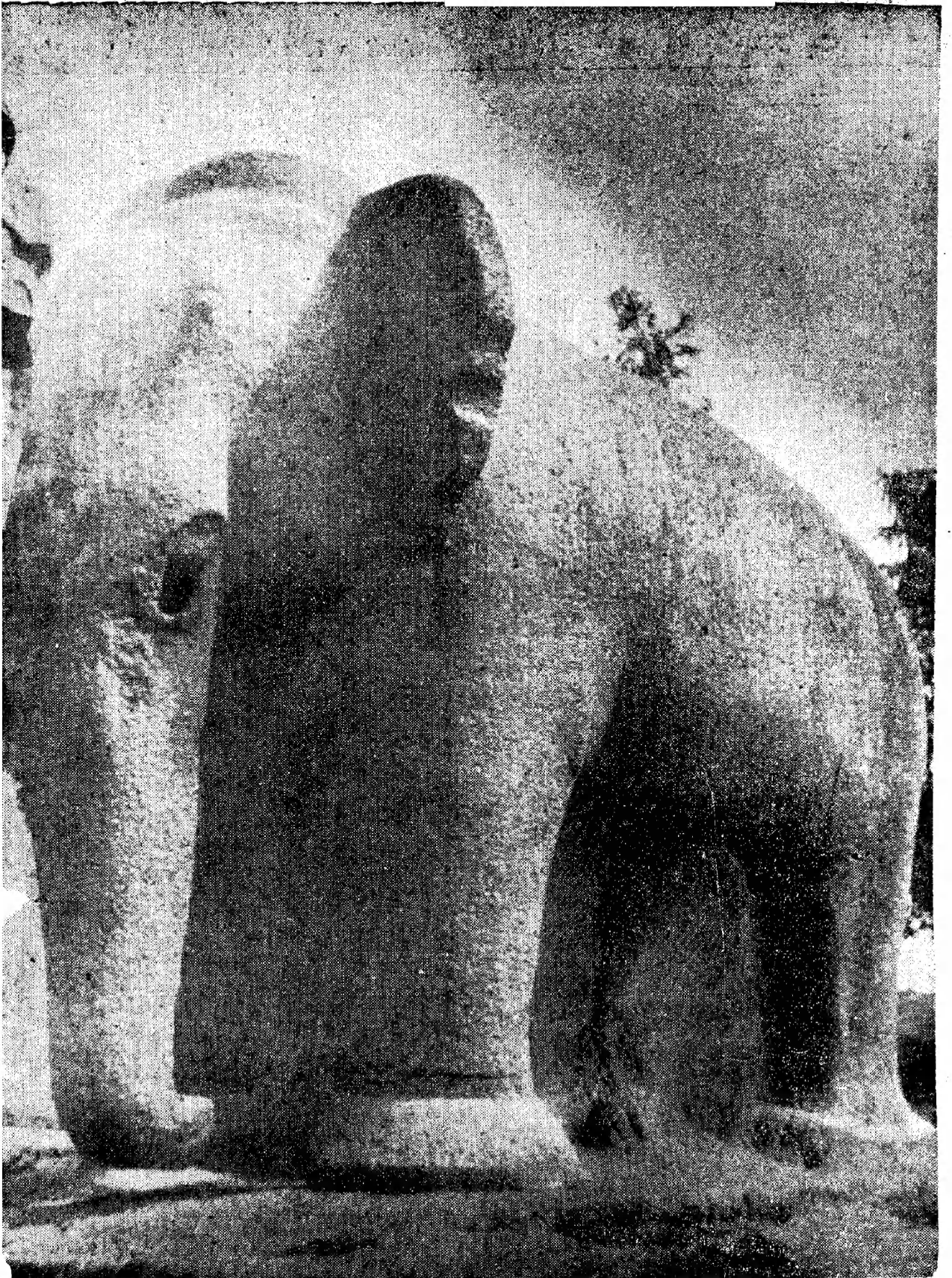
బొమ్మలగుర్తలు అదనము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

పీ.ఆ. చమంపి.

Printed and Published for Nageswara Rao Estates Ltd., by S. Radha Krishna at The Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty St., Madras-1. Editor : S. Sambhu Prasad.

మహాబలిపురంలో ఏనుగు శిల్పం

ఫోటో : జి. రామమూర్తి—మదరాసు.

వస్తూంది!

.. ఐతే ప్రాచీన వారి....
కన్యాదానం

దర్శన్: B. విఠల ఆచార్య

CHAMRIA Release....

Netra